

AIK BANKA A.D., BEOGRAD

**Finansijski izveštaji
31. decembar 2023. godine
i
Izveštaj nezavisnog revizora**

SADRŽAJ	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1 - 3
Finansijski izveštaji:	
Bilans stanja	4
Bilans uspeha	5
Izveštaj o ostalom rezultatu	6
Izveštaj o promenama na kapitalu	7
Izveštaj o tokovima gotovine	8
Napomene uz finansijske izveštaje	9 – 109
Godišnji izveštaj o poslovanju	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU AIK BANKE A.D. BEOGRAD

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja AIK BANKE A.D. BEOGRAD (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2023. godine i bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske izveštaje koje sadrže materijalne računovodstvene politike i ostala obelodanjivanja.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2023. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("MSFI računovodstveni standardi").

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odeljku našeg izveštaja *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe ("IESBA Kodeks") i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju (koji ne uključuje finansijske izveštaje i Izveštaj revizora o njima) za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2023. Naše mišljenje o finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedoslednost između njih i finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

U vezi sa Godišnjim izveštajem o poslovanju, sprovedi smo postupke u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju proveru da li je Godišnji izveštaj o poslovanju, koji uključuje i nefinansijski izveštaj, sastavljen u skladu sa važećim odredbama Zakona o računovodstvu.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

**AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU
AIK BANKE A.D. BEOGRAD (Nastavak)**

Ostale informacije (Nastavak)

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije finansijskih izveštaja, po našem mišljenju:

- informacije obelodanjene u Godišnjem izveštaju o poslovanju za 2023. godinu su, po svim materijalno značajnim aspektima, usklađene sa finansijskim izveštajima Banke za 2023. godinu;
- Godišnji izveštaj o poslovanju je sastavljen u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu; i
- nefinansijski izveštaj Banke, koji je sastavni deo Godišnjeg izveštaja o poslovanju, sastavljen je u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Pored toga, ako na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno značajno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI računovodstvenim standardima, kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadzor nad procesom finansijskog izveštavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz ako takav iskaz postoji. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA I UPRAVNOM ODBORU
AIK BANKE A.D. BEOGRAD (Nastavak)

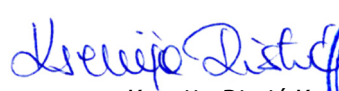
Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja (Nastavak)

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljammo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike, i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaoblazanje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke.
- Vršimo procenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i da li, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na odgovarajuća obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo ocenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim izveštajima prikazane osnovne poslovne promene i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali tokom naše revizije.

Beograd, 12. mart 2024. godine

Ksenija Ristić Kostić
Ovlašćeni revizor

BILANS STANJA

Na dan 31. decembra 2023. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
AKTIVA			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	20	74,271,638	75,804,316
Založena finansijska sredstva	21	20,420,056	-
Potraživanja po osnovu derivata	22.1.	114,421	16,972
Hartije od vrednosti	23	44,821,602	58,743,672
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	24	68,141,375	31,476,485
Kredit i potraživanja od komitenata	25	227,387,789	231,928,931
Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate	26.1.	150,064	150,064
Investicije u zavisna društva	26.2.	12,633,118	-
Nematerijalna imovina	27	417,590	567,259
Nekretnine, postrojenja i oprema	28, 29	3,911,742	2,824,311
Investicione nekretnine	30	1,733,280	2,179,371
Tekuća poreska sredstva	31.1.	2,220,054	2,280,879
Odložena poreska sredstva	32	559,504	1,035,562
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja		5,537	5,537
Ostala sredstva	33	1,909,462	5,343,915
UKUPNO AKTIVA		458,697,232	412,357,274
PASIVA			
Obaveze po osnovu derivata	22.2.	21,556	7,900
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	34	18,905,515	16,789,031
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	35	338,631,966	309,533,937
Rezervisanja	36	833,553	1,310,203
Tekuće poreske obaveze	31.2.	-	4,168,535
Ostale obaveze	37	4,471,680	3,273,419
UKUPNO OBAVEZE		362,864,270	335,083,025
KAPITAL			
Akcijski kapital	38	35,987,974	27,195,730
Dobitak		46,781,335	38,609,706
Rezerve		13,063,653	11,468,813
UKUPNO KAPITAL		95,832,962	77,274,249
UKUPNO PASIVA		458,697,232	412,357,274

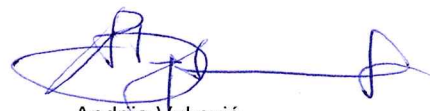
Napomene na narednim stranama čine sastavni
deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane rukovodstva AIK Banke A.D., Beograd na dan 11. marta 2024. godine.

Potpisano u ime AIK Banke A.D., Beograd:

Petar Jovanović
Predsednik Izvršnog odbora

Andrija Vuković
Član Izvršnog odbora

BILANS USPEHA

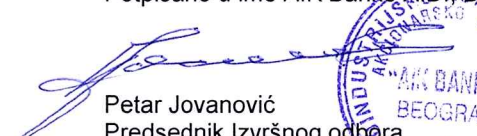
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2023.	2022.
Prihodi od kamata	7	24,215,283	9,784,317
Rashodi od kamata	7	(9,639,636)	(2,423,896)
Neto prihodi od kamata	7	14,575,647	7,360,421
Prihodi od naknada i provizija	8	4,709,330	2,948,126
Rashodi od naknada i provizija	8	(1,299,295)	(1,087,605)
Neto prihodi od naknada i provizija	8	3,410,035	1,860,521
Neto dobitak po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata	9	453,005	37,595
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti	10	7,693	22,085
Neto (rashod)/prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	11	(141,527)	98,096
Neto (rashod)/prihod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	12	(2,279,039)	405,271
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	13	123,231	12,511
Ostali poslovni prihodi	14	524,351	521,856
Ukupan neto poslovni prihod		16,673,396	10,318,356
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	15	(2,701,795)	(1,805,757)
Troškovi amortizacije	16	(980,850)	(573,108)
Ostali prihodi	17	1,228,915	25,829,149
Ostali rashodi	18	(5,213,982)	(3,331,181)
Dobitak pre oporezivanja		9,005,684	30,437,459
Porez na dobitak	19	(639,439)	(4,168,535)
Gubitak po osnovu odloženih poreza	19	(194,614)	(135,964)
Dobitak tekuće godine		8,171,631	26,132,960

Napomene na narednim stranama čine sastavni
deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane rukovodstva AIK Banke A.D., Beograd na dan 11. marta 2024. godine.

Potpisano u ime AIK Banke A.D., Beograd:

Petar Jovanović
Predsednik Izvršnog odbora

Andrija Vuković
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine
(U hiljadama dinara)

	Napomena	2023.	2022.
Dobitak tekuće godine		8,171,631	26,132,960
Ostali rezultat perioda:			
<i>Komponente ostalog rezultata koje ne mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>			
Aktuarski gubici	36, 38(iii)	(5,718)	(354)
(Negativni)/pozitivni efekti promene vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		(151)	245,294
<i>Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak:</i>			
Pozitivni/(negativni) efekti promene vrednosti dužničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat		1,882,153	(3,121,193)
(Gubitak)/dobitak po osnovu poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda	32.2.	(281,444)	556,138
Ukupan pozitivan/(negativan) ostali rezultat, posle poreza		1,594,840	(2,320,115)
Ukupan pozitivan rezultat perioda		9,766,471	23,812,845

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane rukovodstva AIK Banke A.D., Beograd na dan 11. marta 2024. godine.

Potpisano u ime AIK Banke A.D. Beograd:

Petar Jovanović
Predsednik Izvršnog odbora

Andrija Vuković
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

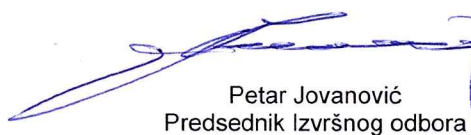
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine
(U hiljadama dinara)

	Akcijski i ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti i ostale rezerve	Revalori- zacione rezerve	Dobitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2022. godine	19,762,595	7,433,135	13,953,877	666,378	13,237,614	55,053,599
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	26,132,960	26,132,960
Prenos sa rezervi na dobitak	-	-	-	(831,327)	831,327	-
Raspodela dobitka (dividenda)	-	-	-	-	(1,592,195)	(1,592,195)
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	(2,320,115)	-	(2,320,115)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	19,762,595	7,433,135	13,953,877	(2,485,064)	38,609,706	77,274,249
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	19,762,595	7,433,135	13,953,877	(2,485,064)	38,609,706	77,274,249
Transakcije sa vlasnicima evidentirane direktno na kapitalu – povećanje akcijskog kapitala	2,029,086	6,763,158	-	-	-	8,792,244
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	8,171,631	8,171,631
Ostalo	-	-	-	-	(2)	(2)
Ostali ukupan rezultat, posle poreza	-	-	-	1,594,840	-	1,594,840
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	21,791,681	14,196,293	13,953,877	(890,224)	46,781,335	95,832,962

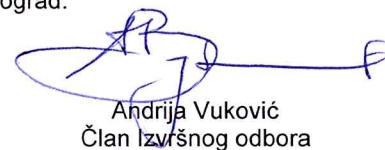
Napomene na narednim stranama čine sastavni
deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane rukovodstva AIK Banke A.D., Beograd na dan 11. marta 2024. godine.

Potpisano u ime AIK Banke A.D., Beograd:

Petar Jovanović
Predsednik Izvršnog odbora

Andrija Vuković
Član Izvršnog odbora

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2023. godine
(U hiljadama dinara)

	2023.	2022.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	29,083,805	13,187,471
Prilivi od kamata	23,860,650	10,237,608
Prilivi od naknada	4,306,436	2,555,026
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	841,919	312,158
Prilivi od dividendi i učešća u dobitku	74,800	82,679
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(15,769,602)	(7,843,738)
Odlivi po osnovu kamata	(7,494,835)	(1,995,863)
Odlivi po osnovu naknada	(1,281,324)	(962,747)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(2,831,443)	(1,812,920)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret rashoda	(378,484)	(244,950)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(3,783,516)	(2,827,258)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja finansijskih sredstava i obaveza	13,314,203	5,343,733
Smanjenje finansijskih sredstava i povećanje finansijskih obaveza	32,352,293	6,284,033
Smanjenje potraživanja po osnovu hartija od vrednosti i ostalih finansijskih sredstava koja nisu namenjena investiranju	2,110,952	6,284,033
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	30,241,341	-
Povećanje finansijskih sredstava i smanjenje finansijskih obaveza	(37,040,979)	(15,208,352)
Povećanje kredita i drugih potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata	(37,040,979)	(11,124,328)
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnim bankama i komitentima	-	(4,084,024)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobitak	8,625,517	(3,580,586)
Plaćeni porez na dobitak	(4,841,675)	(1,114,478)
Isplaćene dividende	(194)	(1,592,839)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	3,783,648	(6,287,903)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	21,679,435	18,466,630
Prilivi od ulaganja u investicione hartije od vrednosti	21,233,272	12,063,216
Prilivi od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	30,244	921,774
Prilivi od prodaje investicionih nekretnina	412,201	3,362,404
Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja	3,718	2,119,236
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(41,583,160)	(16,830,045)
Odlivi po osnovu ulaganja u investicione hartije od vrednosti	(6,373,654)	(4,515,984)
Odlivi za kupovinu investicija u zavisna i pridružena društva i zajedničke poduhvate	(33,053,174)	(10,938,483)
Odlivi za kupovinu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	(2,156,332)	(1,295,550)
Odlivi po osnovu nabavke investicionih nekretnina	-	(76,209)
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	-	(3,819)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(19,903,725)	1,636,585
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	9,610,107	24,883,478
Prilivi po osnovu uvećanja kapitala	8,792,244	-
Prilivi po osnovu uzetih kredita	817,863	4,371,412
Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	-	20,512,066
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(395,427)	(373,428)
Ostali odlivi iz aktivnosti finansiranja	(395,427)	(373,428)
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	9,214,680	24,510,050
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	92,725,640	62,821,612
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	(99,631,037)	(42,962,880)
NETO (SMANJENJE)/POVEĆANJE GOTOVINE	(6,905,397)	19,858,732
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE	62,874,307	43,004,459
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE	495,109	397,622
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE	(558,988)	(386,506)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA KRAJU PERIODA (Napomena 20)	55,905,031	62,874,307

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane rukovodstva AIK Banke A.D., Beograd na dan 11. marta 2024. godine. Potpisano u ime AIK Banke A.D., Beograd:

Petar Jovanović
Predsednik Izvršnog odbora

Andrija Vuković
Član Izvršnog odbora

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE**

Agroindustrijsko komercijalna banka „AIK Banka“ a.d., Beograd (u daljem tekstu: „Banka“) osnovana je Ugovorom o osnivanju 10. avgusta 1993. godine. Svoje poslovanje i organizaciju Banka je uskladila sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama 1995. godine i kod Privrednog suda u Nišu upisana je kao akcionarsko društvo rešenjem Fi 1291/95 od 22. juna 1995. godine.

Skupština Banke, na redovnoj sednici održanoj 29. juna 2015. godine, donela je Odluku o promeni sedišta Banke. Promena je registrovana u Agenciji za privredne registre rešenjem BD 57565/2015 od 2. jula 2015. godine. Zbog promene sedišta Agroindustrijsko komercijalna banka AIK Banka a.d., Niš je promenila poslovno ime u Agroindustrijsko komercijalna banka „AIK Banka“ a.d., Beograd.

Najveće učešće u upravljačkim akcijama Banke na dan 31. decembra 2023. godine ima Brokersko-dilersko društvo „M&V Investments“ a.d., Beograd sa 100% (31. decembar 2022. godine: „M&V Investments“ a.d., Beograd sa 100%). Detaljan prikaz strukture akcionara dat je u Napomeni 38.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa Zakonom o bankama dužna je da posluje po principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Banka je 1. marta 2022. godine stekla 100% akcija Sberbank Srbija a.d., Beograd koja je promenila naziv u Naša AIK Banka a.d., Beograd („Naša AIK Banka“). Shodno Ugovoru o pripajanju između Banke, kao banke sticaoca i Naše AIK Banke, kao banke prenosioca koja prestaje da postoji pripajanjem bez sprovođenja postupka likvidacije, kao ugovoreni datum pripajanja definisan je 1. decembar 2022. godine, kada je statusna promena i registrovana kod Agencije za privredne registre.

Banka je 2. marta 2023. godine potpisala kupoprodajni sporazum sa Eurobank S.A Atina, Grčka o preuzimanju 100% vlasništva Eurobank Direktne a.d., Beograd. Dana 2. novembra 2023. godine, nakon dobijanja saglasnosti Narodne banke Srbije i drugih nadležnih regulatornih tela, Banka je zvanično postala jedini vlasnik Eurobank Direktne a.d., Beograd. Banka i Eurobank Direktna a.d., Beograd će u periodu do integracije nastaviti da posluju kao dve zasebne banke, bez ikakvih promena koje bi uticale na klijente i usluge koje im ove dve banke danas pružaju.

Sedište Banke je u Beogradu, ulica Mihaila Pupina 115d. Svoje poslovanje Banka obavlja preko Centrale u Beogradu, 17 filijala i 2 šaltera u Beogradu, 4 filijale u Nišu, 4 filijale u Novom Sadu, 2 filijale u Zrenjaninu po jedna filijala u: Lazarevcu, Obrenovcu, Pančevu, Požarevcu, Smederevu, Šapcu, Valjevu, Pirotu, Prokuplju, Kruševcu, Leskovcu, Vranju, Jagodini, Paraćinu, Zaječaru, Boru, Negotinu, Kragujevcu, Čačku, Gornjem Milanovcu, Užicu, Prijepolju, Novom Pazaru, Kraljevu, Rumi, Indiji, Staroj Pazovi, Sremskoj Mitrovici, Vršcu, Subotici, Kikindi, Vrbasu, Somboru, što je ukupno 1 centrala, 60 filijala i 2 šaltera širom Srbije.

Na dan 31. decembra 2023. godine, Banka je imala 1,133 zaposlenih radnika (31. decembar 2022. godine: 1,084 zaposlenih radnika).

Poreski identifikacioni broj Banke je 100618836, a matični broj Banke je 06876366.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA****2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja**

Redovni finansijski izveštaji Banke (u daljem tekstu „finansijski izveštaji“) za 2023. godinu sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i Međunarodnim računovodstvenim standardima, izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i tumačenjima standarda (zajedno „MSFI računovodstveni standardi“), kao i propisima Narodne banke Srbije koji regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

Banka, kao veliko pravno lice, u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Službeni glasnik RS“, br. 73/2019 i 44/2021 - u daljem tekstu „Zakon“) u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (MSFI). Dodatno, u skladu sa Zakonom o bankama („Službeni glasnik RS“, br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015), propisano je da banke pri sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju MSFI od dana koji je nadležno međunarodno telo odredilo kao dan početka njihove primene. MSFI čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi - MRS, Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, izdata od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), odnosno Komiteta za tumačenje MSFI (IFRIC).

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke („Službeni glasnik RS“, br. 93/2020).

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim vrednovanja sledećih značajnih stavki bilansa stanja:

- finansijskih sredstava iskazanih po fer vrednosti kroz ostali rezultat;
- finansijskih sredstava i obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- derivativnih finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrednosti; i
- investicionih nekretnina po tržišnoj vrednosti.

Istorijski trošak je zasnovan na fer vrednosti naknade plaćene u zamenu za dobra i usluge.

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja, bez obzira na to da li je cena direktno utvrđiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Prilikom procenjivanja fer vrednosti sredstva ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike datog sredstva ili obaveze ukoliko bi i ostali učesnici na tržištu uzeli navedene karakteristike u obzir prilikom utvrđivanja cene navedenog sredstva ili obaveze na datum odmeravanja.

U priloženim finansijskim izveštajima, za svrhe vrednovanja i/ili obelodanjivanja, fer vrednost je utvrđena na prethodno opisani način, osim za transakcije plaćanja akcijama, koje su u delokrugu MSFI 2, transakcija lizinga, koje su u delokrugu MSFI 16 i vrednovanja koja imaju neke sličnosti sa fer vrednošću ali nisu fer vrednost, kao što su neto prodajna vrednost u MRS 2 ili vrednost u upotrebi u MRS 36.

Takođe, za potrebe finansijskog izveštavanja, odmeravanja fer vrednosti kategorisana su u Nivoe 1, 2 ili 3 hijerarhije fer vrednosti na osnovu stepena utvrdivosti parametara za utvrđivanje fer vrednosti i značaja navedenih parametara za odmeravanje fer vrednosti u celini, kako sledi:

- Nivo 1: kotirane (nekorigovane) cene na aktivnim tržištima za identična sredstva ili obaveze koje su subjektu dostupne na datum odmeravanja.
- Nivo 2: uočljivi inputi osim kotiranih cena svrstanih u nivo 1, koji su utvrđivi za dato sredstvo ili obavezu, bilo direktno ili indirektno.
- Nivo 3: neutvrđivi/neuočljivi inputi za dato sredstvo ili obavezu koji odražavaju sopstvene pretpostavke i procene Banke.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenjivala računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2022. godinu, izuzev za primenu novih i izmenjenih MSFI računovodstvenih standarda obelodanjenih u Napomeni 2.2. od 1. januara 2023. godine, gde je primenjivo.

Finansijski izveštaji Banke su iskazani u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)****2.2. Novi i izmenjeni MSFI računovodstveni standardi čije je stupanje na snagu i primena obavezna u tekućoj godini**

Sledeće izmene i dopune postojećih standarda izdate od strane IASB-a se obavezno primenjuju prvi put za finansijske periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine i stoga su primenjive na priložene finansijske izveštaje Banke:

- *MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ koji zamenjuje MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ i naknadne izmene MSFI 17 koje se bave problemima i izazovima implementacije koji su identifikovani nakon što je MSFI 17 objavljen 2017. godine*

MSFI 17 uvodi sveobuhvatan i konzistentan pristup za računovodstveno obuhvatanje ugovora o osiguranju. Pre MSFI 17, širom sveta je postojala značajna raznolikost u vezi sa računovodstvenim obuhvatanjem i obelodanjivanjem ugovora o osiguranju, a MSFI 4 je dozvoljavao primenu mnogih prethodnih računovodstvenih pristupa. MSFI 17 se primenjuje na sve vrste ugovora o osiguranju i na investicione ugovore sa obeležjem diskrecionog učešća koje entitet izdaje. Dozvoljeno je da ugovori o finansijskim garancijama budu uključeni u delokrug MSFI 17, ako je entitet prethodno naveo da ih smatra ugovorima o osiguranju.

S obzirom da se MSFI 17 primenjuje na sve ugovore o osiguranju koje entitet izdaje (sa ograničenim izuzecima od primene), njegovo usvajanje može imati uticaja i na neosiguravače kao što je Banka. Banka je izvršila analizu svojih ugovora i aktivnosti i zaključila da nema ugovora koji ispunjavaju definiciju ugovora o osiguranju prema MSFI 17, te da usvajanje MSFI 17 nema uticaja na priložene finansijske izveštaje.

- *Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i MSFI Izjava o praksi 2 – Obelodanjivanje računovodstvenih politika*

Izmene imaju za cilj da obelodanjivanje računovodstvenih politika učine informativnijim, tako što zamenjuju zahtev za obelodanjivanjem „značajnih računovodstvenih politika“ sa zahtevom za obelodanjivanjem „materijalnih računovodstvenih politika“. Izmene takođe daju smernice u kojim okolnostima se informacije o računovodstvenoj politici mogu smatrati materijalnim i stoga zahtevaju obelodanjivanje. Informacije o računovodstvenoj politici su materijalne ako se, kada se razmatraju zajedno sa drugim informacijama uključenim u finansijske izveštaje entiteta, može razumno očekivati da utiču na odluke koje primarni korisnici finansijskih izveštaja opšte namene donose na osnovu tih finansijskih izveštaja.

MSFI Izjava o praksi 2 „Prosuđivanje o materijalnosti u obelodanjivanju računovodstvenih politika“ obuhvata smernice i ilustrativne primere koji imaju za cilj da pomognu entitetu u primeni koncepta materijalnosti prilikom donošenja procena o obelodanjivanju računovodstvenih politika.

Ove izmene nemaju uticaja na vrednovanje ili prezentaciju bilo koje stavke u finansijskim izveštajima Banke, ali mogu uticati na obelodanjivanje računovodstvenih politika Banke. Navedene izmene nisu značajno uticale na obelodanjivanje računovodstvenih politika u priloženim finansijskim izveštajima Banke.

- *Izmene MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ - Definicija računovodstvene procene*

Izmenama se definicija promene u računovodstvenim procenama zamenjuje definicijom računovodstvenih procena. Prema novoj definiciji, računovodstvene procene su definisane kao „novčani iznosi u finansijskim izveštajima koji su podložni neizvesnosti pri odmeravanju“. Entiteti razvijaju računovodstvene procene ako računovodstvene politike zahtevaju da se stavke u finansijskim izveštajima mere na način koji uključuje neizvesnost odmeravanja.

Izmenama se pojašnjava da promena u računovodstvenoj proceni koja je posledica novih informacija ili novih događaja nije ispravka greške. Ove izmene pojašnjavaju entitetima kako da naprave razliku između promena u računovodstvenim procenama, promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijeg perioda.

Navedene izmene nisu imale efekat na priložene finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)

2.2. Novi i izmenjeni MSFI računovodstveni standardi čije je stupanje na snagu i primena obavezna u tekućoj godini (Nastavak)

- *Izmene MRS 12 „Odloženi porezi“ - Odloženi porez koji se odnosi na sredstva i obaveze proistekle iz jedne transakcije*

Izmene sužavaju obim i daju dalja pojašnjenja u vezi sa izuzetkom za početno priznavanje prema MRS 12 i preciziraju kako entiteti treba da obračunavaju odloženi porez u vezi sa imovinom i obavezama koje proističu iz jedne transakcije, kao što su lizing i obaveze vraćanja u prvobitno stanje. Izmene pojašnjavaju da kada su plaćanja kojima se izmiruje obaveza odbitna stavka za poreske svrhe, stvar je prosuđivanja, uzimajući u obzir važeći poreski okvir, da li se takvi odbici mogu za poreske svrhe pripisati obavezi ili povezanoj komponenti imovine.

Prema izmenama MRS 12, izuzetak od početnog priznavanja se ne primenjuje na transakcije koje pri početnom priznavanju dovode do jednakih oporezivih i odbitnih privremenih razlika. Primenjuje se samo ako priznavanje zakupljenog sredstva i obaveze zakupa (ili obaveze za vraćanje imovine u prvobitno stanje uključujući sa tom obavezom povezano sredstvo) dovede do oporezivih i odbitnih privremenih razlika koje nisu jednake.

Navedene izmene nisu imale efekat na priložene finansijske izveštaje Banke.

- *Izmene MRS 12 „Odloženi porezi“ - Međunarodna poreska reforma – Pravila modela Stub 2*

Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) je u decembru 2021. godine objavila nacrt zakonodavnog okvira za globalni minimalni porez od 15% koji bi trebalo da koriste pojedinačne jurisdikcije. Cilj okvira je da se smanji prebacivanje profita iz jedne jurisdikcije u drugu kako bi se smanjile globalne poreske obaveze u korporativnim strukturama. U martu 2022. godine, OECD je objavio detaljne tehničke smernice o drugom stubu pravila.

IASB je 23. maja 2023. godine izdao konačne izmene MRS 12 (Međunarodna poreska reforma – pravila modela Stub 2) kao odgovor na zabrinutost zainteresovanih strana u vezi sa potencijalnim implikacijama na računovodstveno obuhvatanje poreza na dobitak, posebno odloženih poreza, koje proilaze iz pravila modela drugog stuba. Izmene MRS 12 stupile su na snagu odmah.

Izmene predviđaju privremeno izuzeće od zahteva u vezi sa odloženim poreskim sredstvima i obavezama vezanim za poreze na dobitak iz drugog stuba. Izmene takođe predviđaju dodatne zahteve za objavljivanjem u odnosu na izloženost entiteta porezu na dobitak iz drugog stuba.

Ove izmene nisu relevantne za Banku i nemaju uticaj na priložene finansijske izveštaje Banke. Trenutno važeća stopa poreza na dobit u Republici Srbiji iznosi 15% i ne očekuje se da će se u narednom periodu promeniti.

Usvajanje prethodno navedenih novih i izmenjenih standarda nije imalo za rezultat značajnije promene u računovodstvenim politikama Banke, niti efekat na priložene finansijske izveštaje Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)****2.3. Standardi koji su izdati, ali još uvek nisu stupili na snagu i nisu ranije usvojeni**

IASB je objavio određeni broj novih i izmenjenih standarda, koji se primenjuju na buduće izveštajne periode. Oni nisu ranije usvojeni od strane Banke, a Banka namerava da ih primeni kada stupe na snagu.

- Izmene MSFI 16 „Lizing“ – Obaveze po osnovu lizinga u prodaji i povraćaju lizinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine). Izmene i dopune imaju za cilj da poboljšaju zahteve koje prodavac-zakupac koristi u odmeravanju obaveze za lizing koja proizilazi iz transakcije prodaje i povratnog zakupa u MSFI 16, dok se ne menja računovodstveni tretman zakupa koji nije u vezi sa transakcijama prodaje i povratnog lizinga.
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Klasifikacija obaveza na kratkoročne i dugoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine). Cilj izmena je da razjasni principe u MRS 1 za klasifikaciju obaveza na kratkoročne i dugoročne.
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Dugoročne obaveze sa kovenantama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine). Izmene se pojašnjava kako uslovi koje entitet mora da ispuni u roku od dvanaest meseci nakon datuma izveštajnog perioda utiču na klasifikaciju obaveza. Dodatna obelodanjivanja su takođe potrebna za dugoročne obaveze koje proizilaze iz kreditnih aranžmana koji su predmet usaglašenosti sa kovenantama u roku od dvanaest meseci nakon datuma izveštajnog perioda.
- Izmene MRS 7 „Izveštaj o tokovima gotovine“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: obelodanjivanja“ – Finansijski aranžmani dobavljača (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine). Izmene se dodaju zahtevi za obelodanjivanjem, kao i „reperne tačke“ u okviru postojećih zahteva za obelodanjivanjem koji od entiteta traže da obezbede kvalitativne i kvantitativne informacije o finansijskim aranžmanima dobavljača.
- MSFI S1 „Opšti zahtevi za obelodanjivanje finansijskih informacija u vezi sa održivošću“ i MSFI S2 „Obelodanjivanja u vezi sa klimom“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine). MSFI S1 i MSFI S2 predstavljaju nove MSFI standarde koji se bave obelodanjivanjima u vezi sa održivošću, pri čemu MSFI S1 daje osnovni okvir za obelodanjivanje materijalnih informacija o rizicima i mogućnostima u vezi sa održivošću u celom lancu vrednosti entiteta, dok MSFI S2 utvrđuje zahteve za entitete da obelodane informacije o rizicima i mogućnostima vezanim za klimu. Primena ovih standarda u našoj zemlji zavisi od regulatornog procesa, odnosno donošenja propisa kojima se uvodi obaveza njihove primene.
- Izmene MRS 21 „Efekti promene deviznih kursa“ - Nedostatak razmenjivosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2025. godine). Izmene se precizira kako se vrši procena da li je valuta razmenjiva i kako se utvrđuje trenutni devizni kurs ukoliko nije.

U toku je procena uticaja navedenih novih standarda i izmena od strane rukovodstva Banke. Banka smatra da izmene MRS 1 neće imati značajan uticaj na klasifikaciju njenih obaveza. Rukovodstvo Banke takođe ne očekuje da će primena drugih standarda koji tek treba da stupe na snagu imati značajan uticaj na finansijske izveštaje Banke u periodu njihove početne primene.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (Nastavak)**2.4. Načelo stalnosti poslovanja**

Priloženi finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, što podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

Na dan sastavljanja ovih finansijskih izveštaja Banka nastavlja da ispunjava svoje obaveze kako dospevaju, te stoga nastavlja da primenjuje načelo stalnosti poslovanja.

Glavni pokretači koji odgovaraju tome da su finansijski izveštaji Banke sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja su:

- **Likvidnost** – Banka kontinuirano, na dnevnom nivou prati svoju likvidnu poziciju. Rusko - ukrajinski konflikt i globalna makroekonomska nestabilnost nisu negativno uticali na likvidnu poziciju Banke. Pokazatelji likvidnosti su tokom cele 2023. godine bili značajno iznad regulatornih limita. Dodatno, Banka ima sve pokazatelje likvidnosti iznad regulatorno propisanih limita, kao što je prikazano u Napomeni 4.2.
- **Kapital** – Banka ima jaku kapitalnu poziciju i samim tim i visok pokazatelj adekvatnosti kapitala, kako je obelodanjeno u Napomeni 4.9.
- **Rezerve i dobitak** – Kapital Banke predstavlja 20.89% ukupne aktive, dok rezerve i dobitak predstavljaju 13.05% ukupne aktive.

2.5. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2022. godinu koji su bili predmet revizije.

2.6. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI računovodstvenim standardima zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na primenu računovodstvenih politika i na prikazane iznose sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane i za buduće periode.

Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za priložene finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 5.

2.7. Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (MSFI računovodstveni standardi).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**

Finansijski izveštaji predstavljaju redovne (pojedinačne) finansijske izveštaje Banke.

Banka na dan 31. decembra 2023. godine ima kontrolu nad Eurobank Direktna a.d. Beograd, kao što je obelodanjeno u Napomeni 26.2.

Banka u 2023. godini, kao i u prethodnim godinama, nije sastavljala konsolidovane finansijske izveštaje saglasno članu 32. Zakona o računovodstvu, s obzirom da je kao obveznik konsolidacije prepoznato najviše matično lice u zemlji – M&V Investments a.d., Beograd.

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata

Prihodi i rashodi od kamata evidentiraju se u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose u skladu sa načelom uzročnosti prihoda i rashoda i uslovima iz obligacionih odnosa koji su definisani ugovorom Banke i komitenta. Priznaju se u bilansu uspeha u periodu na koji se odnose i obračunati su primenom metode efektivne kamatne stope za sve kamatonosne finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti i po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Prihodi od kamata na finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat prema MSFI 9 takođe se evidentiraju metodom efektivne kamatne stope.

Banka u slučaju finansijskih sredstava koja postanu obezvređena nakon početnog priznavanja, prihod od kamate obračunava primenom efektivne kamatne stope na amortizovanu (neto) vrednost finansijskog sredstva. Dodatno, ukoliko sredstvo prestane da bude obezvređeno, osnovica za obračun prihoda od kamata opet postaje bruto knjigovodstvena vrednost finansijskog sredstva.

U slučaju finansijskih sredstava koja su kupljena ili izvorno obezvređena prilikom inicijalnog priznavanja („POCI“), prihod od kamata se obračunava primenom efektivne kamatne stope prilagođene za kreditni rizik na amortizovanu (neto) vrednost finansijskog sredstva.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza. Kada se računa efektivna kamatna stopa, Banka procenjuje tokove gotovine uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskog instrumenta, ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke.

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve naknade i iznose plaćene ili primljene između dve ugovorne strane koje su sastavni deo efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve druge premije ili diskonte. U obračun efektivne kamatne stope uključuju se sledeće vrste naknada Banke, koje su po svojoj prirodi sastavni deo efektivne kamatne stope: naknada za obradu kreditnog zahteva, naknada za obradu zahteva za dozvoljeno prekoračenje, naknada za ocenu i proveru investicionih projekata, naknade za obavezu davanja kredita, kada je verovatno da će doći do izdavanja finansijskog sredstva, naknada za izmenu uslova kreditiranja.

Naknade koje čine sastavni deo efektivne kamatne stope razgraničavaju se i amortizuju kao prihod od kamate tokom perioda trajanja kredita primenom metode efektivne kamatne stope.

Prihodi i rashodi od kamata iskazani u okviru bilansa uspeha uključuju: kamate obračunate za finansijska sredstva i finansijske obaveze vrednovane po amortizovanoj vrednosti primenom efektivne kamatne stope, kamate za hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat obračunate primenom efektivne kamatne stope i kamate po osnovu kupona kod kuponskih hartija od vrednosti namenjenih trgovanju.

3.2. Prihodi i rashodi po osnovu naknada i provizija

Naknade i provizije prevashodno čine naknade za usluge platnog prometa u zemlji i inostranstvu, platnih kartica, izdate garancije i akreditive i druge bankarske usluge.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija priznaju se po načelu nastanka događaja kada je usluga pružena.

Naknade po osnovu garancija i akreditiva se odlažu i priznaju kao prihod u srazmeri sa proteklom vremenom korišćenja kredita, odnosno garancija i akreditiva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.3. Preračunavanje deviznih iznosa**

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva u stranoj valuti, kao i ona u koje je ugrađena valutna klauzula, na dan bilansa stanja, preračunata su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na dan bilansa stanja (Napomena 44).

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha, kao prihodi ili rashodi po osnovu kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule (Napomena 11).

3.4. Dividende

Prihodi po osnovu dividendi se priznaju u momentu kada je utvrđeno pravo Banke na priliv po osnovu dividende. Dividende se prikazuju u okviru pozicije ostali poslovni prihodi.

3.5. Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata uključuje neto efekat po osnovu promene vrednosti derivata (izuzev derivata namenjenih zaštiti od rizika) kao i promene vrednosti finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3.6. Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata

Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata i investicija predstavlja neto efekat po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata u skladu sa MSFI 9.

3.7. Neto dobici po osnovu zaštite od rizika

Neto dobici po osnovu zaštite od rizika obuhvataju neto dobitke po osnovu promene vrednosti finansijskih derivata koji su namenjeni zaštiti od rizika kao i promene fer vrednosti plasmana, potraživanja i hartija od vrednosti kao stavki koje se štite, a koje proizilaze po osnovu rizika od kojeg se stavka štiti.

3.8. Poreski rashod

Poreski rashodi obuhvataju tekuće poreze i odložene poreze. Tekući porezi i odloženi porezi se prikazuju u bilansu uspeha, osim u meri u kojoj se odnose na stavke koje se direktno priznaju u okviru kapitala ili u okviru ostalog ukupnog rezultata.

Tekući porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom poreske stope od 15% (2022. godina: 15%) na iznos dobitka pre oporezivanja, po odbitku efekata stalnih razlika koje propisanu poresku stopu svode na efektivnu poresku stopu. Konačni iznos obaveza po osnovu poreza na dobitak utvrđuje se primenom propisane poreske stope na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom.

Zakon o porezu na dobitak Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjeње poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.8. Poreski rashod (Nastavak)***Odloženi porez na dobitak*

Odloženi porezi na dobitak se obračunavaju na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit.

Odložena poreska sredstva priznaju se kao odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do iznosa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na svaki izveštajni datum i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekuća i odložena poreska sredstva i obaveze prebijaju se kada su nametnuta od istog poreskog organa, kada se odnose na isti poreski organ i kada postoji zakonsko pravo da se prebiju.

Tekući i odloženi porezi se iskazuju kao prihod ili rashod i uključuju se u neto dobitak perioda osim onih iznosa koji su direktno evidentirani na računu kapitala u tekućem ili nekom drugom periodu.

Indirektni porezi i doprinosi

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, lokalne komunalne takse, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih rashoda.

3.9. Finansijska sredstva i obaveze*Priznavanje*

Banka vrši početno priznavanje finansijskih sredstava i obaveza na datum poravnanja.

Finansijsko sredstvo ili obaveza se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju ili izdavanju, osim za finansijska sredstva i obaveze koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, u čije se početno vrednovanje ne uključuju ovi troškovi.

Klasifikacija

Saglasno MSFI 9 klasifikacija i vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od dva osnovna kriterijuma:

- (a) poslovnog modela na osnovu kojeg Banka upravlja finansijskim sredstvom; i
- (b) karakteristika ugovorenih novčanih tokova finansijskog sredstva (tzv. „SPPI“ kriterijum).

Poslovni model odražava način na koji Banka upravlja svojim finansijskim sredstvima u cilju sticanja novčanih tokova odnosno, poslovni model određuje da li će novčani tokovi Banke biti rezultat prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, prodaje finansijskih sredstava ili i jednim i drugim. Banka je sprovedla detaljnu analizu i definisala sledeće poslovne modele:

- (a) držanje radi prikupljanja novčanih tokova;
- (b) držanje radi prikupljanja novčanih tokova i prodaje; i
- (c) ostali poslovni modeli (npr. držanje radi prodaje).

Ukoliko je poslovni model „držanje radi prikupljanja novčanih tokova“ ili „držanje radi prikupljanja novčanih tokova i prodaje“, vrši se procena da li novčani tokovi predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate (tzv. „SPPI test“).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)***Klasifikacija (Nastavak)*

Saglasno osnovnom kreditnom aranžmanu, kamata uključuje nadoknadu za vremensku vrednost novca, prihvaćeni nivo kreditnog rizika dužnika i ostale osnovne rizike kreditiranja uključujući i odgovarajuću maržu. Ukoliko ugovoreni uslovi uključuju izloženost rizicima koji nisu u skladu sa osnovnim kreditnim aranžmanom, finansijsko sredstvo se klasifikuje i vrednuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha nezavisno od poslovnog modela.

Na osnovu sprovedene analize poslovnih modela i karakteristika ugovorenih novčanih tokova, Banka u skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva klasifikuje u jednu od tri kategorije prilikom početnog priznavanja:

- 1) Finansijska sredstva po amortizovanoj vrednosti;
- 2) Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz ostali rezultat (u daljem tekstu: FVOCI); i
- 3) Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha (u daljem tekstu: FVTPL).

Banka vrednuje svoje finansijske obaveze po amortizovanoj vrednosti.

Reklasifikacija

Ukoliko dođe do promene poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvom vrši se reklasifikacija finansijskog sredstva. Reklasifikacija se sprovodi prospektivno odnosno od prvog dana sledećeg izveštajnog perioda.

Prilikom reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, njegova fer vrednost se odmerava na datum reklasifikacije, dok se svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između prethodne amortizovane vrednosti finansijskog sredstva i njegove fer vrednosti priznaje u bilansu uspeha.

U slučaju reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u kategoriju za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti, njegova fer vrednost na datum reklasifikacije postaje njegova nova bruto knjigovodstvena vrednost.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat, njegova fer vrednost se odmerava na datum reklasifikacije, dok se svaki dobitak ili gubitak nastao zbog razlike između prethodne amortizovane vrednosti finansijskog sredstva i njegove fer vrednosti priznaje u ostalom rezultatu.

U slučaju reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat u kategoriju za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti, finansijsko sredstvo se reklasifikuje po fer vrednosti. Međutim, akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu prestaje da se priznaje u okviru kapitala i za njegov iznos se koriguje fer vrednost finansijskog sredstva na datum reklasifikacije. Posledica toga je da se finansijsko sredstvo odmerava na datum klasifikacije kao da je oduvek bilo odmeravano po amortizovanoj vrednosti.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat, finansijsko sredstvo nastavlja da se odmerava po fer vrednosti.

Kod reklasifikacije finansijskog sredstva iz kategorije za odmeravanje po fer vrednosti kroz ostali rezultat u kategoriju za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijsko sredstvo nastavlja da se odmerava po fer vrednosti. Akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha.

Modifikacija i prestanak priznavanja finansijskih sredstava

U nekim okolnostima ponovo ugovaranje ili modifikacija ugovornih tokova gotovine finansijskog sredstva mogu da dovedu do prestanka priznavanja postojećeg finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9. Kada modifikacija finansijskog sredstva rezultira u prestanku priznavanja postojećeg finansijskog sredstva i naknadnog priznavanja modifikovanog finansijskog sredstva, modifikovano sredstvo se smatra „novim“ finansijskim sredstvom za svrhe ovog standarda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)***Modifikacija i prestanak priznavanja finansijskih sredstava (Nastavak)*

U ovakvim situacijama, Banka vrši kvantitativnu i kvalitativnu procenu i ocenjuje da li postoji značajna razlika između novčanih tokova originalnog finansijskog sredstva i novčanih tokova modifikovanog ili zamenjenog finansijskog sredstva. Ukoliko postoji značajna razlika u novčanim tokovima, ugovorna prava od originalnog finansijskog sredstva se smatraju isteklim i treba priznati novo sredstvo izdato pod novim uslovima.

Shodno tome, datum modifikacije će se tretirati kao datum početnog priznavanja tog finansijskog sredstva prilikom primene zahteva za umanjene vrednosti na modifikovano finansijsko sredstvo.

MSFI 9 u slučaju značajne modifikacije finansijskog instrumenta ukazuje na potrebu za prestankom priznavanja starog finansijskog sredstva i priznavanjem novog po fer vrednosti na dan priznavanja.

Prestanak priznavanja dovodi do trajnog dobitka ili gubitka, koji mora biti priznat u okviru bilansa uspeha, a jednakog razlici između amortizovane vrednosti starog finansijskog sredstva i fer vrednost novog finansijskog sredstva umanjenog za iznos očekivanih kreditnih gubitaka priznatih kao ispravka vrednosti na novom finansijskom sredstvu.

Kupljena ili kreditno obezbeđena sredstva prilikom inicijalnog priznavanja (POCI)

Finansijsko sredstvo je kreditno obezvređeno kada se dogodi jedan ili više događaja koji imaju negativan uticaj na procenjene buduće tokove gotovine tog finansijskog sredstva.

Ova finansijska sredstva u momentu inicijalnog priznavanja neće imati obezvređenje ali je potrebno uključiti očekivane kreditne gubitke tokom veka trajanja u obračun efektivne kamatne stope. Samim tim, Banka uključuje inicijalne očekivane kreditne gubitke u procenu novčanih tokova, prilikom obračuna kreditno-prilagođene efektivne kamatne stope finansijskog sredstva za koje se smatra da su obezvređena u momentu inicijalnog priznavanja.

Očekivani kreditni gubitak za kupljena ili kreditno obezbeđena sredstva prilikom inicijalnog priznavanja (POCI) se uvek odmerava kao očekivani kreditni gubitak tokom veka trajanja. Međutim na datum izveštavanja Banka priznaje i dodatni nivo obezvređenja respektujući promenu objektivnih okolnosti od trenutka priznavanja finansijskog sredstva. Odnosno, na svaki datum izveštavanja, za ova sredstva u bilansu uspeha se priznaju promene u očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka kao dobiti ili gubici po osnovu umanjenja vrednosti.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje sa priznavanjem finansijskog sredstva kada ugovorna prava nad gotovinskim tokovima vezanim za sredstvo isteknu, ili kada Banka transakcijom prenese sva suštinska prava i koristi vezane za vlasništvo nad finansijskim sredstvom ili ako transakcijom Banka niti prenese niti zadrži sva suštinska prava vezana za vlasništvo, ali ne zadržava kontrolu nad finansijskim sredstvom. Svo vlasništvo nad prenesenim finansijskim sredstvom koje ispunjava uslove za prestanak priznavanja, koje je Banka stvorila ili zadržava, priznaje se kao zasebno sredstvo ili obaveza u bilansu stanja. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva, razlika između knjigovodstvene vrednosti (ili knjigovodstvene vrednost dela sredstva koji je prenet) i zbira primljene nadoknade (uključujući nova sredstva koja su nabavljena umanjena za nove preuzete obaveze), kao i zbirni dobiti ili gubici koji su prethodno priznati u izveštaju o ostalom rezultatu, priznaju se u bilansu uspeha.

Banka obavlja transakcije po kojima vrši prenos sredstava priznatih u svom bilansu stanja, mada zadržava sve ili suštinski sve rizike i koristi ili njihov deo od prenesenih sredstava. Ako se svi ili suštinski svi rizici i koristi zadržavaju, onda ne dolazi do prestanka priznavanja sredstva. Prenos sredstava sa zadržavanjem svih ili suštinski svih rizika i koristi uključuje, na primer, transakcije ponovnog otkupa.

Netiranje

Finansijska sredstva i obaveze se netiraju, a neto iznos se prikazuje u bilansu stanja samo kada Banka ima zakonsko pravo da netira priznate iznose i kada ima nameru da izmiri obaveze na neto osnovi ili da istovremeno realizuje sredstvo i izmiri obavezu.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)***Netiranje (Nastavak)*

Prihodi i rashodi se iskazuju po neto principu samo u slučajevima kada je to dozvoljeno prema MSFI ili za prihode i rashode koji nastaju po osnovu grupe sličnih transakcija, kao što su to transakcije koje Banka ima po osnovu trgovanja.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji na glavnom (ili najpovoljnijem) tržištu na datum odmeravanja pod tekućim tržišnim uslovima, bez obzira na to da li je cena direktno utvrđiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja.

Kada god je moguće, Banka meri fer vrednost upotrebom tržišnih cena dostupnih na aktivnom tržištu za dati instrument. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cene lako i redovno dostupne i predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije pod tržišnim uslovima.

U slučaju da tržište za finansijske instrumente nije aktivno, Banka određuje fer vrednost upotrebom metodologije procene. Metodologije procene uključuju transakcije po tržišnim uslovima između upućenih, voljnih strana (ako su dostupne), pozivanje na postojeću fer vrednost ostalih instrumenata koji su suštinski isti, analiza diskontovanih tokova gotovine i druge alternativne metode.

Odabrana metodologija procene maksimalno koristi tržišne podatke, zasniva se u najmanjoj mogućoj meri na procenama koje su specifične za Banku, a uključuje sve faktore koje učesnici na tržištu smatraju značajnim za definisanje cene, i u skladu je sa prihvaćenim ekonomskim metodologijama za određivanje cene finansijskih instrumenata.

Ulazni podaci za metode procene razumno odražavaju tržišna očekivanja i faktore rizika prinosa koji su sadržani u finansijskom instrumentu. Banka podešava metode procene i testira njihovu ispravnost upotrebom cena iz utvrdivih postojećih transakcija na tržištu za iste instrumente na osnovu drugih dostupnih utvrdivih tržišnih podataka.

Sredstva i duge pozicije se mere po ponuđenoj ceni, a obaveze i kratke pozicije se mere po traženoj ceni. Kada Banka ima poziciju sa netiranjem rizika, srednje tržišne cene se koriste za merenje netiranja rizičnih pozicija, dok se usklađivanja po ponuđenoj ili traženoj ceni primenjuju samo na neto otvorene pozicije. Fer vrednost odražava kreditni rizik instrumenta i uključuje korekcije koje odražavaju kreditni rizik Banke i druge ugovorne strane, gde je to relevantno. Procene fer vrednosti zasnovane na modelima procene se koriguju za sve ostale faktore, kao što su rizik likvidnosti ili modeli neizvesnosti, u meri u kojoj Banka smatra da treća lica učesnici na tržištu mogu da ih uzmu u obzir prilikom određivanja cene transakcije.

Najbolji dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja je cena ostvarena u transakciji, odnosno fer vrednost nadoknade koja je data ili primljena. Međutim, ako je fer vrednost datog instrumenta dokazana poređenjem sa drugim utvrdivim postojećim transakcijama na tržištu za iste instrumente (odnosno bez modifikovanja ili preformulisanja) ili je zasnovana na metodi procene čije promenljive uključuju samo podatke koji su utvrđivi na tržištu, u tom slučaju se razlika priznaje u bilansu uspeha prilikom početnog priznavanja instrumenta. U suprotnom, razlika se ne priznaje odmah u bilansu uspeha, već tokom trajanja instrumenta na odgovarajućoj osnovi, ili kada se instrument otkupi, prenese ili proda ili kada fer vrednost postane utvrđiva.

Obezvredjenje finansijskih instrumenata

Shodno MSFI 9 prilikom obezvredjenja finansijskih instrumenata nije neophodno da postoji objektivni dokaz obezvredjenja da bi kreditni gubitak bio prepoznat. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređenu finansijsku aktivu, odnosno Banka preračunava rezervisanja za kreditne gubitke za sve kreditne izloženosti osim onih koje se već vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (uključujući i neproblematičnu i problematičnu finansijsku aktivu).

Očekivani kreditni gubici se rekalkulišu na svaki izveštajni datum u cilju da reflektuju promenu u kreditnom riziku od inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta. Ovakav pristup rezultira u ranijem prepoznavanju kreditnih gubitaka.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)

Obezvređenje finansijskih instrumenata (Nastavak)

Pri obračunu očekivanih kreditnih gubitaka Banka koristi buduće informacije i makro-ekonomske faktore, odnosno Banka ne razmatra samo istorijske informacije prilagođene da odražavaju efekte sadašnjih uslova i informacija koje pružaju objektivne dokaze da su finansijska sredstva umanjena za nastale gubitke, već se razmatraju i razumljive i podržive informacije koje uključuju i projekcije budućih ekonomskih uslova pri kalkulisanju očekivanih kreditnih gubitaka, kako na individualnoj tako i na grupnoj osnovi. Nivo rezervisanja za gubitke će rasti kako se projektovani ekonomski uslovi pogoršavaju odnosno padaće kako projektovani ekonomski uslovi postaju povoljniji.

Osnovni principi i pravila Banke pri obračunu rezervisanja prema MSFI 9 su:

Banka kalkuliše dvanaestomesečni očekivani kreditni gubitak ili očekivani kreditni gubitak za ceo životni vek finansijskog instrumenta u zavisnosti od značaja promene kreditnog rizika finansijskog instrumenta od njegovog početnog priznavanja. Za ove svrhe, Banka primenjuje sledeća tri nivoa obezvređenja:

- Nivo 1 pokriva svu novu finansijsku aktivu u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta od trenutka inicijalnog priznavanja;
- Nivo 2 pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno pogoršanje u kreditnom kvalitetu od trenutka inicijalnog priznavanja, ali da ne postoji objektivni dokaz obezvređenja po osnovu kreditnih gubitaka;
- Nivo 3 pokriva finansijsku aktivu kod koje postoji objektivni dokaz obezvređenja na izveštajni datum.

Nivoi 1 i 2 uključuju samo neproblematičnu finansijsku aktivu. Nivo 3 uključuje samo problematičnu finansijsku aktivu.

U skladu sa navedenim, Banka obračunava rezervisanje u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivni dokaz obezvređenja (finansijska sredstva u Nivou 2 i 3 redom), odnosno do iznosa koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u Nivou 1).

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka identifikovanih tokom čitavog životnog veka finansijskog instrumenta i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će nastati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci).

Transfer finansijske aktive iz Nivoa 1 u Nivo 2 se realizuje kada je kreditni rizik finansijske aktive značajno porastao od trenutka inicijalnog priznavanja. Transfer logika se zasniva na kvantitativnim i kvalitativnim kriterijumima i mora se primeniti na sve finansijske instrumente. Pogoršanje inicijalne klasifikacije potraživanja i time uzrokovana promena life time PD-a je glavni element na kome se zasniva kvantitativni kriterijum transfer logike. Dodatni kvalitativni kriterijumi koji dolaze nakon primene kvantitativnog kriterijuma su:

- Klasifikacija u status restrukturiranih neproblematičnih izloženosti – rezultira automatskom klasifikacijom u Nivo 2.
- Reklasifikacija u crvenu zonu Watch list procesa.
- 30 dana kašnjenja – kada transakcija dostigne 30 dana kašnjenja treba da bude prepoznata u Nivou 2.

U postupku obezvređenja, Banka posebno tretira kupovinu već obezvređene aktive - tzv. problematičnog ili NPL portfolija, odnosno odobravanje novih plasmana klijentima koji su već obezvređeni u portfoliju. Ovakva aktiva je u skladu sa Standardom definisana kao POCI (*Purchased and originated impaired credit assets*) i za nju se izdvaja dodatni nivo obezvređenja nakon protoka određenog vremena. Pozitivna promena u očekivanim kreditnim gubicima u toku životnog veka instrumenta se priznaje kao dobitak zbog umanjivanja vrednosti instrumenta, ako je očekivani kreditni gubitak manji od iznosa očekivanih kreditnih gubitaka koji su uključeni u procenjene novčane tokove prilikom inicijalnog priznavanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.9. Finansijska sredstva i obaveze (Nastavak)***Direktan otpis i prenos potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju*

Banka (u skladu sa Procedurom za direktan otpis potraživanja i prenos potraživanja iz bilansa u vanbilansnu evidenciju) vrši otpis određenih kredita, plasmana i hartija od vrednosti za koje je utvrđeno da neće biti naplaćeni.

3.10. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Gotovina i sredstva kod centralne banke obuhvataju gotovinu u blagajni, žiro račun Banke, ostala novčana sredstva i obaveznu rezervu kod centralne banke u stranoj valuti. Gotovina i sredstva kod centralne banke su iskazani po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja.

U Izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se i sredstva na računima kod stranih banaka, dok se sredstva obavezne rezerve kod centralne banke u stranoj valuti ne uključuju.

3.11. Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

U ovu kategoriju spadaju sredstva ako su sledeća dva kriterijuma zadovoljena i ako nisu opredeljena pri inicijalnom priznavanju kao FVTPL:

- Cilj poslovnog modela za upravljanje sredstvima je naplata ugovorenih novčanih tokova; i
- Ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici.

Nakon inicijalnog priznavanja ista se vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope uz umanjenje po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka.

Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope i iskazuju u okviru prihoda od kamata. Gubici od obezvređenja se priznaju u bilansu uspeha u okviru rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim otplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu i koja Banka ne namerava da proda u kratkom roku. Kredit i potraživanja nastaju kada Banka plasira novac ili usluge dužniku bez namere da dalje trguje ovim plasmanima. Kredit i potraživanja obuhvataju plasmane bankama i plasmane klijentima.

Svi kredit i plasmani se inicijalno priznaju po fer vrednosti. Prilikom inicijalnog priznavanja, kredit i potraživanja se na osnovu analize poslovnog modela i analize karakteristika ugovorenih novčanih tokova odmeravaju po amortizovanoj vrednosti, po fer vrednosti kroz ostali rezultat ili po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Nakon početnog vrednovanja, kredit i plasmani bankama i komitentima koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti se iskazuju u neotplaćenim iznosima plasmana, uzimajući u obzir sve popuste ili premije prilikom sticanja, umanjenim za iznose ispravki vrednosti po osnovu obezvređenja.

Prihodi i potraživanja po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se evidentiraju u okviru prihoda od kamata, odnosno potraživanja od kamata. Naknade, koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente, se razgraničavaju i priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od kamata tokom perioda trajanja instrumenta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.11. Finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Nastavak)***Kredit i potraživanja (Nastavak)*

Kredit i odobreni u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika putem vezivanja za kurs dinara u odnosu na EUR, drugu inostranu valutu ili indeks potrošačkih cena preračunati su u dinare na dan bilansa u skladu sa odredbama konkretnog ugovora za kredit. Efekti izvršenog preračuna su iskazani u okviru prihoda i rashoda od kursnih razlika, odnosno prihoda i rashoda od ugovorene zaštite od rizika.

U skladu sa internom metodologijom Banka na svaki izveštajni period procenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika za sva finansijska sredstva i obračunava na svaki datum izveštavanja ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za to finansijsko sredstvo značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivan dokaz obezvređenja, odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sva finansijska sredstva kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja.

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka identifikovanih tokom čitavog životnog veka finansijskog instrumenta i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će nastati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja (ili kraći period, ako je očekivani rok trajanja finansijskog instrumenta kraći od 12 meseci), ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

Ako u budućem periodu dođe do smanjenja obezvređenja zbog gubitka, a smanjenje se može objektivno pripisati događaju koji se dogodio nakon priznavanja gubitka zbog obezvređenja (kao što je poboljšanje u kreditnom rejtingu dužnika), prethodno priznat gubitak usled obezvređenja se ukida korigovanjem računa ispravke vrednosti. Ukinuti iznos se priznaje u bilansu uspeha u okviru pozicije Neto prihod/rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava koja se ne vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

3.12. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat

Nakon inicijalnog priznavanja, finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat se iskazuju po fer vrednosti. Fer vrednost finansijskih sredstava se utvrđuje u skladu sa internom metodologijom za obračun fer vrednosti. Dobitak ili gubitak od finansijskog sredstva koje se odmerava po fer vrednosti kroz ostali rezultat se priznaje u ostalom rezultatu, osim dobitaka ili gubitaka zbog umanjenja vrednosti i pozitivnih i negativnih kursnih razlika, sve do prestanka priznavanja ili reklasifikacije finansijskog sredstva. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva akumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje iz kapitala u bilans uspeha.

Kamata obračunata metodom efektivne kamatne stope se priznaje u bilansu uspeha u okviru prihoda od kamata.

Obračunati očekivani kreditni gubici za finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat priznaju se u okviru ostalog rezultata, i ne umanjuju knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva što je slučaj kod finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, odnosno ispravka vrednosti ne utiče na knjigovodstvenu vrednost finansijskog sredstva.

3.13. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha su sva ona finansijska sredstva koja se ne vrednuju po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali rezultat. U skladu sa MSFI 9 ova sredstva se vrednuju po fer vrednosti, pri čemu se promene u fer vrednosti evidentiraju u bilansu uspeha.

Sredstvo koje spada u ovu kategoriju je finansijsko sredstvo koje se drži radi trgovanja i to je ono sredstvo koje je pribavljeno prvenstveno radi ostvarivanja dobitka iz kratkoročnih kolebanja cena ili marže dilera.

Finansijski instrumenti (uključujući i akcije kojima se trguje) razvrstani u knjigu trgovanja početno se priznaju po vrednosti po kojoj su nabavljeni. Troškovi transakcije ne uključuju se u vrednost već predstavljaju troškove perioda. Finansijska sredstva kojima se trguje naknadno se vrednuju - svode na fer vrednost svakodnevno. Dobici i gubici po osnovu prodaje finansijskih sredstava kojima se trguje priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.13. Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha (Nastavak)***Derivati*

Finansijski derivati obuhvataju forward i swap transakcije. Finansijski derivati inicijalno se priznaju po nabavnoj vrednosti i naknadno se preračunavaju po tržišnoj vrednosti. Tržišne vrednosti se dobijaju na osnovu različitih tehnika procene, uključujući diskontovanje novčanih tokova.

Finansijski derivati se računovodstveno prikazuju u okviru aktive ukoliko je njihova tržišna vrednost pozitivna, odnosno u okviru pasive ukoliko je njihova tržišna vrednost negativna.

Derivatna sredstva ukoliko nisu određena kao instrumenti zaštite smatra se da su namenjeni trgovanju i vrednuju se po fer vrednosti kroz bilans uspeha u skladu sa MSFI 9. Promene u tržišnoj vrednosti finansijskih derivata iskazuju se u bilansu uspeha u okviru Neto dobitka/(gubitka) po osnovu promene fer vrednosti finansijskih instrumenata.

3.14. Vlasnička finansijska sredstva

Sve investicije u instrumente kapitala u skladu sa MSFI 9 Banka odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha, sa promenama fer vrednosti priznatim u bilansu uspeha, osim onih ulaganja u kapital za koje je Banka odabrala da promene fer vrednosti priznaje u okviru izveštaja o ostalom rezultatu.

Prihodi od dividendi po osnovu investicija u instrumente kapitala, za koje je Banka prilikom početnog priznavanja donela odluku da promene u fer vrednosti prikazuje u ostalom rezultatu, se priznaju u bilansu uspeha. Kod ovih investicija prilikom prestanka priznavanja akumulirani dobitci i gubici iz ostalog rezultata se ne prenose u bilans uspeha. U skladu sa zahtevima MSFI 9 ovi finansijski instrumenti se ne testiraju na obezvređenje.

Za instrumente kapitala koji se ne drže radi trgovine, Banka može prilikom početnog priznavanja napraviti kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti ovih instrumenata priznaju kroz ostali rezultat, osim prihoda od dividendi koji se priznaju u bilansu uspeha. Ovi finansijski instrumenti nisu predmet utvrđivanja obezvređenja u skladu sa zahtevima MSFI 9.

3.15. Nekretnine i oprema*Priznavanje i vrednovanje*

Početno merenje nekretnina i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno mogu pripisati nabavci sredstva. Kupljeni softver koji je sastavni deo neophodan za funkcionalnu upotrebljivost opreme, kapitalizuje se kao deo te opreme.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine i oprema se vrednuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ukupnu akumuliranu amortizaciju i ukupne akumulirane gubitke usled smanjenja vrednosti.

Dobici ili gubici nastali otuđenjem nekretnina i opreme utvrđuju se kao razlika između vrednosti ostvarene njihovom prodajom i njihove knjigovodstvene vrednosti i iskazuju se u okviru ostalih prihoda ili rashoda.

Naknadni troškovi

Troškovi zamene sastavnog dela nekog osnovnog sredstva priznaju se kao deo knjigovodstvene vrednosti tog osnovnog sredstva ukoliko je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sastavnim delom priliti u Banku i ako se cena koštanja tog dela može pouzdano izmeriti. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog dela se isknižava.

Troškovi redovnog servisiranja nekretnina i opreme se priznaju u bilansu uspeha kada nastanu.

Amortizacija

Amortizacija se obračunava ravnomerno na nabavnu vrednost sredstava primenom sledećih godišnjih stopa, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.15. Nekretnine i oprema (Nastavak)

Amortizacija (Nastavak)

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Građevinski objekti	1.30%
Kompjuterska oprema	20.00%
Nameštaj i ostala oprema	8.00% - 40.00%
Motorna vozila	15.50%

Obračun amortizacije sredstava počinje od narednog meseca u odnosu na mesec kada se ova sredstva stave u upotrebu, a za otuđena sredstva prekida se sa obračunom amortizacije, od narednog meseca u odnosu na mesec u kome je sredstvo otuđeno.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.16. Sredstva sa pravom korišćenja

Računovodstvene politike u vezi sa priznavanjem i merenjem lizinga u skladu sa MSFI 16 „Lizing“ primenjene na tekući i prethodni izveštajni period su prikazane u nastavku.

(i) Banka kao korisnik lizinga

Lizing je saglasno MSFI 16 definisan kao ugovor, ili deo ugovora, kojim se prenosi pravo korišćenja imovine u određenom vremenskom periodu u zamenu za naknadu. Sredstvo sa pravom korišćenja se priznaje ukoliko su kumulativno ispunjeni sledeći uslovi:

- ukoliko se sredstvo koje je predmet lizinga može eksplicitno ili implicitno identifikovati;
- kada se tokom lizing perioda mogu ostvariti sve suštinske ekonomske koristi od korišćenja sredstva; i
- ako se može upravljati korišćenjem sredstva, odnosno odlučivati na koji način i za koje svrhe će se sredstvo koristiti tokom celog perioda lizinga.

Banka ne primenjuje zahteve MSFI 16 na sredstva male vrednosti, kratkoročne zakupe (do godinu dana) i nematerijalnu imovinu. Navedeni zakupi se priznaju kao rashod po proporcionalnoj metodi u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda (Napomena 18).

Kada se analizom ugovora proceni da je ugovor lizing, sredstvo sa pravom korišćenja se priznaje u aktivi, a obaveza po osnovu lizinga u pasivi bilansa stanja. Sredstvo sa pravom korišćenja se početno vrednuje po nabavnoj vrednosti koja se sastoji iz:

- inicijalnog iznosa lizing obaveze prilagođenog za sva lizing plaćanja nastala na dan početka lizinga ili pre početka lizinga;
- uvećanog za sve nastale inicijalne direktne troškove i procenjene troškove demontiranja i uklanjanja sredstva ili vraćanja sredstva ili mesta na kojem je locirano u prvobitno stanje; i
- umanjenog za primljene olakšice po osnovu lizinga.

Nakon početnog priznavanja, sredstvo sa pravom korišćenja se vrednuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke po osnovu obezvređenja, usklađenoj za ponovna merenja obaveza po osnovu lizinga.

Sredstva za pravom korišćenja se amortizuju proporcionalnom metodom. Obračun amortizacije kreće od prvog dana narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je sredstvo raspoloživo za korišćenje.

Obaveza po osnovu lizinga se inicijalno vrednuje po sadašnjoj neto vrednosti svih budućih lizing plaćanja po osnovu lizinga (bez poreza na dodatu vrednost), diskontovanih po kamatnoj stopi implicitnoj za lizing, a u nedostatku iste, po inkrementalnoj stopi zaduživanja. Inkrementalna stopa zaduživanja se određuje na bazi troškova finansiranja obaveze sličnog trajanja i sličnog obezbeđenja kao ona koja je predviđena lizing ugovorom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.16. Sredstva sa pravom korišćenja (Nastavak)***(i) Banka kao korisnik lizinga (Nastavak)*

Buduća lizing plaćanja koja se nakon diskontovanja uključuju u vrednost lizing obaveze obuhvataju:

- fiksna plaćanja umanjena za eventualne primljene podsticaje u vezi sa zakupom;
- varijabilna lizing plaćanja, odnosno plaćanja koja zavise od indeksa ili stope;
- plaćanja u skladu sa klauzulom o garanciji rezidualne vrednosti predmeta zakupa;
- cenu koštanja opcije otkupa, ukoliko je razumno sigurno da će se opcija koristiti; i
- kazne za raskid ugovora, ukoliko je razumno verovatno da će se iskoristiti opcija raskida.

Nakon početnog priznavanja, obaveza po osnovu lizinga se umanjuje za izvršena plaćanja lizing obaveze, povećava za pripisanu kamatu i usklađuje po osnovu:

- promene u budućim lizing plaćanjima, koje nastaju kao rezultat promene stope ili indeksa koji je korišćen za utvrđivanje inicijalne lizing obaveze;
- promene u proceni korišćenja opcije za kupovinu predmetne imovine;
- promene iznosa za koji se očekuje da će se platiti prema garanciji rezidualne vrednosti; i
- promene lizing perioda.

Usklađivanje vrednosti obaveze po osnovu lizinga zahteva i usklađivanje sredstva sa pravom korišćenja. Po osnovu lizinga, Banka priznaje troškove amortizacije i rashod kamate u bilansu uspeha.

(ii) Banka kao davalac lizinga

Kada se Banka pojavljuje u ulozi davaoca lizinga, vrši se procena da li se radi o finansijskom ili operativnom lizingu. Ukoliko Banka proceni da se ugovorom prenose svi rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva, lizing se klasifikuje kao finansijski. U suprotnom, radi se o operativnom lizingu. MSFI 16 ne donosi suštinske promene u vezi sa računovodstvenim tretmanom lizinga kod davaoca lizinga u odnosu na MRS 17.

3.17. Nematerijalna imovina

Nematerijalna ulaganja obuhvataju softver, licence i ostalu nematerijalnu imovinu. Nematerijalna ulaganja stečena kupovinom se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne akumulirane gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati povećane buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Nematerijalna ulaganja amortizuju se proporcionalnom metodom u roku od 5 godina osim ukoliko procena korisnog veka trajanja i mogućnosti korišćenja odnosno ulaganja uz uzimanje u obzir tehnološke karakteristike i efikasnost ne prevazilaze navedeni rok. Za nematerijalna ulaganja čije je vreme korišćenja utvrđeno ugovorom stopa amortizacije se utvrđuje na osnovu rokova korišćenja iz ugovora.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.18. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina (zemljište ili zgrada, deo zgrade ili jedno i drugo) koju vlasnik (ili korisnik lizinga) drži radi ostvarivanja prihoda od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog (MRS 40 „Investicione nekretnine“).

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja vrši se po modelu nabavne vrednosti ili cene koštanja. Pri početnom merenju zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost ili u cenu koštanja investicione nekretnine.

Nakon početnog priznavanja, naknadno merenje investicione nekretnine se vrši po metodu fer vrednosti. Fer vrednost je cena koja bi se naplatila za prodaju sredstava ili platila za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Dobitak ili gubitak nastao po osnovu promene fer vrednosti investicione nekretnine priznaje se kao prihod ili rashod perioda u kojem je nastao.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.19. Obezvređenje nefinansijske imovine**

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan izveštavanja, rukovodstvo Banke analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema i sredstva (nekretnine) stečene naplatom potraživanja Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja.

Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike na teret rashoda saglasno MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“.

Nefinansijska sredstva (osim goodwill-a) kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.20. Investicije u zavisna društva

Zavisnim društvom se smatraju društva nad kojima Banka ima kontrolu odnosno ima prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad društvom u koje je investirala.

Ulaganja u zavisna društva u pojedinačnim finansijskim izveštajima evidentiraju se u skladu sa MRS 27, primenom metode nabavne vrednosti. Metod istorijskog troška zahteva da se ulaganja u zavisna društva evidentiraju po nabavnoj vrednosti (visina investicije) i da se periodično (jednom godišnje) testira na obezvređenje u skladu sa MRS 36.

Ukoliko dođe do obezvređivanja učešća, odnosno ukoliko se u naknadnom vrednovanju utvrdi da je nadoknativa vrednost manja od nabavne vrednosti (ili knjigovodstvene vrednosti), onda se nabavna (knjigovodstvena) vrednost učešća umanjuje za ispravke vrednosti i svodi na nadoknativu vrednost. Ispravke vrednosti učešća terete bilans uspeha (rashode) tekućeg perioda.

Prihodi po osnovu ulaganja se priznaju samo ako je zavisno društvo donelo odluku o distribuciji profita.

Konsolidacija finansijskih izveštaja se vrši primenom metode pune konsolidacije koji između ostalog podrazumeva sabiranje „red po red“ istih stavki aktive, pasive, prihoda i rashoda uz eliminisanje svih salda u okviru grupe, transakcija prihoda i rashoda.

3.21. Zalihe

U okviru zaliha iskazuju se materijalne vrednosti stečene po osnovu naplate potraživanja.

Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja predstavljaju nekretnine na kojima je inicijalno bila uspostavljena hipoteka u korist Banke, po osnovu obezbeđenja plasmana, a koje je Banka preuzela po osnovu naplate potraživanja.

One su vrednovane po ceni koja je niža od knjigovodstvene vrednosti plasmana koji se naplaćuje iz materijalne vrednosti, ili tržišnih cena, utvrđenih od strane ovlašćenih procenitelja.

3.22. Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, nisu uključena u bilans stanja Banke, već u vanbilansnu evidenciju (Napomena 39.2). Banka po navedenim plasmanima ne snosi nikakav rizik.

3.23. Depoziti i primljeni krediti

Depoziti se iskazuju u visini deponovanih iznosa koji mogu biti uvećani za obračunatu kamatu, što zavisi od obligacionog odnosa između deponenta i Banke.

Depoziti i primljeni krediti se početno vrednuju po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove koji im se mogu direktno pripisati, dok se nakon početnog priznavanja, vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metode efektivne kamatne stope.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.24. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva***Rezervisanja*

Rezervisanje se priznaje u slučaju kada se očekuje da će Banka, kao rezultat prošlih događaja, imati sadašnju zakonsku ili ugovornu obavezu, koja se može pouzdano utvrditi i za čije izmirenje je neophodan odliv resursa koji predstavljaju ekonomsku korist za Banku (Napomena 36).

Rezervisanje se utvrđuje diskontovanjem očekivanih budućih novčanih odliva, primenom diskontne stope pre poreza, koja odražava trenutnu tržišnu procenu vremenske vrednosti novca i, po potrebi, rizika specifičnih za datu obavezu.

Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje (Napomena 39.1), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.25. Finansijske garancije

Finansijske garancije predstavljaju ugovore kojima se Banka obavezuje da izvrši plaćanja njihovim korisnicima za gubitke nastale zbog neispunjavanja obaveze plaćanja određenog dužnika po dospeću obaveze, a u skladu sa uslovima dužničkog instrumenta.

Obaveze po finansijskim garancijama se inicijalno priznaju po fer vrednosti, a inicijalna fer vrednost se amortizuje tokom trajanja finansijske garancije. Obaveza po osnovu garancije se naknadno odmerava u iznosu koji je veći od amortizovane vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanog budućeg plaćanja (kada je plaćanje po osnovu garancije verovatno). Finansijske garancije se evidentiraju u okviru vanbilansnih stavki.

3.26. Beneficije zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka plaća doprinose državnim fondovima kojima se štiti socijalna sigurnost radnika. To su doprinosi na teret zaposlenih koje Banka obračunava po propisanim stopama, obustavlja od bruto zarada i uplaćuje fondovima. Banka takođe obračunava i doprinose za zaposlene na teret poslodavca i uplaćuje ih tim fondovima.

U skladu sa Zakonom o radu, Banka je u obavezi da isplati zaposlenima otpremnine za odlazak u penziju, a u skladu sa svojim aktima isplaćuje i jubilarne nagrade za ostvarenih 10, 20, 30 i 40 godina rada u Banci.

Dugoročne obaveze po osnovu rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju i jubilarne nagrade u skladu sa MRS 19, predstavljaju sadašnju vrednost očekivanih budućih isplata utvrđenih aktuarskim odmeravanjem uz korišćenje pretpostavki obelodanjenih u Napomeni 36(b).

Akumulirana plaćena odsustva mogu da se prenose i koriste u narednim periodima, ukoliko u tekućem periodu nisu iskorišćena u potpunosti. Očekivani troškovi plaćenih odsustava se priznaju u iznosu kumuliranih neiskorišćenih prava na dan bilansa, za koje se očekuje da će biti iskorišćena u narednom periodu. U slučaju neakumuliranog plaćenog odsustva, obaveza ili trošak se ne priznaju do momenta kada se odsustvo iskoristi.

3.27. Kapital

Kapital Banke obuhvata osnivačke akcije, akcije narednih emisija, emisiju premiju, rezerve, rezerve fer vrednosti, akumulirani rezultat tekuće godine i rezultat prethodnih perioda. Kapital Banke formiran je iz uloženi sredstava osnivača Banke u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u kapital Banke.

Dobici i gubici po osnovu promene tržišne vrednosti hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat, kao i ispravka vrednosti ovih hartija od vrednosti u skladu sa MSFI 9 se evidentiraju u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu navedenih hartija od vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****3. PREGLED MATERIJALNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.28. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima**

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 „Obelodanjivanje povezanih strana“.

Odnosi između Banke i njenih povezanih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 40).

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na kapital i finansijski rezultat Banke kao posledica transakcija koje Banka obavlja i makroekonomskog okruženja u kome posluje. Dugoročni cilj Banke u upravljanju rizicima je da se minimiziraju negativni efekti na finansijski rezultat i kapital Banke usled izloženosti Banke rizicima.

Rizici su sastavni deo bankarskog poslovanja i nemoguće ih je u potpunosti eliminisati. Bitno je međutim da se rizicima upravlja na takav način da se oni svedu u granice prihvatljive za sve zainteresovane strane: vlasnika kapitala, kreditore, deponente i regulatore.

Proces upravljanja rizicima podrazumeva kontinuirano identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, preduzimanje mera za ublažavanje rizika, praćenje i kontrolu rizika, odnosno uspostavljanje sistema limita izloženosti rizicima kao i izveštavanje o rizicima u skladu sa internim aktima Banke i odlukama regulatora. Adekvatan sistem upravljanja rizicima predstavlja jedan od ključnih elemenata u obezbeđivanju stabilnosti poslovanja Banke.

Praćenje i kontrola rizika su prvenstveno zasnovani na uspostavljanju procedura i sistema limita. Uspostavljeni limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka permanentno prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Banka kontinuirano prati sve izmene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi i međunarodnim standardima, analizira uticaj na nivo rizika i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa aktuelnim propisima.

Sistem upravljanja rizicima

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je definisan:

- Strategijom upravljanja rizicima;
- Strategijom i planom upravljanja kapitalom;
- Politikom za upravljanje rizicima;
- Procedurama za upravljanje pojedinačnim rizicima;
- Metodologijama kojima Banka detaljnije definiše metode i pristupe koji se koriste u sistemu upravljanja pojedinačnim rizicima; i
- Ostalim aktima Banke.

Strategija za upravljanje rizicima definiše principe upravljanja rizicima u cilju obezbeđenja adekvatne procene svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i odgovarajućeg kapitala potrebnog da podrži realizaciju strateških ciljeva Banke, u skladu sa Poslovnom politikom i strategijom Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Sistem upravljanja rizicima (Nastavak)

Strategijom upravljanja rizicima definisani su:

- svi rizici kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
- dugoročni ciljevi u upravljanju rizicima, utvrđeni Poslovnom politikom i strategijom Banke, kao i sklonost i toleranciju ka rizicima određenu u skladu sa tim ciljevima;
- osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala;
- obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima; i
- kriterijumi za utvrđivanje loše aktive Banke, osnovna načela upravljanja tom aktivom, kao i najviši prihvatljivi nivo loše aktive Banke.

Politikom za upravljanje rizicima Banka utvrđuje osnovne principe upravljanja rizicima, a naročito definiše organizaciju procesa upravljanja rizicima, osnove za procenu rizičnog profila Banke, odnosno za identifikovanje i merenje rizika, mere za ublažavanje i praćenje pojedinačnih rizika, sistem unutrašnjih kontrola za upravljanje rizicima, uspostavljanje sistema limita za pojedine rizike kao i postupanje u slučaju prekoračenja definisanih limita, način i metodologiju za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala, uspostavlja okvir i učestalost stres testiranja pojedinačnih vrsta rizika. Dodatno, Politikom za upravljanje rizicima se utvrđuje i obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima.

Procedurama za upravljanje rizicima Banka detaljnije definiše proces identifikovanja, merenja, odnosno procene rizika kao i postupak ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, izveštavanje o rizicima kojima je Banka izložena, kao i nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova Banke u sistemu upravljanja rizicima.

Dodatno, Banka posebnom procedurom definiše aktivnosti, pravila postupanja zaposlenih, ovlašćenja i odgovornosti u vezi sa:

- upravljanjem plasmanima u kašnjenju iz segmenta privrede, javnog i finansijskog sektora koji imaju kašnjenja koja su manja od 90 dana; i
- u vezi sa problematičnim plasmanima koje Banka ima prema klijentima pravnim licima u domenu restrukturiranja njihovih plasmana, odnosno prema svim problematičnim klijentima (pravnim i fizičkim licima) u domenu prinudne naplate.

Pojedinačnim metodologijama Banka je detaljnije propisala metode i pristupe koji se koriste za merenje izloženosti pojedinačnim rizicima.

Nadležnosti

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa definisanom sklonošću Banke ka rizicima.

Radi adekvatnog upravljanja rizicima, Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i u cilju sprečavanja sukoba interesa uspostavila je odvojenost funkcija preuzimanja rizika (front office) od funkcija upravljanja rizicima (middle office) i aktivnosti podrške (back office). Ovakva organizaciona struktura omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja rizicima u praksi.

U procesu upravljanja rizicima učestvuju:

Skupština Banke - usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke kojima se definišu poslovni ciljevi Banke za period od najmanje tri godine, usvaja finansijski izveštaj Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti odnosno pokriću gubitaka. Dodatno, Skupština odlučuje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u druga lica u finansijskom sektoru ili druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Nadležnosti (Nastavak)

Upravni odbor Banke je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom i Metodologije za procenu internih kapitalnih zahteva, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, usvajanje Kriznog plana likvidnosti i Plana oporavka Banke, kao i za ostale aktivnosti propisane Zakonom o bankama. Dodatno, Upravni odbor vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora.

Izvršni odbor je nadležan i odgovoran za sprovođenje Poslovne politike i Strategije Banke sa strateškim planom za trogodišnji period, Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom, Politike sistema unutrašnjih kontrola, za usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje pojedinačnim rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja (procene), ublažavanja, praćenja i kontrole rizika kao i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena. Izvršni odbor Banke redovno izveštava Upravni odbor o efikasnosti primene usvojene Politike i procedura za upravljanje rizicima.

Odbor za praćenje poslovanja Banke je nadležan i odgovoran za usvajanje predloga Strategije i Politike Banke vezano za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema internih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje. Takođe, Odbor za praćenje poslovanja je nadležan za analizu i nadzor primene i adekvatno sprovođenje usvojenih internih akata: Strategije i Politike za upravljanje rizicima i Politike sistema unutrašnjih kontrola. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje tržišnim rizicima, kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Komiteta za rizike je odgovoran za praćenje izloženosti Banke kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku zemlje, riziku koncentracije, riziku ulaganja i ostalim rizicima i Izvršnom odboru Banke predlaže mere za upravljanje tim rizicima. Komitet za rizike se sastaje u skladu sa dinamikom propisanom Poslovnikom.

Komiteta za praćenje klijenata je odgovoran za praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnih klijenata i uočavanje povećanog kreditnog rizika, odnosno za praćenje potraživanja od klijenata u docnji i klijenata kod kojih je moguće uvećanje kreditnog rizika. Uloga ovog Komiteta je da razmatra potencijalno problematične klijente i plasmane, kao i da preduzme određene aktivnosti kako bi se unapredio status ovih plasmana/klijenata. Komitet je takođe zadužen za praćenje statusa ranije predloženih mera i odluka sa sednica Komiteta. Komitet za praćenje klijenata se sastaje najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Kreditni odbori Banke odlučuju o kreditnim zahtevima / plasmanima u okvirima utvrđenim aktima Banke, analiziraju izloženost Banke kreditnim rizicima, kamatnom i tržišnom riziku. Upravni odbor Banke donosi Odluku o formiranju kreditnih odbora Banke i imenovanju članova sledećih kreditnih odbora:

- Kreditni odbor za privredu i javni sektor; i
- Kreditni odbor za stanovništvo i SBB.

Službe upravljanja kreditnim rizikom (Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru i Služba upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i SBB) vrše identifikovanje, merenje odnosno procenu i upravljanje kreditnim rizikom neproblematičnih klijenata koji pripadaju segmentu privrede, javnog i finansijskog sektora, odnosno segmentu stanovništva i malih i srednjih preduzeća.

Služba monitoringa vrši praćenje, analizu, kontrolu i izveštavanje o potraživanjima od potencijalno problematičnih klijenata kojima se upravlja od strane prodaje u segmentima privrede, javnog sektora, finansijskih institucija, stanovništva i malih klijenata, kao i praćenje, kontrolu i izveštavanje o ugovorenim sredstvima obezbeđenja, važnosti procena vrednosti i polisa osiguranja hipotekovanih nepokretnosti, valjanosti podataka vezanih za ugovorena sredstva obezbeđenja unetih u *Collateral Management System (aplikacija za evidenciju i upravljanje kolateralima)*, statusu ugovorenih naknadnih uslova sa kreditnim klijentima Banke i dr.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

Nadležnosti (Nastavak)

Sektor kontrole rizika predlaže za usvajanje Strategiju, Politiku, procedure i metodologije za upravljanje rizicima. Sektor je odgovoran za implementaciju i održavanje metodologija i procedura vezanih za rizike, sa aspekta obezbeđenja nezavisnog procesa kontrole rizika. Ovaj Sektor takođe obezbeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu merenja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor kontrole rizika se sastoji iz dve službe:

- Služba kontrole kreditnog rizika; i
- Služba kontrole rizika likvidnosti, tržišnih rizika i operativnih rizika.

Sektor naplate problematičnih plasmana - u cilju implementacije strategije za rešavanje problema loše aktive Banke, koja je sastavni deo strategije za upravljanje rizicima, Banka je u okviru svoje organizacione strukture uspostavila ovaj Sektor kao posebnu organizacionu jedinicu za upravljanje lošom aktivom i isti je funkcionalno i organizaciono odvojen od organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika. Osnovna funkcija ovog Sektora je upravljanje naplatom problematičnih plasmana klijenata - pravnih i fizičkih lica, preduzetnika i registrovanih poljoprivrednih gazdinstava i upravljanje ranom naplatom plasmana u kašnjenju klijenata fizičkih lica.

Sektor finansija za osnovnu funkciju ima vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja i izveštavanje Narodne banke Srbije i drugih eksternih korisnika. Takođe, *provodi analizu i kontrolu* pružajući odgovarajuću podršku svim učesnicima u procesu planiranja raspoloživog internog kapitala kao i u pripremi Finansijskog plana Banke, a koji se uzima kao osnova za planiranje raspoloživog internog kapitala.

Sektor sredstava i upravljanja bilansom je odgovoran za upravljanje sredstvima i likvidnošću, kao i za upravljanje aktivom i pasivom Banke. Takođe, učestvuje u upravljanju rizikom likvidnosti, kamatnom pozicijom i deviznom pozicijom Banke. Poslovanje ovog Sektora je organizovano kroz dve službe: Služba trgovanja, prodaje i odnosa sa finansijskim institucijama i Služba upravljanja bilansom i likvidnošću.

Sektor za operacije koji kroz svoje operativno poslovanje vrši funkciju podrške, kroz upravljanje operativnim poslovima Banke u oblastima poslovne podrške, platnog prometa, kreditne i depozitne administracije.

Služba unutrašnje revizije je odgovorna za kontinuiran nadzor sprovođenja politika i procedura za upravljanje rizicima kao i za redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja Banke.

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja odgovoran je za identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja Banke, kao i za upravljanje tim rizikom koji posebno obuhvata rizik od pranja novca i finansiranja terorizma, rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik. Osnovna funkcija ovog Sektora je sprovođenje kontinuirane, odgovarajuće i efikasne kontrole usklađenosti poslovanja Banke na način kojim se omogućava ukazivanje na postojeće i potencijalne rizike usklađenosti i na upravljanje tim rizicima radi ostvarivanja najviših standarda u poslovanju Banke.

U svom poslovanju Banka je posebno izložena sledećim vrstama rizika: kreditnom i sa njim povezanim rizicima, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku izloženosti odnosno riziku koncentracije, riziku ulaganja i riziku zemlje.

4.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Tokom 2023. godine finalizovane su aktivnosti u cilju potpune integracije Banke sa Našom AIK Bankom, nakon čega je usledio period unapređenja procesa upravljanja kreditnim rizikom i upravljanja rizičnim potraživanjima.

Banka je internom Politikom kreditiranja, procedurama i metodologijama kreditiranja definisala kriterijume za odobravanje plasmana, izmenu uslova korišćenja i izmirenja obaveza po odobrenim plasmanima, reprogramiranje i restrukturiranje potraživanja i dr. Politikom kreditiranja se utvrđuju opšti uslovi i način poslovanja sa klijentima Banke kao i osnove kreditiranja segmenata privrede, javnog sektora, stanovništva i SBB i upravljanje kreditnim rizikom u navedenim segmentima.

Proces odobravanja plasmana zavisi od tipa klijenta, vrste, karakteristika i namene plasmana, instrumenata obezbeđenja plasmana i dr.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

U cilju sprovođenja politike optimalne izloženosti kreditnom riziku, Banka ocenjuje bonitet, odnosno finansijsko stanje i kreditnu sposobnost svakog dužnika kako u momentu podnošenja zahteva za odobrenje određenog plasmana tako i naknadno, kada se isti javi sa zahtevom za bilo koji novi plasman ili kao deo redovnog i kontinuiranog praćenja performansi dužnika.

Analiza finansijskog stanja i kreditne sposobnosti dužnika, urednosti u izmirivanju obaveza u prošlosti, kao i analiza vrednosti ponuđenog instrumenta zaštite od rizika, na pojedinačnom nivou odnosno za svaki pojedinačni plasman, vrši se u okviru organizacionih delova Banke u kojima je predmetni zahtev za plasman podnet, a konačnu procenu kreditnog rizika po zahtevanom plasmanu vrši Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, odnosno Služba upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i SBB u zavisnosti od sektora kome dužnik pripada.

Kreditni predlog se formira na osnovu analize podataka iz finansijskog izveštaja dužnika, podataka o zaduženosti na osnovu podataka dobijenih od samih dužnika i podataka iz izveštaja iz Kreditnog biroa, podataka iz RIR-a o likvidnosti računa, podataka o poslovnim odnosima sa kupcima i dobavljačima koje dostavlja dužnik zajedno sa ostalom pratećom dokumentacijom, podataka iz poslovnog ili biznis plana i dr.

U analizi, Banka se pridržava zahteva regulative Narodne banke Srbije kao i internih procedura, a sve u cilju procene potencijalnih rizika koji mogu nastati u vezi sa nemogućnošću dužnika da izmiri svoje obaveze prema Banci.

U cilju ublažavanja kreditnog rizika, prilikom odobravanja određenih plasmana zahtevaju se sredstva obezbeđenja. Iznos i tip zahtevanog sredstva obezbeđenja zavisi od procenjenog kreditnog rizika svakog komitenta. Uslovi obezbeđenja koji prate plasman su opredeljeni analizom boniteta dužnika, vrstom i stepenom izloženosti kreditnom riziku, ročnošću plasmana, kao i iznosom plasmana.

Banka upravlja kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog potraživanja, na nivou pojedinačnog dužnika, kao i na nivou celokupnog portfolija potraživanja Banke.

Praćenje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog dužnika zasniva se na obezbeđenju ažurnih podataka o finansijskom stanju i kreditnoj sposobnosti dužnika, tržišnoj vrednosti sredstava obezbeđenja, dok se praćenje kreditnog rizika na nivou kreditnog portfolija Banke sprovodi analizom promena na nivou grupe klijenata sa sličnim nivoom rizika i karakteristikama a u cilju utvrđivanja i upravljanja stanjem i kvalitetom aktive.

Praćenje kreditnog rizika na nivou pojedinačnog potraživanja, tj. dužnika/grupe povezanih lica se vrši u okviru Sektora za poslovanje sa privredom i javnim sektorom, Sektora poslova sa stanovništvom i MSP, Službe upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, Službe upravljanja kreditnim rizikom - stanovništvo i MSP, Sektora naplate problematičnih plasmana i Službe monitoringa.

Praćenje kreditnog rizika na nivou kreditnog portfolija Banke se vrši u Službi monitoringa, kao i u okviru Službe kontrole kreditnog rizika.

Na nivou kreditnog portfolija Sektor kontrole rizika / Služba kontrole kreditnog rizika najmanje na kvartalnom nivou vrši procenu / obračun obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama, odnosno vrši priznavanje i merenje očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI 9).

Banka takođe na kvartalnom nivou vrši klasifikaciju svoje bilansne aktive vanbilansnih stavki u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

Banka osim kredita izdaje garancije i akreditive svojim klijentima i po tom osnovu ima potencijalnu obavezu da izvrši plaćanje u korist trećih lica. Na ovaj način Banka se izlaže rizicima srodnim kreditnom riziku, koji se mogu prevazići i/ili ublažiti kontrolnim procesima i procedurama koje se koriste za kreditni rizik.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Merenje i procena kreditnog rizika

Kreditni rizik se procenjuje i meri primenom kvantitativnih i kvalitativnih kriterijuma na osnovu kojih se dužnici i njihova potraživanja svrstavaju u odgovarajuće rizične kategorije, a u skladu sa:

- Metodologijom Banke za klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki;
- Metodologijama za identifikovanje i merenje kreditnog rizika koji proističe iz uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje dužnika; i
- Metodologijom Banke za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MSFI 9.

Prema interno definisanoj Metodologiji za klasifikaciju bilansne aktive i vanbilansnih stavki zasnovanoj na odredbama Odluke Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, procenu kreditnog rizika Banka vrši na osnovu sledećih osnovnih kriterijuma:

- blagovremenosti, odnosno docnje dužnika u izmirivanju obaveza (trenutna i u poslednjih godinu dana);
- procene finansijskog stanja, odnosno kreditne sposobnosti dužnika; i
- kvaliteta sredstava obezbeđenja potraživanja.

Na osnovu navedenih kriterijuma potraživanja dužnika se klasifikuju u jednu od sledećih kategorija: A, B, V, G ili D.

Procena obezvređenja potraživanja

Procenu obezvređenja bilansnih i vanbilansnih potraživanja Banka vrši u skladu sa svojom računovodstvenom politikom i Metodologijom za procenu obezvređenja bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama u skladu sa MSFI 9 (u daljem tekstu: „Metodologija za procenu obezvređenja“).

Banka je u skladu sa zahtevima MSFI 9 definisala kriterijume za razvrstavanje bilansne aktive i vanbilansnih stavki u nivoe obezvređenja (Nivo 1, 2 i 3) u zavisnosti od stepena povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja, uključujući i kriterijume za prelazak potraživanja iz jednog nivoa obezvređenja u drugi.

Vanbilansne izloženosti su uključene u obračun izloženosti u trenutku *defaulta* (EAD) uz primenu faktora kreditne konverzije (CCF) definisanih Odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala Banke.

Banka je dužna da najmanje jednom u tri meseca za sve finansijske instrumente:

- procenjuje kvalitet potraživanja, utvrđuje da li postoji objektivni dokaz obezvređenja; i
- procenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na dan početnog priznavanja i obračunava iznos obezvređenja po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka.

Banka u procesu obračuna obezvređenja primenjuje interni rejting za razvrstavanje klijenata u nivoe kreditnog rizika. Model internog rejtinga definiše nivo kreditnog kvaliteta pojedinačnog klijenta i shodno tome odgovarajući nivo verovatnoće neizvršenja obaveza.

Banka koristi rejting skalu koja uključuje 26 kategorija rejtinga, od kojih 25 kategorija kod kojih ne postoji status neizmirenja obaveza i jedna kategorija koja označava status neizmirenja obaveza.

Ekspertske rejting model je razvijen za klijente sa specifičnim karakteristikama kod kojih Banka nije bila u mogućnosti da razvije adekvatan statistički PD model, kao što je specijalizovano kreditiranje i sl., pre svega zbog nedostatka statistički relevantnog ukupnog broja klijenata i/ili beznačajnog broja default-a ovih klijenata.

Banka je za sledeća portfolia primenila ekspertske rejtinge: lokalna samouprava, javna preduzeća, finansijske institucije, novoosnovana preduzeća i specijalizovana finansiranja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

*Procena obezvređenja potraživanja (Nastavak)**EAD – Izloženost u trenutku default-a*

Izloženost u trenutku *default-a* se izračunava kao zbir bilansne i vanbilansne izloženosti. Vanbilansne izloženosti su uključene u obračun EAD uz primenu faktora kreditne konverzije (CCF) definisanih Odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala Banke.

PD – Verovatnoća neizvršavanja obaveza

Za potrebe obračuna obezvređenja, verovatnoća nastanka *default-a* (PD) procenjuje se korišćenjem tranzicionih matrica koje pokazuju tranzicije dužnika iz različitih performing rejtinga u default u periodu između dva datuma. Polazna osnova su migracione matrice koje Banka obračunava posmatrajući godišnje migracije klijenata po rejtingima u kategoriju default-a (po broju) za svaki mesec za 6 godina unazad u odnosu na datum obračuna. Za obračun PD dobijena TTC (*Through the cycle*) matrica se množi onoliko puta koliko je preostalo godina do preostalog roka dospeća plasmana.

Uticaj makroekonomskih kretanja

Banka za potrebe utvrđivanja forward looking komponente PD-a, koristi Z-shift pristup.

Prilikom razvoja modela za utvrđivanje nezavisnih makroekonomskih varijabli Banka je koristila statističke modele i modele linearne regresije. Analizom pretpostavki utvrđene su varijable koje imaju značajan uticaj na kretanje default rate - a.

Da bi definisala gubitke od kreditnog rizika na osnovu MSFI 9, Banka izračunava različita makroekonomska scenarija i njihove verovatnoće nastanka. Banka tom prilikom koristi metod distribucije grešaka, definišući distribuciju grešaka preko koje se procenjuje verovatnoća za određenu vrednost greške.

Izračunavaju se tri različita makroekonomska scenarija i verovatnoće njihovog nastanka. Osnovni scenario učestvuje sa 60%, pesimistični sa 30%, dok optimistični učestvuje sa 10%. Proračuni su zasnovani na istorijski ostvarenim i predviđenim vrednostima GDP-a (BDP) za tekuću godinu i dve godine unapred, a na bazi podataka objavljenih od strane IMF-a. Rast GDP, kao makroekonomska varijabla, pokazala je najbolju prediktivnu sposobnost za sve tipove portfolija.

Korišćene vrednosti GDP-a i odgovarajućih verovatnoća dati su u tabeli u nastavku:

	Scenario		
	Pesimističan	Osnovni	Optimističan
GDP [%]	2.43	3.58	6.37

Dodatno, u cilju poštovanja principa konzervativnosti, a imajući u vidu značajna makroekonomska kretanja tokom 2023. godine, Banka je u obračun obezvređenja za kreditni rizik uključila dodatni zaštitni sloj od 5%.

LGD – Gubitak u slučaju nastupanja neizmirenja obaveza

Parametar LGD, predstavlja procenu gubitka kod pojedinačnog finansijskog instrumenta, pod pretpostavkom *default-a*, odnosno statusa neizmirenja obaveza. U svojoj proceni kreditnih gubitaka, Banka želi da odrazi mogućnost naplate novčanih tokova kako iz redovnih novčanih tokova, ali i kolateralu i drugih sredstava obezbeđenja, koji su direktno povezani sa finansijskim instrumentom.

Banka primenjuje generalno koncept odvojenog obračuna LGD-ja: za obezbeđeni deo potraživanja („*LGD secured*“) i za neobezbeđeni deo potraživanja („*LGD unsecured*“) u zavisnosti od stepena obezbeđenosti pojedinačnog plasmana za obračun obezvređenja za potraživanja u Nivou 1 i 2. Za projektna finansiranja i finansiranja na bazi kolateralu LGD *unsecured* je jednak 100%.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

*Procena obezvređenja potraživanja (Nastavak)**Objektivni dokaz obezvređenja i značajno povećanje kreditnog rizika*

Prilikom procene očekivanih kreditnih gubitaka za potrebe obračuna ispravke vrednosti, Banka procenjuje za sve finansijske instrumente pojedinačno (na nivou pojedinačne partije) da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika odnosno default-a i na osnovu toga vrši raspodelu potraživanja po nivoima:

- Nivo 1 pokriva sve nove finansijske instrumente u trenutku inicijalnog priznavanja i instrumente koji nemaju značajno pogoršanje kreditnog kvaliteta od trenutka inicijalnog priznavanja;
- Nivo 2 pokriva finansijske instrumente koji imaju značajno povećanje kreditnog rizika od trenutka inicijalnog priznavanja, ali ne postoji objektivni dokaz obezvređenja po osnovu kreditnih gubitaka; i
- Nivo 3 pokriva finansijske instrumente kod kojih postoji objektivni dokaz obezvređenja na izveštajni datum.

Default, odnosno status neizmirenja obaveza, je definisan kao materijalno značajno kašnjenje od najmanje 90 dana na nivou pojedinačnog finansijskog instrumenta. *Default* može biti identifikovan i pre kašnjenja od 90 dana ukoliko se identifikuju drugi kvantitativni ili kvalitativni kriterijumi koji ukazuju na postojanje objektivnog dokaza obezvređenja finansijskog sredstva. Za te potrebe, Banka je identifikovala listu indikatora koje sagledava radi identifikacije statusa *default-a*.

U slučaju da klijent Banke kasni manje od 90 dana, default oznaka se dodeljuje partiji kredita ukoliko postoji procena Banke da je sposobnost dužnika da otplati dug pogoršana i da je otplata duga u punom iznosu dovedena u pitanje. Navedena procena vrši se na osnovu sledećih kriterijuma:

- finansijski položaj klijenta ukazuje da ne postoji otplatni kapacitet za uredno izmirivanje obaveza, u granicama kašnjenja do 90 dana ili da je otplata duga u punom iznosu ugrožena;
- od strane drugih poverilaca pokrenut postupak izvršenja na imovini klijenta, značajne za poslovanje klijenta;
- od strane klijenta podnet nadležnom sudu Unapred pripremljeni plan reorganizacije (UPPR); i
- nad klijentom otvoren stečajni postupak.

Problematično potraživanje je potraživanje po osnovu koga je dužnik u docnji duže od 90 dana, ili po osnovu plaćanja kamate ili glavnice, po kome je kamata u visini tromesečnog iznosa (i viša) pripisana dugu, kapitalizovana, refinansirana ili je njeno plaćanje odloženo i po osnovu koga dužnik kasni manje od 90 dana, ali je Banka procenila da je sposobnost dužnika da otplati dug pogoršana i da je otplata duga u punom iznosu dovedena u pitanje. Ostala potraživanja razvrstana su u performing.

Utvrđivanje značajnog povećanja kreditnog rizika

U Nivo 2 svrstavaju se potraživanja kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na momenat inicijalnog priznavanja. Kriterijumi značajnog povećanja kreditnog rizika su:

- Materijalno značajno kašnjenje duže od 30 a do 90 dana;
- Relativno pogoršanje *lifetime* PD-a iznad praga od 200% za pravna lica i 250% za fizička lica; na izveštajni datum u odnosu na datum odobrenja plasmana;
- Potraživanje je restruktuirano usled finansijskih poteškoća (oznaka FPE);
- Potraživanje od klijenta koji je svrstan u crvenu EWS (znakovi ranog upozorenja) zonu u skladu sa procedurama za monitoring klijenata; i
- Komitet za praćenje klijenata je doneo odluku da se potraživanje/klijent prebaci iz Nivoa 1 u Nivo 2.

Klijenti sa rejtingom R8 ili boljim smatraju se klijentima sa niskim kreditnim rizikom na izveštajni datum i ne mogu biti klasifikovani u Nivo 2 po osnovu kriterijuma relativne promene PD-a.

Potraživanja od banaka i države: Pogoršanje rejtinga eksterne rejting agencije koje dovodi do prelaska iz nekog od investment rejtinga (Aaa-Baa3) u neki od non-investment rejtinga (Ba-C).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Procena obezvređenja potraživanja (Nastavak)

Prema Metodologiji za obračun obezvređenja Banka obračunava ispravku vrednosti u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog veka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivan dokaz obezvređenja (finansijska sredstva u Nivou 2 i 3 redom), odnosno do iznosa koji je jednak očekivanim dvanaestomesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u Nivou 1).

Obračun obezvređenja – Nivo 1

Za potrebe obračuna ispravke vrednosti, očekivani dvanaestomesečni kreditni gubici su deo očekivanih kreditnih gubitaka tokom čitavog roka trajanja finansijskog sredstva i predstavljaju manjkove gotovine tokom roka trajanja koji će rezultirati ako se dogodi neizvršenje u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja, ponderisani verovatnoćom nastanka takvog neizvršenja.

Obračun obezvređenja – Nivo 2

Očekivani gubitak predstavlja verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta.

Obračun obezvređenja – Nivo 3

Procena obračuna ispravke vrednosti za izloženosti koje se nalaze u Nivou 3 se vrši za sve izloženosti sa identifikovanim statusom neizmirenja obaveza - statusom *default-a*.

Za ove finansijske instrumente, ispravka vrednosti se obračunava kao razlika između bruto knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine diskontovanih efektivnom kamatnom stopom finansijskog sredstva.

Takođe, Banka i za POCI izloženosti vršiti izdvajanje dodatnog obezvređenja, ukoliko je došlo do pogoršanja objektivnih okolnosti od trenutka priznavanja finansijskog sredstva. Objektivne okolnosti moraju se zasnivati na svim relevantnim činjenicama bitnim za naplatu ovih potraživanja. To podrazumeva moguća scenarija naplate koja uvažavaju potencijalni izvor naplate i rok u kome se naplata može očekivati.

1) *Procena na pojedinačnoj osnovi*

Banka u obračunu obezvređenja deo klijenata sagledava na individualnoj osnovi. Pojedinačno značajna izloženost - izloženost koja prelazi 18,000,000 dinara na nivou klijenta - pravnog lica, odnosno 12,000,000 dinara na nivou klijenta - fizičkog lica.

Kako u skladu sa standardom, očekivani kreditni gubici predstavljaju verovatnoćom ponderisane procene kreditnih gubitaka, Banka uvažava postojanje više mogućih scenarija naplate prilikom procene očekivanih budućih tokova gotovine: realizacija kolaterala, naplata iz redovnih novčanih tokova, restrukturiranje i reprogramiranje, stečaj, prodaja potraživanja, namirenje i sve ostalo što se smatra relevantnim.

Prilikom definisanja scenarija, Banka polazi od definisanih strategija naplate koje definišu Sektor naplate problematičnih plasmana, Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru, Služba upravljanja kreditnim rizikom – stanovništvo i MSP, u saradnji sa nadležnim Sektorima/Službama prodaje, a na osnovu, između ostalog i zaključaka /mera sa Komiteta za praćenje klijenata.

Prilikom određivanja procenata verovatnoće određenih scenarija, Banka se vodi istorijom realizacije i naplate problematičnih plasmana, ali i specifičnostima pojedinačnih izloženosti kao i svim ostalim raspoloživim informacijama koje mogu biti relevantne u proceni verovatnoće realizacije određene strategije naplate.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Procena obezvređenja potraživanja (Nastavak)

2) Grupna procena

Za izloženosti za koje se ne primenjuje procena na pojedinačnoj osnovi, primenjuje se grupni pristup, koji podrazumeva grupisanje preostalih finansijskih instrumenata u Nivou 3 po podsegmentima:

1. pravna lica
2. fizička lica
3. finansijske institucije
4. izloženosti prema državama i ostalim državnim institucijama.

Banka dalje u okviru svakog podsegmenta deli dužnike po kategorijama na grupe R1-R26 koji su grupisani prema internom rejting modelu Banke. Klijenti sa rejtingom R26 su klijenti u statusu default.

Pristup segmentu izloženosti prema državama i finansijskim organizacijama

Kako Banka ne poseduje adekvatnu istoriju u pogledu migracija i *default-a* izloženosti prema državama i finansijskim institucijama, prilikom procene ispravke vrednosti i rizika *default-a* izloženosti po osnovu finansijskih instrumenata država, njenih organa kao i finansijskih institucija, oslanja se na podatke eksterne rejting agencije Moody's.

Za Banke koje nemaju određen rejting eksterne rejting agencije (Moody's), uzima se u obzir rejting države u kojoj banka ima sedište.

Obračun ispravke vrednosti i rezervisanja po zemljama

Banka inkorporira rizik zemlje u nivo izdvojenog obezvređenja za kreditni rizik, kroz korekciju rejtinga klijenta koji ne može biti povoljniji od nivoa rizika države sedišta, a respektujući valutnu strukturu izloženosti.

Obračun ispravke vrednosti za plasmane obezbeđene kolateralima velike vrednosti

Banka će za plasmane iz segmenta pravnih lica i fizičkih lica u delu stambenih kredita, za plasmane obezbeđene kolateralima velike vrednosti primeniti stopu obezvređenja od 0.5% u slučajevima kada predmetna potraživanja ne dobiju obezvređenje.

Ovaj princip primenjuje se za sve partije iz pomenutih segmenata osim onih koje su individualno sagledavane. Iznos izloženosti na koji se primenjuje pomenuti procenat sastoji se od zbira bilansne izloženosti i vanbilansne izloženosti pomnožene faktorom konverzije.

Procena verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama

Procena verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama vrši se na isti način kao za bilansne izloženosti osim primene faktora kreditne konverzije (CCF). Banka koristi CCF faktore definisane Odlukom o adekvatnosti kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Tabela u nastavku predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku izuzimajući sredstva obezbeđenja ili druga povećanja kreditnog boniteta hartija od vrednosti. Izloženost je zasnovana na knjigovodstvenim iznosima iz bilansa stanja na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine.

U slučaju finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti (tržišna vrednost), prikazani iznosi predstavljaju trenutnu izloženost kreditnom riziku, ali ne i maksimalnu izloženost riziku koji može nastati u budućnosti kao rezultat promena fer vrednosti.

Pregled aktive

	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.		
	Bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
I Bilansne stavke	424,018,142	(8,201,106)	415,817,036
Gotovina i sredstva kod centrale banke	74,281,428	(9,790)	74,271,638
Potraživanja po osnovu derivata	114,421	-	114,421
Hartije od vrednosti	44,868,868	(47,266)	44,821,602
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	68,482,275	(340,900)	68,141,375
Kredit i potraživanja od komitenata	235,095,372	(7,707,583)	227,387,789
Ostala sredstva	1,175,778	(95,567)	1,080,211
II Vanbilansne stavke	67,023,959	(146,348)	66,877,611
Date garancije, nepokriveni akreditivi, avali	62,590,939	(127,068)	62,463,871
Preuzete neopozive obaveze - po okvirnim kreditima i plasmanima	4,433,020	(19,280)	4,413,740
Ukupno	491,042,101	(8,347,454)	482,694,647

	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.		
	Bruto potraživanja	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
I Bilansne stavke	407,946,166	(5,566,083)	402,380,083
Gotovina i sredstva kod centrale banke	75,833,126	(28,810)	75,804,316
Potraživanja po osnovu derivata	16,972	-	16,972
Hartije od vrednosti	58,865,297	(121,625)	58,743,672
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	31,692,662	(216,177)	31,476,485
Kredit i potraživanja od komitenata	237,011,621	(5,082,690)	231,928,931
Ostala sredstva	4,526,488	(116,781)	4,409,707
II Vanbilansne stavke	61,025,812	(284,074)	60,741,738
Date garancije, nepokriveni akreditivi, avali	51,800,468	(214,715)	51,585,753
Preuzete neopozive obaveze - po okvirnim kreditima i plasmanima	9,225,344	(69,359)	9,155,985
Ukupno	468,971,978	(5,850,157)	463,121,821

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Kvalitet portfolija

Sledeća tabela prikazuje kvalitet **bruto portfolija** na osnovu internog rejtinga Banke, sa stanjem na dan **31. decembra 2023.** godine:

Rejting	Plasmani komitentima			Plasmani bankama			Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku			Ukupno
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
R1	211,284	18,574	-	1,080,046	-	-	1,309,904	35,894	-	-	1,345,798
R2	206,830	-	-	-	-	-	206,830	38,800	-	-	245,630
R3	747,242	10,364	-	-	-	-	757,606	53,194	-	-	810,800
R4	5,110,054	25,009	-	-	-	-	5,135,063	93,462	-	-	5,228,525
R5	4,347,033	61,160	-	-	-	-	4,408,193	134,246	-	-	4,542,439
R6	4,129,045	80,097	-	-	-	-	4,209,142	1,129,424	62	-	5,338,628
R7	5,450,390	118,207	-	-	-	-	5,568,597	4,351,753	1,620	-	9,921,970
R8	10,687,101	138,478	-	1,449	-	-	10,827,028	23,373,292	2,124	-	34,202,444
R9	9,820,373	198,294	-	-	-	-	10,018,667	7,435,075	12,082	-	17,465,824
R10	32,505,199	364,308	-	1,470,690	-	-	34,340,197	9,734,700	403,155	-	44,478,052
R11	16,355,202	7,546,464	-	-	-	-	23,901,666	5,956,612	71,270	-	29,929,548
R12	10,220,050	5,813,522	-	-	-	-	16,033,572	1,389,078	70,856	-	17,493,506
R13	10,613,255	181,383	-	644,711	-	-	11,439,349	3,238,760	1,336,841	-	16,014,950
R14	12,214,299	537,553	-	-	-	-	12,751,852	2,110,108	20,702	-	14,882,662
R15	17,687,352	321,875	-	-	29,931	-	18,039,158	608,851	386,838	-	19,034,847
R16	16,441,821	1,536,351	-	-	-	-	17,978,172	1,878,555	28,328	-	19,885,055
R17	14,485,399	1,926,047	-	-	-	-	16,411,446	927,968	88,923	-	17,428,337
R18	7,068,431	2,470,679	-	-	-	-	9,539,110	253,852	35,946	-	9,828,908
R19	10,766,860	1,165,091	-	2,254	-	-	11,934,205	262,945	466,262	-	12,663,412
R20	3,807,661	582,030	-	-	-	-	4,389,691	147,446	10,478	-	4,547,615
R21	599,565	1,380,038	-	-	-	-	1,979,603	11,331	112,467	-	2,103,401
R22	353,494	535,608	-	-	-	-	889,102	197,102	2,771	-	1,088,975
R23	56,525	2,036,062	-	-	202	-	2,092,789	50	591	-	2,093,430
R24	26,249	368,827	-	-	-	-	395,076	1,272	1,297	-	397,645
R25	17,229	5,165,904	-	-	436,228	-	5,619,361	-	288,998	-	5,908,359
R26	-	-	8,565,152	-	-	-	8,565,152	-	-	222,002	8,787,154
Aaa - Aa3	-	-	-	1,308,910	-	183,205	1,492,115	-	-	-	1,492,115
A1-A3	-	-	-	9,679,401	-	-	9,679,401	57	-	-	9,679,458
Baa1-Baa3	-	-	-	2,292,720	-	-	2,292,720	-	4,226	-	2,296,946
Ba1-Ba3	13,425	-	6,927	51,163,902	-	88,625	51,272,879	-	-	-	51,272,879
B1-B3	-	-	-	98,337	-	-	98,337	92,293	-	-	190,630
Caa1 i niže	-	-	-	-	-	1,664	1,664	-	-	-	1,664
Ukupno	193,941,368	32,581,925	8,572,079	67,742,420	466,361	273,494	303,577,647	63,456,120	3,345,837	222,002	370,601,606

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Kvalitet portfolija (Nastavak)

Sledeća tabela prikazuje kvalitet **bruto portfolija** na osnovu internog rejtinga Banke, sa stanjem na dan **31. decembra 2022.** godine:

U hiljadama dinara 31. decembar 2022.											
Rejting	Plasmani komitentima			Plasmani bankama			Bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	Vanbilansne stavke izložene kreditnom riziku			Ukupno
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3		Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
R1	1,549,986	17,887	-	39,124	-	-	1,606,997	81,015	-	-	1,688,012
R2	970,882	15,489	-	-	-	-	986,371	57,732	-	-	1,044,103
R3	1,408,983	22,676	-	885,341	-	-	2,317,000	159,050	3	-	2,476,053
R4	3,412,489	26,188	-	-	-	-	3,438,677	140,641	89	-	3,579,407
R5	3,621,894	73,241	-	383,456	-	-	4,078,591	179,471	31	-	4,258,093
R6	4,572,989	103,902	-	-	-	-	4,676,891	1,068,804	5	-	5,745,700
R7	17,677,236	174,044	-	1,579,952	-	-	19,431,232	7,468,903	481	-	26,900,616
R8	7,920,869	253,617	-	3,775	467	-	8,178,728	12,110,161	4,601	-	20,293,490
R9	9,640,291	299,723	-	147	-	-	9,940,161	5,979,082	38,692	2,000	15,959,935
R10	32,697,569	742,115	1,559	-	-	-	33,441,243	8,514,897	1,300,109	-	43,256,249
R11	15,855,102	8,139,732	-	-	-	-	23,994,834	1,715,822	1,244,909	-	26,955,565
R12	12,415,789	401,309	705	559,304	-	-	13,377,107	9,303,426	19,464	100	22,700,097
R13	15,674,640	424,071	-	6,862	-	-	16,105,573	2,008,816	45,330	-	18,159,719
R14	13,233,803	471,222	-	44,782	4	-	13,749,811	3,060,979	69,409	-	16,880,199
R15	16,848,552	536,789	-	2,242	-	-	17,387,583	1,581,188	17,052	-	18,985,823
R16	6,652,246	662,306	-	20,181	25	-	7,334,758	2,297,841	47,954	-	9,680,553
R17	14,563,330	761,365	-	286,744	-	-	15,611,439	756,936	91,859	-	16,460,234
R18	2,121,999	1,787,025	-	-	-	-	3,909,024	27,894	5,344	-	3,942,262
R19	8,398,452	3,332,471	-	-	-	-	11,730,923	337,499	1,748	-	12,070,170
R20	10,373,019	3,205,233	3,196	-	-	-	13,581,448	141,965	999	100	13,724,512
R21	801,843	675,687	4,408	-	-	-	1,481,938	116,770	14,729	-	1,613,437
R22	1,848,761	1,053,630	24,136	-	-	-	2,926,527	40,948	6,890	7,514	2,981,879
R23	3,563,551	541,966	2,653	-	203	-	4,108,373	208,601	442,432	-	4,759,406
R24	161,033	225,230	411	-	-	-	386,674	8,237	448	-	395,359
R25	743,097	1,486,957	2,651	-	-	-	2,232,705	5,218	530	-	2,238,453
R26	-	-	4,788,336	-	-	653,014	5,441,350	-	-	283,411	5,724,761
Aaa - Aa3	-	-	-	834,212	-	-	834,212	-	-	-	834,212
A1-A3	-	-	-	10,629,533	-	-	10,629,533	57	-	-	10,629,590
Baa1-Baa3	-	-	732	3,052,091	-	-	3,052,823	-	-	-	3,052,823
Ba1-Ba3	20,554	-	-	12,443,309	1,296	37,739	12,502,898	-	-	-	12,502,898
B1-B3	-	-	-	228,859	-	-	228,859	7,626	-	-	236,485
Ukupno	206,748,959	25,433,875	4,828,787	30,999,914	1,995	690,753	268,704,283	57,379,579	3,353,108	293,125	329,730,095

Promene u nivoima izloženosti u najvećoj meri su posledica pripajanja portfolija Naše AIK Banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Ispravka vrednosti

Tabele u nastavku analiziraju kretanje ispravke vrednosti tokom godine po klasama aktive:

<i>Kredit i potraživanja od komitenata</i>	U hiljadama dinara				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2022. godine	(2,213,166)	(1,840,230)	(1,007,422)	(21,872)	(5,082,690)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(1,802,646)	(268,429)	(51,500)	(8,232)	(2,130,807)
– Prelazak u Nivo 2	(369,276)	(1,231,658)	(25,555)	(8,682)	(1,635,171)
– Prelazak u Nivo 3	(41,244)	(340,143)	(930,367)	(2,405)	(1,314,159)
– POCI	-	-	-	(2,553)	(2,553)
Povećanje ispravke zbog promene kreditnog rizika	(595,493)	(148,386)	(163,844)	-	(907,723)
Smanjenje ispravke zbog promene kreditnog rizika	409,649	114,909	134,643	-	659,201
Nova finansijska sredstva	(6,652,523)	(3,356,880)	(3,150,869)	(414,024)	(13,574,296)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	7,144,741	2,854,444	647,706	-	10,646,891
Otpisi i prenos na vanbilans	-	-	702,129	-	702,129
Ostale promene	(20,067)	(16,982)	(116,266)	(201)	(153,516)
Uticaj kursa	1,128	627	665	1	2,421
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2023. godine	(1,925,731)	(2,392,498)	(2,953,258)	(436,096)	(7,707,583)
<i>Kredit i potraživanja od komitenata</i>	<i>Nivo 1</i>	<i>Nivo 2</i>	<i>Nivo 3</i>	<i>POCI</i>	<i>Ukupno</i>
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2021. godine	(2,129,668)	(430,824)	(1,019,250)	(1,370)	(3,581,112)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(1,909,981)	(106,533)	(42,117)	-	(2,058,631)
– Prelazak u Nivo 2	(212,234)	(282,038)	(12,267)	-	(506,539)
– Prelazak u Nivo 3	(7,453)	(42,253)	(964,866)	-	(1,014,572)
– POCI	-	-	-	(1,370)	(1,370)
Povećanje ispravke zbog promene kreditnog rizika	(174,183)	(80,112)	(150,395)	-	(404,690)
Smanjenje ispravke zbog promene kreditnog rizika	285,806	11,877	107,117	-	404,800
Nova finansijska sredstva	(3,655,067)	(2,781,301)	(938,718)	(143)	(7,375,229)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	4,395,052	1,829,659	553,550	870	6,779,131
Promene u modelu	20,581	(95,394)	17,910	(11,975)	(68,878)
Otpisi, prenos na vanbilans, prodaja	(277,767)	243,537	587,901	(9,257)	544,414
Uticaj kursa	6,098	818	22,906	3	29,825
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	(684,018)	(538,490)	(188,443)	-	(1,410,951)
Ispravka vrednosti na dan 31. decembra 2022. godine	(2,213,166)	(1,840,230)	(1,007,422)	(21,872)	(5,082,690)

Tokom 2023. godine promene ispravke vrednosti po nivoima rizika su posledice sledećih poslovnih promena:

- efekta makroekonomskih faktora na portfolio stanovništva;
- pogoršanja finansijskog stanja određenih klijenata i transfer u lošije nivoe rizika; i
- dodatnog obezvređenja POCI klijenata.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Ispravka vrednosti (Nastavak)

U hiljadama dinara

**Kredit i potraživanja od banaka
i drugih finansijskih organizacija****Ispravka vrednosti na dan****31. decembra 2022. godine**

Promene u ispravci vrednosti

– Prelazak u Nivo 1

– Prelazak u Nivo 2

– Prelazak u Nivo 3

Nova finansijska sredstva

Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem

Otpisi, prenos na vanbilans, prodaja

Uticao kursa

Ispravka vrednosti na dan**31. decembra 2023. godine****Kredit i potraživanja od banaka
i drugih finansijskih organizacija****Ispravka vrednosti na dan****31. decembra 2021. godine**

Promene u ispravci vrednosti

– Prelazak u Nivo 1

– Prelazak u Nivo 2

– Prelazak u Nivo 3

Nova finansijska sredstva

Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem

Otpisi, prenos na vanbilans, prodaja

Efekti pripajanja Naše AIK Banke

Uticao kursa

Ispravka vrednosti na dan**31. decembra 2022. godine****Hartije od vrednosti****Ispravka vrednosti na dan****31. decembra 2022. godine**

Promene u ispravci vrednosti

– Prelazak u Nivo 1

– Prelazak u Nivo 2

– Prelazak u Nivo 3

Nova finansijska sredstva

Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem

Otpisi, prenos na vanbilans, prodaja

Ispravka vrednosti na dan**31. decembar 2023. godine****Hartije od vrednosti****Ispravka vrednosti na dan****31. decembra 2021. godine**

Promene u ispravci vrednosti

– Prelazak u Nivo 1

– Prelazak u Nivo 3

Nova finansijska sredstva

Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem

Ostale promene

Ispravka vrednosti na dan**31. decembra 2022. godine**

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2022. godine	(20,797)	(1,314)	(194,066)	-	(216,177)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(20,797)	-	(14)	-	(20,811)
– Prelazak u Nivo 2	-	(18)	-	-	(18)
– Prelazak u Nivo 3	-	(1,296)	(194,052)	-	(195,348)
Nova finansijska sredstva	(358,856)	(135,657)	(20,896)	-	(515,409)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	356,768	1,264	18,031	-	376,063
Otpisi, prenos na vanbilans, prodaja	-	-	6,818	-	6,818
Uticao kursa	7,753	51	1	-	7,805
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2023. godine	(15,132)	(135,656)	(190,112)	-	(340,900)

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2021. godine	(20,607)	-	(1,346)	-	(21,953)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(20,603)	-	-	-	(20,603)
– Prelazak u Nivo 2	(1)	-	-	-	(1)
– Prelazak u Nivo 3	(3)	-	(1,346)	-	(1,349)
Nova finansijska sredstva	(119,505)	(1,232)	(9,009)	-	(129,746)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	119,865	129	11,870	-	131,864
Otpisi, prenos na vanbilans, prodaja	-	-	-	-	-
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	(312)	(2)	(195,581)	-	(195,895)
Uticao kursa	(238)	(209)	-	-	(447)
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2022. godine	(20,797)	(1,314)	(194,066)	-	(216,177)

U hiljadama dinara
2023.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2022. godine	(10,985)	(145)	(110,495)	-	(121,625)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(10,985)	-	-	-	(10,985)
– Prelazak u Nivo 2	-	(145)	-	-	(145)
– Prelazak u Nivo 3	-	-	(110,495)	-	(110,495)
Nova finansijska sredstva	(6,168)	(18)	-	-	(6,186)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	14,121	54	96	-	14,271
Otpisi, prenos na vanbilans, prodaja	(173)	-	66,447	-	66,274
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembar 2023. godine	(3,205)	(109)	(43,952)	-	(47,266)

2022.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2021. godine	(14,823)	-	(110,496)	-	(125,319)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(14,823)	-	-	-	(14,823)
– Prelazak u Nivo 3	-	-	(110,496)	-	(110,496)
Nova finansijska sredstva	(17,031)	(145)	-	-	(17,176)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	20,871	-	1	-	20,872
Ostale promene	(2)	-	-	-	(2)
Ispravka vrednosti na dan					
31. decembra 2022. godine	(10,985)	(145)	(110,495)	-	(121,625)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Ispravka vrednosti (Nastavak)

	U hiljadama dinara 2023.				
<i>Vanbilansna aktiva</i>	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	Ukupno
Rezervisanja na dan					
31. decembra 2022. godine	(137,797)	(88,294)	(57,983)	-	(284,074)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(136,913)	(32,711)	(56)	-	(169,680)
– Prelazak u Nivo 2	(861)	(55,581)	(31)	-	(56,473)
– Prelazak u Nivo 3	(22)	(1)	(57,898)	-	(57,921)
Nova finansijska sredstva	(354,406)	(33,001)	(62,784)	-	(450,191)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	400,947	91,107	95,626	-	587,680
Uticao kursa	215	22	-	-	237
Rezervisanja na dan					
31. decembra 2023. godine	(91,040)	(30,165)	(25,143)	-	(146,348)
<i>Vanbilansna aktiva</i>	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	2022. Ukupno
Rezervisanja na dan					
31. decembra 2021. godine	(143,027)	(1,777)	(2,562)	-	(147,366)
Promene u ispravci vrednosti					
– Prelazak u Nivo 1	(137,101)	(1,139)	(388)	-	(138,628)
– Prelazak u Nivo 2	(5,420)	(620)	-	-	(6,040)
– Prelazak u Nivo 3	(506)	(18)	(2,174)	-	(2,698)
Nova finansijska sredstva	(243,586)	(78,783)	(5,544)	-	(327,913)
Finansijska sredstva koja su prestala sa priznavanjem	335,434	3,152	1,448	-	340,034
Efekti promene modela	(14,740)	(4,053)	1,167	-	(17,626)
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	(72,611)	(6,832)	(52,470)	-	(131,913)
Uticao kursa i ostale promene	733	(1)	(22)	-	710
Rezervisanja na dan					
31. decembra 2022. godine	(137,797)	(88,294)	(57,983)	-	(284,074)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih institucija po nivoima rizika

U hiljadama dinara 31. decembar 2023.								
	Izloženost				Ispravka vrednosti			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Privredni klijenti	146,805,298	28,753,664	5,305,480	180,864,442	(1,514,845)	(1,929,725)	(1,143,191)	(4,587,761)
Preduzetnici	1,879,697	595,136	190,455	2,665,288	(33,732)	(41,034)	(87,893)	(162,659)
Ukupno privredni klijenti	148,684,995	29,348,800	5,495,935	183,529,730	(1,548,577)	(1,970,759)	(1,231,084)	(4,750,420)
Gotovinski krediti	25,193,428	2,266,757	2,250,602	29,710,787	(272,125)	(372,054)	(1,835,764)	(2,479,943)
Kreditne kartice	1,685,004	136,984	73,700	1,895,688	(21,168)	(13,128)	(57,492)	(91,788)
Tekući računi-overdraft	581,142	27,140	27,784	636,066	(3,700)	(3,006)	(22,185)	(28,890)
Stambeni krediti	17,509,528	543,750	654,683	18,707,961	(78,903)	(29,568)	(223,577)	(332,048)
Poljoprivredni krediti	273,795	258,494	62,415	594,704	(2,305)	(8,413)	(10,059)	(20,777)
Ostalo	51	-	33	84	-	-	(33)	(33)
Ukupno stanovništvo	45,242,948	3,233,125	3,069,217	51,545,290	(378,201)	(426,169)	(2,149,110)	(2,953,480)
Ukupno	193,927,943	32,581,925	8,565,152	235,075,020	(1,926,778)	(2,396,928)	(3,380,194)	(7,703,900)
Potraživanja od banaka	67,742,420	466,361	273,494	68,482,275	(15,132)	(135,656)	(190,112)	(340,900)
Ostalo - nije pokriveno modelima	13,425	-	6,927	20,352	(26)	-	(3,657)	(3,683)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Kreditni i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih institucija po nivoima rizika

U hiljadama dinara 31. decembar 2022.								
	Izloženost				Ispravka vrednosti			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Privredni klijenti	151,669,752	20,742,375	2,915,241	175,327,368	(1,723,808)	(1,407,568)	(399,630)	(3,531,006)
Preduzetnici	3,779,162	308,793	94,407	4,182,362	(46,640)	(14,372)	(15,465)	(76,477)
Ukupno privredni klijenti	155,448,914	21,051,168	3,009,648	179,509,730	(1,770,448)	(1,421,940)	(415,095)	(3,607,483)
Gotovinski krediti	29,091,356	3,019,002	1,176,429	33,286,787	(320,396)	(297,387)	(464,083)	(1,081,866)
Kreditne kartice	2,112,519	192,072	63,155	2,367,746	(15,321)	(8,355)	(17,194)	(40,870)
Tekući računi-overdraft	666,634	25,313	17,453	709,400	(5,561)	(1,464)	(5,732)	(12,757)
Stambeni krediti	18,931,708	864,925	511,905	20,308,538	(89,841)	(117,264)	(81,507)	(288,612)
Poljoprivredni krediti	454,489	255,328	49,465	759,282	(11,386)	(13,611)	(23,723)	(48,720)
Ostalo	22,784	26,067	-	48,851	(172)	(1,441)	-	(1,613)
Ukupno stanovništvo	51,279,490	4,382,707	1,818,407	57,480,604	(442,677)	(439,522)	(592,239)	(1,474,438)
Ukupno	206,728,404	25,433,875	4,828,055	236,990,334	(2,213,125)	(1,861,462)	(1,007,334)	(5,081,921)
Potraživanja od banaka	30,999,914	1,995	690,753	31,692,662	(20,797)	(1,314)	(194,066)	(216,177)
Ostalo - nije pokriveno modelima	20,555	-	732	21,287	(41)	-	(728)	(769)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Banka je razvrstavanje u kategorije rizika uradila na osnovu klasifikacije potraživanja u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki. U nizak rizik su svrstana potraživanja klasifikovana u kategorije A i B, potraživanja klasifikovana u V i G kategoriju su uključena u srednji rizik, dok visok rizik obuhvata potraživanja klasifikovana u kategoriju D.

U nastavku su tabele koje analiziraju pregled izloženosti po klasama aktive i nivoima rizika:

<i>Gotovina i sredstva kod centralne banke</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	74,281,428	-	-
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	74,281,428	-	-
Ispravka vrednosti	(9,790)	-	-

<i>Gotovina i sredstva kod centralne banke</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	75,833,126	-	-
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	75,833,126	-	-
Ispravka vrednosti	(28,810)	-	-

<i>Hartije od vrednosti</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	43,966,035	24	-
Srednji	840,396	3,194	-
Visok	15,266	-	43,953
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	44,821,697	3,218	43,953
Ispravka vrednosti	(3,205)	(109)	(43,952)

<i>Hartije od vrednosti</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	53,952,686	4,607,087	-
Srednji	179,093	-	-
Visok	15,935	-	110,496
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	54,147,714	4,607,087	110,496
Ispravka vrednosti	(10,985)	(145)	(110,495)

<i>Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	67,736,685	29,931	273,453
Srednji	-	202	-
Visok	5,735	436,228	41
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	67,742,420	466,361	273,494
Ispravka vrednosti	(15,132)	(135,656)	(190,112)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

<i>Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	29,638,697	1,991	655,982
Srednji	977,761	4	34,740
Visok	383,456	-	31
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	30,999,914	1,995	690,753
Ispravka vrednosti	(20,797)	(1,314)	(194,066)

<i>Kredit i potraživanja od komitenata</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI
Nizak	143,163,533	21,955,324	2,873,663	39,030
Srednji	48,403,408	9,823,672	1,633,272	129,809
Visok	2,337,962	758,398	3,293,546	683,755
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	193,904,903	32,537,394	7,800,481	852,594
Ispravka vrednosti	(1,925,731)	(2,392,498)	(2,953,258)	(436,096)

<i>Kredit i potraživanja od komitenata</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI
Nizak	149,521,235	19,330,719	591,264	76,461
Srednji	55,587,897	5,111,717	1,873,335	371,112
Visok	1,639,827	991,439	1,011,842	904,773
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	206,748,959	25,433,875	3,476,441	1,352,346
Ispravka vrednosti	(2,213,166)	(1,840,230)	(1,007,422)	(21,872)

<i>Ostala sredstva</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI
Nizak	888,478	29,386	9,639	60
Srednji	80,155	1,296	3,586	35
Visok	69,732	869	80,876	11,666
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	1,038,365	31,551	94,101	11,761
Ispravka vrednosti	(13,745)	(1,218)	(69,561)	(11,043)

<i>Ostala sredstva</i>	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI
Nizak	4,263,600	1,207	1,407	5
Srednji	87,745	5,910	4,368	106
Visok	40,463	183	109,424	12,070
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	4,391,808	7,300	115,199	12,181
Ispravka vrednosti	(12,881)	(277)	(103,623)	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

U hiljadama dinara 31. decembar 2023.			
Vanbilansna aktiva	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	48,265,394	1,503,932	126,252
Srednji	14,929,545	1,333,841	2,263
Visok	261,181	508,064	93,487
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	63,456,120	3,345,837	222,002
Rezervisanja	(91,040)	(30,165)	(25,143)

U hiljadama dinara 31. decembar 2022.			
Vanbilansna aktiva	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Nizak	43,307,515	2,702,847	131,489
Srednji	13,690,314	616,806	61,268
Visok	381,750	33,455	100,368
Ukupna bruto knjigovodstvena vrednost	57,379,579	3,353,108	293,125
Rezervisanja	(137,797)	(88,294)	(57,983)

Kreditni sa izmenjenim inicijalno ugovorenim uslovima

Kreditni sa izmenjenim inicijalno ugovorenim uslovima su oni krediti koji su restrukturirani usled pogoršanog finansijskog stanja dužnika, odnosno usled problema u izmirivanju obaveza o rokovima dospeća. Ugovorom o restrukturiranju plasmana bitno se menjaju uslovi u odnosu na prethodni plasman i sva potraživanja od dužnika (odnosno njihov veći deo) zamenjuju se novim plasmanom.

Bitnom promenom uslova smatra se naročito: produženje roka vraćanja glavnice ili plaćanja kamate, smanjenje kamatne stope ili visine potraživanja (otpis dela glavnice pod kojim se podrazumeva prestanak priznavanja tog dela u bilansu, otpis dela obračunate kamate), promena datuma dospeća glavnice i/ili kamate, promena načina valorizacije, i druge promene kojima se olakšava položaj dužnika.

Restrukturiranje plasmana je prihvatljivo za Banku samo ako se radi o plasmanima koji su na drugi način teško naplativi, a restrukturiranje plasmana po programu finansijske konsolidacije omogućava, u roku prihvatljivom za Banku, značajno poboljšanje finansijske situacije dužnika, sa velikim procentom sigurnosti naplate plasmana u ugovorenoj visini i u novim rokovima dospeća, dodatna obezbeđenja u vidu jemaca - pristupioaca dugu ili upisom zaloge na pokretnoj i nepokretnoj imovini dužnika ili trećih lica, a što poboljšava kvalitet aktive.

Prilikom restrukturiranja kredita Banka vrši finansijsku analizu dužnika i ako proceni da će dužnik nakon restrukturiranja kredita ostvarivati novčane tokove koji će biti dovoljni za otplatu glavnice i kamate odlučuje se za proceduru restrukturiranja plasmana. U narednoj tabeli prikazana je bruto izloženost restrukturiranih i reprogramiranih plasmana.

	Restrukturirani		U hiljadama dinara Reprogramirani	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Privredni klijenti	7,296,244	8,195,152	244,414	5,629
Stanovništvo	2,738,781	5,206,413	5,984	10,834
Ukupno	10,035,025	13,401,565	250,398	16,463

Smanjenje restrukturiranih kredita je posledica redovne otplate kredita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Rizik koncentracije

Banka upravlja rizikom koncentracije uspostavljanjem sistema limita koji obuhvata limite izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika (prema sektorima / delatnostima, geografskim područjima, pojedinačnim dužnicima ili grupi povezanih lica, instrumentima kreditne zaštite itd.).

Kredit i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija po sektorima, neto

	31. decembar 2023.	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.
Sektor finansija i osiguranja	68,141,375	29,882,304
Sektor javnih preduzeća	24,122,080	26,568,624
Sektor privrednih društava	136,761,247	128,664,042
Sektor preduzetnika	2,502,625	4,105,840
Javni sektor	331,271	1,326,501
Sektor stanovništva	47,364,320	54,808,258
Sektor stranih lica	15,248,557	16,985,204
Privatna domaćinstva sa zaposlenim licima i registrovani poljoprivredni proizvođači	572,460	443,858
Sektor drugih komitenata	485,229	620,785
Stanje na dan	295,529,164	263,405,416

Kredit i potraživanja od komitenata, banaka i drugih finansijskih organizacija po geografskim područjima, neto

	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.			
	Srbija	Evropa	Ostalo	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	53,256,703	13,792,937	1,091,735	68,141,375
Kredit i potraživanja od komitenata	212,139,233	14,953,167	295,389	227,387,789
Ukupno	265,395,936	28,746,104	1,387,124	295,529,164

	31. decembar 2022.			
	Srbija	Evropa	Ostalo	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	14,646,977	15,922,588	906,920	31,476,485
Kredit i potraživanja od komitenata	216,539,076	15,135,212	254,643	231,928,931
Ukupno	231,186,053	31,057,800	1,161,563	263,405,416

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Rizik koncentracije (Nastavak)

Kredit i potraživanja od komitenata po granama industrije

Naziv industrijske grane	31. decembar 2023.			U hiljadama dinara 31. decembar 2022.		
	Bruto izloženost	Učešće	Ispravka vrednosti	Bruto izloženost	Učešće	Ispravka vrednosti
Stanovništvo	51,545,285	22%	(2,953,480)	57,480,582	24%	(1,474,415)
Prerađivačka industrija	33,728,569	14%	(1,304,948)	32,645,954	17%	(661,621)
Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala	30,801,486	13%	(578,925)	39,145,016	14%	(734,757)
Građevinarstvo	22,481,366	10%	(674,516)	15,357,522	9%	(184,750)
Poslovanje nekretninama	21,880,987	9%	(739,416)	19,397,225	8%	(525,158)
Snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	18,833,998	8%	(240,971)	20,663,902	6%	(361,561)
Informisanje i komunikacije	15,034,872	6%	(314,317)	10,736,444	5%	(127,434)
Saobraćaj i skladištenje	14,578,192	5%	(315,376)	12,120,227	5%	(436,728)
Rudarstvo	6,108,008	3%	(52,372)	4,589,415	2%	(11,795)
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	4,433,964	2%	(134,926)	4,986,131	2%	(71,824)
Usluge smeštaja i ishrane	4,292,031	2%	(102,504)	5,898,305	2%	(248,575)
Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	3,834,892	2%	(116,046)	5,050,915	2%	(97,676)
Finansijska delatnost i delatnost osiguranja	2,688,373	1%	(48,593)	1,496,511	1%	(8,741)
Stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti	1,511,677	1%	(33,088)	2,630,885	1%	(41,647)
Snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	1,232,003	1%	(23,095)	1,135,658	1%	(24,336)
Umetnost, zabava i rekreacija	1,229,132	1%	(54,147)	1,379,767	1%	(57,849)
Državna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	303,921	0%	(2,050)	1,295,085	0%	(2,979)
Obrazovanje	269,360	0%	(2,763)	347,311	0%	(1,394)
Zdravstvena i socijalna zaštita	159,650	0%	(8,797)	508,037	0%	(7,237)
Ostale uslužne delatnosti	147,606	0%	(7,253)	146,729	0%	(2,213)
UKUPNO	235,095,372	100%	(7,707,583)	237,011,621	100%	(5,082,690)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Sredstva zaštite od kreditnog rizika

U cilju zaštite od kreditnog rizika, najčešća praksa koju Banka koristi, pored redovnog praćenja poslovanja klijenta, je i pribavljanje sredstava obezbeđenja, kojima se obezbeđuje naplata potraživanja i ublažava kreditni rizik.

Kao standardni instrumenti obezbeđenja potraživanja uzimaju se od dužnika ugovorno ovlašćenje kao i menice sa adekvatnim ovlašćenjem, dok se kao dodatni instrumenti obezbeđenja uzimaju hipoteke na nepokretnostima, zaloga na pokretnoj imovini, delimično ili potpuno pokriće plasmana depozitom, dobijanje garancije druge banke ili drugog pravnog lica, obezbeđenje adekvatnim hartijama od vrednosti, ugovaranje sadužništva drugog pravnog lica koji time postaje solidarni dužnik, a kada se radi o stambenim kreditima uzimaju se i osiguranja kod Nacionalne korporacije za osiguranje stambenih kredita.

U slučaju ugovaranja hipoteke na nepokretnostima ili zaloge na pokretnoj imovini, Banka uvek zahteva procenu vrednosti urađenu od strane ovlašćenog procenitelja, a sve u cilju minimiziranja potencijalnog rizika.

U sledećim pregledima vrednost kolaterala je prikazana prema fer vrednosti kolaterala, tako da je vrednost kolaterala prikazana samo do iznosa bruto plasmana (u slučaju kada vrednost kolaterala prekoračuje iznos kredita). Kada je vrednost kolaterala niža od bruto vrednosti plasmana iskazuje se vrednost kolaterala.

Vrednosti kolaterala i garancija primljenih u cilju ublažavanja izloženosti kreditnom riziku koji proizilazi iz plasmana klijentima, prikazane su u sledećim tabelama:

	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.				
	Hipoteka	Garancije	Depozit	Ostalo	Ukupno
Privredni klijenti	79,616,448	3,918,087	15,306,538	42,078,317	140,919,390
Preduzetnici	585,702	-	128,045	103,854	817,601
Ukupno privredni klijenti	80,202,150	3,918,087	15,434,583	42,182,171	141,736,991
Gotovinski krediti	344,286	-	475,921	-	820,207
Kreditne kartice	-	-	286,479	-	286,479
Tekući računi-overdraft	-	-	4	-	4
Stambeni krediti	17,701,323	-	96,586	14,370	17,812,279
Poljoprivredni krediti	248,470	-	12,555	1,801	262,826
Ostalo	463,225	-	94,297	709	558,231
Ukupno stanovništvo	18,757,304	-	965,842	16,880	19,740,026
Ukupno	98,959,454	3,918,087	16,400,425	42,199,051	161,477,017

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Kreditni rizik (Nastavak)

Sredstva zaštite od kreditnog rizika (Nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.				
	Hipoteka	Garancije	Depozit	Ostalo	Ukupno
Privredni klijenti	70,868,404	4,683,728	13,463,819	31,363,655	120,379,606
Preduzetnici	738,236	365,173	142,829	2,836	1,249,074
Ukupno privredni klijenti	71,606,640	5,048,901	13,606,648	31,366,491	121,628,680
Gotovinski krediti	305,973	-	537,307	-	843,280
Kreditne kartice	-	-	292,383	-	292,383
Tekući računi-overdraft	-	-	4,010	-	4,010
Stambeni krediti	18,796,021	-	127,559	4,608	18,928,188
Poljoprivredni krediti	349,775	-	23,806	-	373,581
Ostalo	139,034	-	35,620	-	174,654
Ukupno stanovništvo	19,590,803	-	1,020,685	4,608	20,616,096
Ukupno	91,197,443	5,048,901	14,627,333	31,371,099	142,244,776

Napomena: Deo stambenih kredita koji je pokriven nekretninama osiguran je kod Nacionalne korporacije za osiguranje stambenih kredita (decembar 2023. godine: 5,177,488 hiljada dinara i decembar 2022. godine: 4,770,830 hiljada dinara).

Ostala sredstva obezbeđenja uključuju zaloge na robi, zaloge na potraživanjima, zaloge na opremi, zaloge na akcijama i zaloge na plemenitim metalima.

Odnos visine kredita i procenjene vrednosti nekretnine koja se drži kao kolateral prati se prema rasponu Loan to Value ratio - LTV racio.

Pregled stambenih kredita prema rasponu LTV racija

	31. decembar 2023.	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.
<50%	9,537,181	6,762,414
51% - 70%	5,654,848	5,831,296
71% - 100%	8,845,883	7,297,114
100% - 150%	374,668	452,281
>150%	293,157	163,828
ostali	-	299,502
Ukupno	24,705,737	20,806,435
<i>Prosečni LTV</i>	<i>50%</i>	<i>48%</i>

Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja

Sredstva obezbeđenja preuzeta od strane Banke u procesu naplate plasmana, prikazana su u narednom pregledu:

	31. decembar 2023.	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.
Poslovni objekti (Napomena 33(b))	720,132	760,678
Oprema (Napomena 33(b))	7,417	20,102
Stalna sredstva namenjena prodaji	5,537	5,537
Ukupno	733,086	786,317

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.2. Rizik likvidnosti**

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava); ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Rizik likvidnosti se ogleda u dnevnoj neusklađenosti priliva i odliva, ročnoj neusklađenosti obaveza i potraživanja, neusklađenosti dinarskih i deviznih priliva i odliva, neusklađenosti gotovinskih i bezgotovinskih tokova ili disproporciji nivoa i strukture bilansne i vanbilansne aktive i pasive. U tom smislu, likvidnost Banke podrazumeva sagledavanje ukupne likvidnosti na više načina (dugoročno i kratkoročno, tržišni rizik likvidnosti, rizik koncentracije finansiranja, rizik troškova finansiranja, rizik transfera, likvidnost u gotovinskom poslovanju, likvidnost u bezgotovinskom poslovanju, likvidnost u dinarskom i deviznom poslovanju itd.).

U cilju minimiziranja rizika likvidnosti, Banka:

- vrši diversifikaciju izvora sredstava, po valutama i ročnosti;
- formira i održava dovoljan nivo rezervi likvidnosti;
- upravlja dnevnom likvidnošću kao i novčanim sredstvima, prati stanja na dinarskom i deviznim računima;
- prati i projektuje buduće novčane tokove i likvidnost; i
- sprovodi periodično testiranje Kriznog plana likvidnosti.

Proces upravljanja rizikom likvidnosti sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o riziku likvidnosti.

Osnovni metod merenja likvidnosti podrazumeva procenu i upoređivanje svih budućih novčanih priliva i odliva po osnovu bilansnih i vanbilansnih stavki u različitim vremenskim intervalima, a sa ciljem utvrđivanja potencijalnih nedostataka likvidnih sredstava, kako u uslovima redovnog poslovanja, tako i u uslovima stresnih događaja, odnosno krize likvidnosti. Za potrebe merenja i praćenja rizika likvidnosti Banka je uspostavila proces:

- dnevnog planiranja i praćenja ostvarenja planova svih priliva i odliva sredstava pojedinačno u svim značajnim valutama u kojima Banka posluje i ukupno za sve valute; i
- praćenja stanja i promena stanja imovina i obaveza za period do njihovog dospeća kao i po značajnim valutama – pojedinačno i ukupno za sve valute;
- merenje i praćenje dnevnog pokazatelja pokrića likvidnom aktivom i pokazatelja neto stabilnih izvora finansiranja za potrebe izveštavanja Grupe kojoj Banka pripada (AEC Limited, Kipar).

Merenje rizika likvidnosti podrazumeva obračun i praćenje pokazatelja likvidnosti i praćenje odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita. U cilju zaštite od rizika likvidnosti i merenja, Banka sprovodi racio analizu, GAP analizu kao i stres testiranje. Stres testiranjem sagledavaju se efekti tri tipa scenarija: idiosinkratskog, tržišnog i kombinovanog sa dve varijante težine (adverse i extreme), gde se za potrebe ILAAP (procesa interne procene adekvatnosti likvidnih sredstava) prikazuju rezultati kombinovanog adverse scenarija i period preživljavanja u slučaju nastupanja istog.

Pod ublažavanjem rizika likvidnosti podrazumeva se diversifikacija, prenos, smanjenje i/ili izbegavanje rizika koji mogu nastati usled izloženosti riziku likvidnosti. Radi ublažavanja rizika likvidnosti Banka koristi kratkoročne i dugoročne mere zaštite od rizika likvidnosti. Dodatno, Banka sprovodi analize ponašanja deponenata i identifikuje izvore sredstava koji su stabilni pod različitim okolnostima, kao i one koji će se postepeno povlačiti kako se budu pojavljivali problemi i one koji će biti povučeni na prvi znak problema. U cilju ublažavanja rizika likvidnosti, Banka umanjuje oslanjanje na izvore sredstava koji su nestabilni i promenljivi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

Banka usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem likvidnosti i užim pokazateljem likvidnosti, koji su se u toku 2023. godine kretali znatno iznad definisanih limita:

	Pokazatelj likvidnosti		Uži pokazatelj likvidnosti		Pokazatelj pokrića likvidnom aktivom (LCR)	
	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.	31.12.2023.	31.12.2022.
Na dan	3.13	3.42	2.05	2.83	165%	163%
Prosek godine	3.35	2.54	2.01	2.28	202%	152%
MAX	4.00	3.70	2.89	3.36	236%	204%
MIN	2.70	1.77	1.43	1.69	165%	123%
Regulatorni limit	1.00		0.70		100%	

U procesu merenja rizika likvidnosti Banka koristi i GAP analizu, grupisanjem bilansnih i vanbilansnih pozicija po vremenskim segmentima prema ugovorenom datumu dospeća, tj. očekivanom vremenu za generisanje novčanog toka (priliva ili odliva). Prilikom izrade internog izveštaja GAP-a likvidnosti sagledava se celokupna aktiva, obaveze i vanbilansne stavke koje su potencijalni odliv sredstava i raspoređivanje istih se vrši u više vremenskih perioda.

Tokom 2023. godine Banka je nastavila unapređenje procesa upravljanja rizikom likvidnosti uvažavajući kontinuirani proces harmonizacije sa standardima Grupe kojoj Banka pripada.

Tokom proteklog perioda u 2023. godini, Banka je bila usklađena sa RAS i interno definisanim limitima i targetima rizika likvidnosti. Rizik likvidnosti se kretao u kontrolisanim okvirima uz aktivno upravljanje i preduzimanje preventivnih mera u cilju minimiziranja izloženosti riziku likvidnosti.

Banka najmanje jednom godišnje testira Krizni plan likvidnosti Banke u slučaju nastanka nepredviđenih događaja i proverava period preživljavanja, način pristupa raspoloživim ili potencijalnim izvorima likvidnosti, a naročito izvorima koji se ne koriste u redovnom poslovanju.

Krizni plan likvidnosti sadrži procedure za rano otkrivanje mogućih problema u vezi sa likvidnošću Banke, koje uključuju listu indikatora ranog upozorenja, imena i funkcije lica odgovornih za identifikovanje problema i lica koja o tome moraju biti obavestena.

Pregled ročne strukture monetarne aktive i monetarne pasive na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine dat je u nastavku. Ovaj pregled sadrži monetarne bilansne pozicije koje su raspoređene prema preostalom dospeću. Banka je primenila konzervativnu pretpostavku o transakcionim depozitima i depozitima po viđenju koji su u skladu sa tim raspoređeni u vremenski interval do jednog meseca.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.					
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina
						Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	74,271,638	-	-	-	-	74,271,638
Potraživanja po osnovu derivata	58,164	56,257	-	-	-	114,421
Hartije od vrednosti	2,619,401	1,685,987	227,590	1,334,623	33,556,746	44,821,602
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	60,492,697	418,795	442,965	156,281	774,588	68,141,375
Kredit i potraživanja od komitenata	15,660,011	13,073,425	22,845,185	45,092,458	96,634,833	227,387,789
Ostala sredstva	78,179	156,745	-	6	780,478	1,080,211
UKUPNO AKTIVA	153,180,090	15,391,209	23,515,740	46,583,368	131,746,645	415,817,036
Obaveze po osnovu derivata	21,556	-	-	-	-	21,556
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	5,491,861	1,789,770	2,429,466	4,186,227	5,008,191	18,905,515
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	174,682,638	37,848,536	25,282,276	67,980,013	32,005,062	338,631,966
Ostale obaveze	3,162,684	206,491	118,989	220,785	742,921	4,471,680
UKUPNO OBAVEZE	183,358,739	39,844,797	27,830,731	72,387,025	37,756,174	362,030,717
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2023. godine	(30,178,649)	(24,453,588)	(4,314,991)	(25,803,657)	93,990,471	53,786,319
Kumulativna neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2023. godine	(30,178,649)	(54,632,237)	(58,947,228)	(84,750,885)	9,239,586	-

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Rizik likvidnosti (Nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.					
	Do 1 meseca	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina
						Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	75,804,316	-	-	-	-	75,804,316
Potraživanja po osnovu derivata	13,223	3,749	-	-	-	16,972
Hartije od vrednosti	11,200,057	1,473,113	248,452	5,613,961	28,565,283	58,743,672
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22,490,955	576,214	365,648	35,246	1,019,083	31,476,485
Kredit i potraživanja od komitenata	10,772,700	14,501,149	27,208,338	41,088,893	106,500,108	231,928,931
Ostala sredstva	2,882,240	54,867	328	-	115,930	4,409,707
UKUPNO AKTIVA	123,163,491	16,609,092	27,822,766	46,738,100	136,200,404	402,380,083
Obaveze po osnovu derivata	7,900	-	-	-	-	7,900
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7,650,571	1,701,895	1,227,872	1,096,573	5,112,120	16,789,031
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	175,570,209	27,116,662	19,755,176	37,258,554	48,872,909	309,533,937
Ostale obaveze	2,157,741	68,225	63,295	104,195	862,764	3,273,419
UKUPNO OBAVEZE	185,386,421	28,886,782	21,046,343	38,459,322	54,847,793	329,604,287
Neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2022. godine	(62,222,930)	(12,277,690)	6,776,423	8,278,778	81,352,611	72,775,796
Kumulativna neto ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2022. godine	(62,222,930)	(74,500,620)	(67,724,197)	(59,445,419)	21,907,192	-

Izveštavanje o riziku likvidnosti obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja i sprovodi se na dnevnom nivou i po utvrđenoj dinamici, a u skladu sa definisanim sistemom.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.3. Tržišni rizici**

Tržišni rizici predstavljaju mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke po osnovu promena vrednosti bilansnih pozicija i vanbilansnih stavki Banke koje nastaju usled kretanja cena na tržištu. Tržišni rizici u užem smislu obuhvataju devizni rizik za sve poslovne aktivnosti, cenovni rizik po osnovu pozicija iz knjige trgovanja i robni rizik. U širem smislu, tržišnim rizikom se smatra i rizik promene kamatnih stopa u bankarskoj knjizi.

Cilj upravljanja tržišnim rizicima podrazumeva održavanje nivoa izloženosti navedenim rizicima u prihvatljivim okvirima za Banku uz istovremeno maksimiziranje finansijskog rezultata kroz zauzimanje pozicija u postojećim i novim proizvodima na tržištu. Radi adekvatnog upravljanja tržišnim rizicima, Banka je uspostavila organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja, i koja obezbeđuje odvojenost funkcija preuzimanja rizika od funkcija podrške i upravljanja rizicima.

Banka je tokom 2023. godine bila usklađena sa interno i eksterno definisanim limitima izloženosti deviznom riziku.

Na dan 31. decembra 2023. godine Banka je u knjizi trgovanja imala akcije privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od 0,72 milijarde dinara. Od IV kvartala 2018. godine do III kvartala 2023. godine, Banka je obračunavala kapitalne zahteve za cenovni rizik u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke, nakon čega je ispunila uslove za uključivanje navedenih pozicija u obračun kreditnih rizika saglasno pomenutoj Odluci.

Banka tokom 2023. godine nije bila izložena robnom riziku usled toga što nije imala pozicije u robi.

4.3.1. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena deviznog kursa. Deviznom riziku su izložene sve pozicije Banke izražene u stranoj valuti, dinarske pozicije indeksirane valutnom klauzulom i pozicije u zlatu.

Proces upravljanja deviznim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o deviznom riziku. Banka vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku pomoću otvorenih pozicija u značajnim valutama i ukupno za sve valute u kojima posluje. Otvorena devizna pozicija Banke predstavlja razliku između potraživanja i obaveza Banke u stranoj valuti i u dinarima koja su indeksirana valutnom klauzulom (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu).

Merenje deviznog rizika obuhvata procenu izloženosti primenom regulatornih (pokazatelj deviznog rizika) i interno definisanih metoda. Osnova merenja i procene izloženosti deviznom riziku jeste izračunavanje devizne pozicije po svim pojedinačno značajnim valutama i po svim ostalim valutama koje se iskazuju objedinjeno.

Praćenje deviznog rizika obuhvata i projekciju deviznog rizika u cilju umanjenja izloženosti Banke deviznom riziku. Projekcija deviznog rizika omogućava definisanje preventivnih mera za umanjenje izloženosti deviznom riziku. Merenje i praćenje deviznog rizika vrši se svakodnevno uz obavezu izrade detaljnijih izveštaja o pokazatelju deviznog rizika u skladu sa internim aktima u slučajevima:

- kada se dva uzastopna pokazatelja deviznog rizika razlikuju za dva procentna poena; i
- kada zbir pet uzastopnih apsolutnih razlika u pokazatelju deviznog rizika iznosi više od pet procentnih poena.

U toku 2023. godine, pokazatelj deviznog rizika je bio u okvirima internog i regulatornog limita:

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Na dan	0.43%	1.13%
MAX	8.30%	14.07%
MIN	0.02%	0.02%
Regulatorni limit	Maksimum 20%	Maksimum 20%

U cilju efikasne kontrole deviznog rizika Banka strogo vodi računa o usklađenosti pokazatelja deviznog rizika, prati deviznu poziciju i eventualna odstupanja od definisanih internih i regulatornih limita.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.1. Devizni rizik (Nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju izloženost Banke deviznom riziku odnosno neto otvorenu deviznu poziciju po valutama na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine:

	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.				
	EUR	USD	CHF	Ostale valute	Ukupno u stranoj valuti
Gotovina i sredstva kod centralne banke	27,704,201	497,129	1,176,011	40,207	29,417,548
Hartije od vrednosti	6,840,222	-	-	-	6,840,222
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	13,904,357	2,107,431	534,242	453,329	16,999,359
Kredit i potraživanja od komitenata	156,768,607	504,772	137,280	-	157,410,659
Ostala sredstva	188,213	8,114	-	3	196,330
UKUPNO AKTIVA	205,405,600	3,117,446	1,847,533	493,539	210,864,118
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	5,929,614	671,461	173,407	271,765	7,046,247
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	189,267,887	5,872,636	7,249,802	526,305	202,916,630
Rezervisanja	104,871	209	-	342	105,422
Ostale obaveze	1,264,306	93,726	7,467	23,073	1,388,572
UKUPNO OBAVEZE	196,566,678	6,638,032	7,430,676	821,485	211,456,871
Vanbilans - neto spot pozicija	(8,578,287)	3,516,489	5,585,326	263,624	787,152
Duga devizna pozicija	260,635	-	2,183	8,024	270,842
Kratka devizna pozicija	-	4,097	-	72,346	76,443
Neto otvorena devizna pozicija na dan 31. decembra 2023. godine	260,635	(4,097)	2,183	(72,346)	270,842

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.1. Devizni rizik (Nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.				Ukupno u stranoj valuti
	EUR	USD	CHF	Ostale valute	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	27,230,231	491,940	710,893	81,941	28,515,005
Hartije od vrednosti	8,220,270	-	-	-	8,220,270
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	18,176,317	1,507,169	648,889	877,872	21,210,247
Kredit i potraživanja od komitenata	146,843,007	863,072	156,582	-	147,862,661
Ostala sredstva	1,259,930	8,679	182	23,214	1,292,005
UKUPNO AKTIVA	201,729,755	2,870,860	1,516,546	983,027	207,100,188
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	10,198,658	463,240	44,979	17,094	10,723,971
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	173,223,132	9,312,885	7,562,788	953,673	191,052,478
Rezervisanja	41,654	1,390	-	-	43,044
Ostale obaveze	1,400,620	85,028	1,893	5,432	1,492,973
UKUPNO OBAVEZE	184,864,064	9,862,543	7,609,660	976,199	203,312,466
Vanbilans - neto spot pozicija	(16,239,767)	6,981,692	6,089,090	8,207	(3,160,778)
Duga devizna pozicija	625,924	-	-	18,045	643,969
Kratka devizna pozicija	-	9,991	4,024	3,010	17,025
Neto otvorena devizna pozicija na dan 31. decembra 2022. godine	625,924	(9,991)	(4,024)	18,045	643,969

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.1. Devizni rizik (Nastavak)

Banka sprovodi redovno stres testiranje deviznog rizika kako bi procenila uticaj vanrednih okolnosti i stresnih događaja na finansijski rezultat, kapital Banke i pokazatelj deviznog rizika.

Tabela u nastavku prikazuje uticaj promene deviznog kursa na pokazatelj deviznog rizika i otvorenu deviznu poziciju:

	Pokazatelj deviznog rizika (%)	31. decembar 2023. godine Otvorena devizna pozicija (000 dinara)
Depresijacija RSD (10%)	0,48%	297.926

Izveštavanje o deviznom riziku obuhvata sistem internog i eksternog izveštavanja i sprovodi se dnevno.

Za potrebe dodatnog praćenja i procene deviznog rizika, Banka je od početka 2020. godine primenila i VaR model (Value-at-Risk) otvorene devizne pozicije koji prati na dnevnom nivou. VaR predstavlja meru najvećeg očekivanog gubitka koji Banka može pretrpeti pod normalnim tržišnim okolnostima tokom određenog vremenskog perioda za definisani nivo poverenja (verovatnoću). Tri osnovna parametra koja se uzimaju u obzir prilikom ocene VaR-a su: vremenski period, verovatnoća (interval poverenja) i valuta.

Parametri ocene VaR-a koje Banka primenjuje su sledeći:

- vremenski period – 1 dan;
- verovatnoća (interval poverenja) – 99%; i
- valuta (sve valute u kojima Banka ima otvorenu deviznu poziciju).

Banka svakodnevno obračunava VaR vrednost otvorene devizne pozicije (uzimajući u obzir neto dugu ili neto kratku poziciju u svakoj valuti), sa jedne strane i ostvareni dobitak / gubitak u odnosu na prethodni dan u zavisnosti od kretanja deviznog kursa. Sa druge strane Banka je uspostavila i sistem internih limita - „VaR limit“.

Interni limit za praćenje VaR-a otvorene devizne pozicije postavljen je u apsolutnom iznosu, gde se prati da maksimalno ocenjeni gubitak po osnovu obračunatog VaR - a otvorene devizne pozicije ne bude veći od definisanog limita.

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa

Kamatni rizik predstavlja rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promene kamatnih stopa. Kretanje kamatnih stopa direktno utiče na stvaranje, generisanje prihoda od kamata usled neusaglašenosti ukupne kamatonosne aktive i pasive ili fiksirane cene kamatonosnih instrumenata.

Oblici kamatnog rizika su:

- rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk);
- rizik krive prinosa usled promene oblika krive prinosa (yield curve risk);
- bazni rizik kome je banka izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena (basic risk); i
- rizik opcija kome je banka izložena zbog ugovorenih odredaba kao što je npr. prevremena otplata kod kredita, depoziti sa mogućnošću prevremenog povlačenja itd. (optionality risk).

Proces upravljanja kamatnim rizikom sprovodi se kroz identifikaciju, merenje, ublažavanje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kamatnom riziku.

Identifikovanje, merenje i upravljanje kamatnim rizikom Banka sprovodi na mesečnom nivou po svim značajnim valutama u bankarskoj knjizi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.3. Tržišni rizici (Nastavak)****4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)**

Identifikacija kamatnog rizika odnosi se, pre svega, na identifikovanje oblika kamatnog rizika kome je Banka izložena, stepen izloženosti svakom pojedinačnom obliku, kao i na utvrđivanje mogućnosti merenja pojedinačnog oblika kamatnog rizika.

Merenje kamatnog rizika podrazumeva merenje uticaja promene kamatnih stopa na finansijski rezultat i ekonomsku vrednost kapitala Banke. Banka koristi sledeće tehnike za merenje kamatnog rizika: GAP analiza, EVE i NII metodologije, kao i stres testiranje. Stres testiranjem se meri osetljivost ekonomske vrednosti kapitala (standardni šok i 6 scenarija promene kamatnih stopa), kao i promena neto kamatnog prihoda u odnosu na kapital Banke.

Praćenje kamatnog rizika prvenstveno uključuje analizu stanja, promena i trendova izloženosti kamatnom riziku. Banka upravlja kamatnim rizikom koristeći definisane limite i propisane mere zaštite od kamatnog rizika.

Ublažavanje kamatnog rizika podrazumeva održavanje rizika na prihvatljivom nivou za rizični profil Banke.

Banka definiše limite izloženosti prema kamatnom riziku na bazi internog izveštaja o kamatnom GAP-u. Interni limiti za kamatni rizik uključuju limite osetljivosti EVE standardnom kamatnom šoku, osetljivosti EVE u slučaju 6 scenarija, limite promene neto kamatnog prihoda promeni kamatnih stopa kao i limit koeficijenta dispariteta.

U tabeli u nastavku nalazi se pregled navedenih internih limita i uticaja stres testova na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine:

	Limiti	31. decembar 2023. godine	31. decembar 2022. godine
Koeficijent dispariteta	0.9-1.5	1.27	1.23
Relativni uticaj na kapital (EVE)	15%	(2.58%)	(4.05%)
Osetljivost EVE (6 scenarija)	14%	(4.14%)	(5.54%)
Promena NII	5%	1.86%	1.88%

Izloženost kamatnom riziku se sagledava na osnovu izveštaja o kamatnom GAP-u koji uključuje pregled monetarne aktive i pasive kako je dato u nastavku:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju izloženost Banke riziku od promene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine:

								U hiljadama dinara 31. decembar 2023.	
	Do 1 mesec	Od 1. do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno kamatonosno	Nekamato- nosno	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	61,570,627	-	-	-	-	-	61,570,627	12,701,011	74,271,638
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	114,421	114,421
Hartije od vrednosti	2,187,135	485,795	-	1,150,199	33,086,062	5,885,895	42,795,086	2,026,516	44,821,602
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	60,082,424	422,819	450,373	153,444	-	5,985,944	67,095,004	1,046,371	68,141,375
Kredit i potraživanja od komitenata	61,736,902	91,314,219	8,019,434	19,885,391	39,786,233	5,821,227	226,563,406	824,383	227,387,789
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	-	-	1,080,211	1,080,211
UKUPNO AKTIVA	185,577,088	92,222,833	8,469,807	21,189,034	72,872,295	17,693,066	398,024,123	17,792,913	415,817,036
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	21,556	21,556
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	5,118,422	6,466,613	2,386,035	4,173,839	302,929	-	18,447,838	457,677	18,905,515
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	159,407,295	55,580,646	24,762,102	64,274,417	31,113,513	656,571	335,794,544	2,837,422	338,631,966
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	-	-	4,471,680	4,471,680
UKUPNO OBAVEZE	164,525,717	62,047,259	27,148,137	68,448,256	31,416,442	656,571	354,242,382	7,788,335	362,030,717
Neto neusklađenost na dan 31. decembra 2023. godine	21,051,371	30,175,574	(18,678,330)	(47,259,222)	41,455,853	17,036,495	43,781,741	10,004,578	53,786,319
Kumulativna neto neusklađenost na dan 31. decembra 2023. godine	21,051,371	51,226,945	32,548,615	(14,710,607)	26,745,246	43,781,741	43,781,741	10,004,578	53,786,319

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Tržišni rizici (Nastavak)

4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)

	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.								
	Do 1 mesec	Od 1 do 3 meseca	Od 3 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno kamatonosno	Nekamato- nosno	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke	43,613,167	-	-	-	-	-	43,613,167	32,191,149	75,804,316
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	16,972	16,972
Hartije od vrednosti	8,822,059	5,507,461	-	5,413,688	23,958,660	12,005,357	55,707,225	3,036,447	58,743,672
Kredit i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	22,523,894	1,034,965	382,042	31,803	567,538	6,768,686	31,308,928	167,557	31,476,485
Kredit i potraživanja od komitenata	28,985,650	37,823,142	5,682,434	25,893,629	79,878,097	52,484,445	230,747,397	1,181,534	231,928,931
Ostala sredstva	-	-	-	-	-	-	-	4,409,707	4,409,707
UKUPNO AKTIVA	103,944,770	44,365,568	6,064,476	31,339,120	104,404,295	71,258,488	361,376,717	41,003,366	402,380,083
Obaveze po osnovu derivata	-	-	-	-	-	-	-	7,900	7,900
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7,009,603	309,496	427,679	3,356,632	5,619,398	-	16,722,808	66,223	16,789,031
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	153,347,830	31,946,698	13,430,368	46,876,351	57,747,298	4,832,240	308,180,785	1,353,152	309,533,937
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	-	-	3,273,419	3,273,419
UKUPNO OBAVEZE	160,357,433	32,256,194	13,858,047	50,232,983	63,366,696	4,832,240	324,903,593	4,700,694	329,604,287
Neto neusklađenost na dan 31. decembra 2022. godine	(56,412,663)	12,109,374	(7,793,571)	(18,893,863)	41,037,599	66,426,248	36,473,124	36,302,672	72,775,796
Kumulativna neto neusklađenost na dan 31. decembra 2022. godine	(56,412,663)	(44,303,289)	(52,096,860)	(70,990,723)	(29,953,124)	36,473,124	36,473,124	36,302,672	72,775,796

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**4.3. Tržišni rizici (Nastavak)****4.3.2. Rizik od promene kamatnih stopa (Nastavak)**

U procesu merenja kamatnog rizika Banka koristi GAP analizu u koju se uključuju sve kamatonosne stavke bilansa i vanbilansa Banke u skladu sa:

- Ponovnim fiksiranjem kamatne stope (u slučaju varijabilnih kamatnih stopa) - sve što dospeva pre pomenutog datuma ponovnog fiksiranja kamatne stope raspoređuje se po vremenskim korpama na osnovu preostalog dospeća. U slučaju administrativnih kamatnih stopa (npr. referentna stopa, eskontna stopa) za koje se ne zna tačan datum ponovnog fiksiranja, raspored u odgovarajuće vremenske korpe se vrši na osnovu analize istorijskih podataka; i
- Preostalim dospećem odnosno stavke (u slučaju fiksni kamatnih stopa) – raspored se vrši u skladu sa anuitetnim planom.

Jedan od segmenata upravljanja kamatnim rizikom podrazumeva i sagledavanje izloženosti kamatnom riziku u stresnim uslovima. Banka mesečno sprovodi stres testove, u cilju identifikovanja i merenja izloženosti kamatnom riziku u vanrednim uslovima, analizirajući moguće uticaje na finansijski rezultat i kapital Banke. Rezultati sprovedenih stres testova sagledavaju se u odnosu na postavljene interne limite za uticaj stres testova na ekonomsku vrednost kapitala i NII. Tokom proteklog perioda u 2023. godini nije bilo prekoračenja limita.

4.3.3. Cenovni rizik

Banka je 31. decembra 2023. godine u Knjizi trgovanja imala vlasničke hartije od vrednosti privrednih društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od 0.72 milijardi dinara. S obzirom da vrednost pozicija iz knjige trgovanja ne prelazi 1.8 milijardi dinara duže od tri radna dana u kalendarskom mesecu, kao i da nije ni u jednom momentu prešla 2.4 milijarde dinara (tačka 310, stav 4 Odluke o adekvatnosti kapitala banke), Banka na dan 31. decembra 2023. godine nije obračunala kapitalni zahtev za opšti i specifični cenovni rizik.

Tokom 2023. godine knjiga trgovanja se kretala u okvirima interno postavljenih limita.

Banka nije obračunavala kapitalni zahtev za opšti i specifični cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti na dan 31. decembra 2023. godine.

Banka nije ugovarala forward transakcije.

4.4. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, uključujući i pravni rizik.

Procesom upravljanja operativnim rizicima obuhvaćeni su i rizici koji predstavljaju obradu podataka o ličnosti, kao što je slučajno ili nezakonito uništavanje, gubitak, izmena, neovlašćeno otkrivanje ili pristup podacima o ličnosti koji su preneti, koji se čuvaju ili su na drugi način obrađivani.

Operativni rizici se identifikuju za sve značajne proizvode, eksteralizaciju usluga, procese, sisteme i eksterne faktore. Identifikacija operativnog rizika u Banci odvija se kroz kombinaciju pripremanja mape operativnih rizika, vršenja samoprocena i kontrole rizika, kao i putem prikupljanja podataka o događajima koji se smatraju operativnim rizikom.

Događaje operativnog rizika Banka prati po sledećim linijama poslovanja: finansiranje privrednih subjekata, trgovina i prodaja, brokerski poslovi sa fizičkim licima, bankarski poslovi sa privrednim licima, bankarski poslovi sa fizičkim licima, platni promet, agencijske usluge i upravljanje imovinom.

Identifikovane događaje Banka klasifikuje u unapred određene kategorije događaja po kojima nastaju gubici: interne i eksterne prevare, propuste u odnosima sa zaposlenima i sistem bezbednosti na radnom mestu, propuste u odnosu sa klijentima, proizvodima i poslovnim postupcima, štete na materijalnoj imovini, prekidi u poslovanju i greške u sistemima Banke, propusti u izvršenju transakcija i isporuka i upravljanje procesima u Banci.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.4. Operativni rizik (Nastavak)**

Banka meri izloženosti operativnim rizicima kvantitativno i kvalitativno. Merenje uključuje procenu rizika, rane indikatore rizika, scenario analizu i prikupljanje podataka o događajima operativnih rizika.

Banka meri/procenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost (učestalost) nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na rezultat Banke, s posebnim osvrtnom na događaje za koje se procenjuje da je malo verovatno da će nastati, ali se pretpostavlja ili se zna da ukoliko nastanu mogu izazvati velike materijalne gubitke. Pri merenju, odnosno proceni operativnog rizika Banka naročito procenjuje da li je ovom riziku izložena ili može biti izložena po osnovu uvođenja novih proizvoda, aktivnosti, procesa i sistema, a procenjuje i da li i kako mogu aktivnosti čije je obavljanje (ako je) poverila trećim licima uticati na nivo operativnih rizika.

Kontrola, praćenje, izveštavanje o uočenim i procenjenim izvorima rizika, kao i preduzimanje mera za ublažavanje mogućih negativnih posledica, predstavljaju sastavni deo procesa upravljanja operativnim rizikom.

Upravni odbor Banke, usvojio je Plan kontinuiteta poslovanja kao i Plan oporavka aktivnosti u slučaju katastrofa, a Izvršni odbor Banke odgovoran je za njihovo sprovođenje, izmenu, testiranje, obuku i upoznavanje zaposlenih sa njihovom ulogom i odgovornostima u slučaju nastupanja vanrednih situacija.

Radi obezbeđenja kontinuiteta poslovanja Banka je utvrdila ključne poslovne aktivnosti (uključujući i aktivnosti poverene trećim licima), resurse i sisteme potrebne za obavljanje poslovnih procesa, kritično vreme za pojedine poslovne procese, rizike koji mogu dovesti do prekida kontinuiteta poslovanja, a Strategijom oporavka utvrđeni su ključni ciljevi koje Banka treba da ostvari u slučaju prekida poslovanja.

Na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine, kapitalni zahtev za operativni rizik iznosi 2.56 milijardi dinara, odnosno 2.96 milijardi dinara, respektivno.

4.5. Rizik ulaganja

Rizici ulaganja Banke obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva i investicione nekretnine, pri čemu:

- ulaganja Banke u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru ne sme preći 10% njenog kapitala (misli se na ulaganja kojim Banka stiče udeo ili akcije lica koje nije lice u finansijskom sektoru); i
- ukupna ulaganja Banke u lica, koja nisu lica u finansijskom sektoru, i u osnovna sredstva i investicione nekretnine Banke, ne smeju preći 60% kapitala Banke, s tim što se ovo ograničenje ne odnosi na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja.

Izloženost Banke riziku ulaganja se u toku 2023. godine kretala u okviru propisanih limita, a na dan 31. decembra 2023. godine iznosila je 9.27% kapitala.

4.6. Rizik izloženosti

Rizik izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika ili istoj ili sličnoj vrsti rizika – rizik koncentracije, odnosi se na velike izloženosti Banke, odnosno izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica koja iznosi najmanje 10% kapitala Banke koji predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala Banke u iznosu do jedne trećine njenog osnovnog kapitala, a u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima banke. Izloženost Banke prema jednom odnosno grupi povezanih lica ne sme preći 25% kapitala Banke, a zbir svih velikih izloženosti ne sme preći 400% kapitala Banke obračunatog na prethodno opisani način.

Kontrolu rizika izloženosti Banka vrši uspostavljenim limitima izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija, kao i korišćenjem instrumenata materijalne i nematerijalne kreditne zaštite, a u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke.

Na dan 31. decembra 2023. godine zbir velikih izloženosti Banke iznosio je 138.14% kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)****4.7. Rizik zemlje**

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na:

- zemlju porekla lica sa kojim Banka ulazi u poslovni odnos; i
- rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od tog/tih lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog/tih lica.

Rizik zemlje obuhvata :

- političko-ekonomski rizik (nemogućnost naplate potraživanja usled ograničenja utvrđenih aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika, kao i opštih i sistemskih prilika u toj zemlji); i
- rizik transfera (nemogućnost naplate potraživanja iskazanih u valuti koja nije zvanična valuta zemlje porekla dužnika, i to usled ograničenja plaćanja obaveza prema poveriocima iz drugih zemalja u određenoj valuti koja su utvrđena aktima državnih i drugih organa zemlje porekla dužnika).

Banka rizikom zemlje upravlja uspostavljanjem i praćenjem limita izloženosti. Limiti izloženosti Banke riziku zemlje utvrđuju se pojedinačno po zemlji porekla dužnika, a u proceni i merenju rizika, Banka koristi međunarodno definisane i priznate standarde za procenu rizika zemlje. Banka sprovodi interno usvojenu Politiku za upravljanje rizicima, kao i Proceduru za upravljanje rizikom zemlje da bi zaštitila svoje poslovanje od navedenog rizika.

Praćenje izloženosti Banke riziku zemlje porekla se tokom 2023. godine vršilo u skladu sa Internim aktima Banke.

4.8. Upravljanje kapitalom

Banka je uspostavila sistem upravljanja rizicima u skladu sa obimom i strukturom svojih poslovnih aktivnosti, a cilj upravljanja kapitalom je nesmetano ostvarenje ciljeva poslovne strategije Banke.

Banka svoje strateške ciljeve i vremenski period za njihovo ostvarenje definiše Poslovnom politikom i strategijom sa strateškim planom Banke za trogodišnji period.

Banka sprovodi obračun kapitala i pokazatelj adekvatnosti kapitala u skladu sa Bazel III standardom.

Osnovni ciljevi upravljanja kapitalom su :

- održavanje minimalnog iznosa kapitala u visini dinarske protivvrednosti od 10 miliona evra prema zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan obračuna;
- održavanje minimalnih nivoa regulatorno propisanih pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala banke, održavanje poverenja u sigurnost i stabilnost poslovanja;
- ostvarivanje poslovnih i finansijskih planova koji mogu da podrže očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja; i
- ostvarenje politike dividendi.

Strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala na nivou iznad propisanog nivoa (4.5% pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, 6% pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala i 8% pokazatelj adekvatnosti kapitala), a najmanje na nivou koji dodatno omogućava i pokriva zahteva za kombinovanim zaštitnim slojem kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Banka je na dan 31. decembra 2023. godine obračunala pokazatelje adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala, osnovnog kapitala i ukupnog kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)

4.9. Pokazatelj adekvatnosti kapitala

	U hiljadama dinara 31. decembar 2023.
Osnovni akcijski kapital	60,008,680
Dopunski kapital	2,619,570
Kapital	62,628,250
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	263,784,736
Rizična aktiva po osnovu izloženosti tržišnim rizicima	-
Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku	32,021,050
Rizična aktiva po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	48,905
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (min. 4.5%)	20.28%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala (min. 6%)	20.28%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (min. 8%)	21.17%
	31. decembar 2022.
Osnovni akcijski kapital	54,753,766
Dopunski kapital	2,228,827
Kapital	56,982,593
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom	245,756,299
Rizična aktiva po osnovu izloženosti tržišnim rizicima	4,766,450
Rizična aktiva po osnovu izloženosti operativnom riziku	37,058,183
Rizična aktiva po osnovu izloženosti riziku prilagođavanja kreditne izloženosti	26,517
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog akcijskog kapitala (min. 4.5%)	19.04%
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala (min. 6%)	19.04%
Pokazatelj adekvatnosti kapitala (min. 8%)	19.81%

Tokom 2023. godine pokazatelj adekvatnosti kapitala je bio znatno iznad propisanog regulatornog limita od 8% uvećanog za dodatne zaštitne slojeve kapitala, i bio je pod uticajem jačanja kapitalne baze, kroz raspodelu dobiti u regulatorni kapital i dokapitalizaciju, ali i aktivnosti akvizicije zavisnog entiteta.

Visina i struktura kapitala Banke u svakom trenutku mora da obezbedi pokriće minimalnih kapitalnih zahteva kao i interne kapitalne zahteve za rizike kojima je Banka u svom poslovanju izložena, a u svemu u skladu sa Strategijom i Politikom za upravljanje rizicima Banke.

Strategijom i planom upravljanja kapitalom Banka sprovodi proces interne procene adekvatnosti kapitala, odnosno utvrđuje iznos internog kapitala u skladu sa svojim rizičnim portfoliom, obračunavajući pri tome kapitalne zahteve za rizike koje je identifikovala kao materijalno značajne.

Strategijom i planom upravljanja kapitalom Banka obezbeđuje da u svakom trenutku raspolaže takvim nivoom i takvom strukturom internog kapitala koji obezbeđuje ispunjenje zakonskih obaveza Banke, održavanje poverenja akcionara i deponenata Banke u sigurnost i stabilnost njenog poslovanja, ostvarenje poslovnih i finansijskih planova, koji mogu da podrže očekivani rast plasmana Banke, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, politiku dividendi i sve promene minimalnog iznosa kapitala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA (Nastavak)**4.9. Pokazatelj adekvatnosti kapitala (Nastavak)**

Strategija i plan upravljanja kapitalom Banke sadrži:

- organizaciju procesa upravljanja internim kapitalom koja uključuje nadležnosti i odgovornosti organa i odbora Banke: Skupštine Banke, Upravnog odbora, Izvršnog odbora, drugih odbora Banke, kao i nadležnih sektora i službi Banke: Sektora kontrole rizika, Sektora sredstava i upravljanja bilansom, Sektora za kontrolu usklađenosti poslovanja, Službe za planiranje, analizu i kontrolu i Službe unutrašnje revizije;
- procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
- definisanje kapitala Banke, osnovnog i dopunskog i odbitnih stavki od kapitala;
- proces interne procene adekvatnosti kapitala (sa napomenom da je ovaj Proces detaljno opisan u Metodologiji za procenu internih kapitalnih zahteva);
- izračunavanje kapitalnih zahteva za kreditni rizik (utvrđivanje aktive ponderisane kreditnim rizikom, kapitalnih zahteva za rizik izmirenja/ispоруke i kapitalnih zahteva za rizik druge ugovorne strane);
- izračunavanje kapitalnih zahteva za tržišne rizike i operativne rizike;
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala;
- upravljanje raspoloživim internim kapitalom; kao i
- plan poslovanja Banke u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na iznos internog kapitala.

5. UPOTREBA PROCENA I PROSUDIVANJA

Priprema finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI zahteva od rukovodstva da prosuđuje, da pravi procene i pretpostavke koje utiču na primenu računovodstvenih politika i prikazane vrednosti sredstava i obaveza, prihoda i rashoda iskazanih u finansijskim izveštajima. Ostvareni rezultati mogu odstupati od ovih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano preispituju i zasnivaju se na prethodnom (istorijskom) iskustvu i drugim faktorima, uključujući i predviđanja i procene budućih događaja za koje se smatra da su razumna u datim okolnostima. Revidirane računovodstvene procene se priznaju u onom periodu u kojem su procene revidirane, kao i u onim budućim periodima na koje promene procena utiču.

U nastavku su prikazane ključne pretpostavke i ostali izvori procenjivanja neizvesnosti na datum bilansa stanja koje predstavljaju značajan rizik za materijalno značajne korekcije pozicija u finansijskim izveštajima sledećeg perioda.

5.1. Ključni izvori neizvesnosti pri procenjivanju*Rezervisanja za kreditne gubitke*

Obezvređenje sredstava koja se obračunavaju metodom amortizovane vrednosti se procenjuje na način koji je opisan u računovodstvenoj politici u Napomeni 3.9. - Identifikacija i vrednovanje obezvređenja.

Poseban element druge ugovorne strane u ukupnom rezervisanju za obezvređenja se primenjuje na finansijska sredstva koja su predmet individualne procene obezvređenja, a zasniva se na najboljoj proceni rukovodstva o sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine. Prilikom procene ovih tokova gotovine, rukovodstvo pravi procene o finansijskom stanju druge ugovorne strane i o neto prodajnoj vrednosti prisutnog kolaterala. Svako obezvređeno sredstvo se procenjuje u pogledu kvaliteta i izlazne strategije, gde funkcija kreditnog rizika nezavisno odobrava procenu gotovinskih tokova koji se smatraju nadoknadivim.

Grupno procenjena rezervisanja pokrivaju kreditne gubitke koji su sadržani u portfoliju kredita i potraživanja i hartija od vrednosti koje se drže do dospeća, a koji imaju karakteristike slične kreditnom riziku usled objektivnih dokaza o postojanju obezvređenih stavki, koje još uvek ne mogu da se identifikuju. Prilikom procene potrebe za grupnim rezervisanjem za gubitke, rukovodstvo uzima u obzir faktore kao što su kvalitet kredita, veličina portfolija, koncentracija rizika i ekonomske faktore.

Da bi se procenilo potrebno rezervisanje, prave se pretpostavke kojima se definiše način za modeliranje gubitaka sadržanih u portfoliju i određuju se neophodni ulazni parametri, zasnovani na istorijskom iskustvu i trenutnim privrednim okolnostima. Tačnost rezervisanja zavisi od procene budućih tokova gotovine za pojedinačna rezervisanja za druge ugovorne strane, kao i od pretpostavki i parametara modela koji se koristi prilikom određivanja grupnog rezervisanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (Nastavak)****5.1. Ključni izvori neizvesnosti pri procenjivanju (Nastavak)***Utvrđivanje fer vrednosti*

Utvrđivanje fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje ne postoji utvrdiva tržišna cena zahteva korišćenje tehnika procene opisanih u računovodstvenoj politici u Napomeni 3.9. - Vrednovanje po fer vrednosti. Za finansijske instrumente kojima se retko trguje i čija cena nije vrlo transparentna, fer vrednost je manje objektivna i zahteva različite stepene procene, u zavisnosti od likvidnosti, koncentracije, neizvesnosti tržišnih faktora, pretpostavki o formiranju cena i drugih rizika vezanih za konkretne instrumente.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih.

Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Pretpostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u Napomeni 36(b) uz finansijske izveštaje.

5.2. Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke*Vrednovanje finansijskih instrumenata*

Računovodstvena politika Banke o merenju fer vrednosti je obelodanjena u računovodstvenoj politici u Napomeni 3.9.

Banka meri fer vrednost finansijske imovine koristeći sledeću hijerarhiju kvaliteta ulaznih podataka koji se koriste prilikom vrednovanja:

- Nivo 1: Zvanične tržišne cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za identične instrumente.
- Nivo 2: Tehnike procenjivanja zasnovane na ulaznim podacima koji nisu tržišne cene za identične instrumente ali su informacije dostupne i utvrdive bilo direktno (na primer cene) ili indirektno (na primer izvedene iz cene). Ova kategorija obuhvata instrumente koji se mere putem: zvaničnih tržišnih cena na aktivnom tržištu za instrumente sličnih karakteristika, zvaničnih tržišnih cena za iste ili za instrumente sličnih karakteristika na tržištu koje se smatra manje aktivnim ili drugih tehnika procene gde su svi značajniji podaci direktno ili indirektno dostupni na tržištu.
- Nivo 3: Tehnike procenjivanja koje koriste ulazne podatke koji nisu dostupni i utvrdivi. Ova kategorija obuhvata sve instrumente čija se procena vrši na bazi podataka koji nisu dostupni i utvrdivi i kao takvi imaju značajan efekat na procenu vrednosti instrumenta. Ova kategorija obuhvata instrumente koji se vrednuju na osnovu zvanične cene za instrumente sličnih karakteristika, gde su značajne neutvrđive korekcije ili pretpostavke potrebne da bi odrazile razlike između instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnom tržištu je zasnovana na tržišnim cenama. Za sve ostale finansijske instrumente Banka određuje fer vrednost korišćenjem tehnika procenjivanja.

Tehnike procenjivanja uključuju neto sadašnju vrednost i diskontovane gotovinske tokove, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje utvrdive tržišne cene, kao i druge metode procene. Pretpostavke i ulazni podaci koji se koriste kod tehnika procenjivanja uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne raspone i druge faktore koji se koriste prilikom procene diskontnih stopa, cene obveznica i kapitala, devizne kurseve, kapital i indekse cena kapitala i očekivanu nestabilnost cena i korelacije. Cilj tehnika procenjivanja je da se ustanovi fer vrednost koja odražava cenu finansijskog instrumenta na dan izveštavanja, koja bi bila ustanovljena od učesnika na tržištu u transakciji „van dohvata ruke“.

Banka koristi opšte prihvaćene modele procenjivanja za određivanje fer vrednosti redovnih i uobičajenih finansijskih instrumenata, kao što su kamatni i valutni svopovi za koje se isključivo koriste utvrdivi tržišni parametri koji zahtevaju nizak stepen procenjivanja i pretpostavki od strane rukovodstva. Utvrdivi ulazni parametri modela su uglavnom dostupni na tržištu kotiranih dužničkih i vlasničkih hartija od vrednosti, derivata kojima se trguje i jednostavnih derivata kao što su kamatni svopovi.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****5. UPOTREBA PROCENA I PROSUĐIVANJA (Nastavak)****5.2. Ključne računovodstvene procene za primenu računovodstvenih politika Banke (Nastavak)***Vrednovanje finansijskih instrumenata (Nastavak)*

Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka modela smanjuje potrebu za procenama i pretpostavkama rukovodstva i takođe smanjuje neizvesnost koja se povezuje sa određivanjem fer vrednosti. Dostupnost uočljivih tržišnih cena i ulaznih podataka se uglavnom razlikuje, u zavisnosti od proizvoda i tržišta, i sklona je promenama uslovljenim različitim događajima i opštim uslovima na budućim tržištima.

Računovodstvene procene vezane za procenu postojanja kontrole nad pravnim licima

U skladu sa zahtevima MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“, Banka procenjuje postojanje kontrole nad entitetom u koji je investirano i razmatra sve činjenice, događaje i okolnosti koje ukazuju na to da je došlo do promena u jednom ili više od tri elementa kontrole. Banka takođe razmatra promene koje utiču na njenu izloženost, ili prava na varijabilne prinose zbog njegove povezanosti sa entitetom u koji je investirano.

Inicijalna procena kontrole od strane Banke se ne menja samo zato što su nastupili drugi uslovi na tržištu (na primer, promena u prinosima entiteta u koji je investirano izazvana tržišnim uslovima), osim ako promene uslova na tržištu imaju za posledicu promene jednog ili više od tri elemenata kontrole ili je došlo do promene u celokupnom odnosu sa entitetom u koji je investirano.

Prema MSFI 10, investitor kontroliše entitet u koji je investirano kada je izložen, ili ima prava na, varijabilnim prinosima po osnovu svog učešća u entitetu u koji je investirao i ima sposobnost da utiče na te prinose po osnovu moći koju ima nad entitetom u koji je investirao. Dakle, investitor kontroliše entitet u koji je investirao ako i samo ako investitor ima sve što sledi:

- (a) moć nad entitetom u koji je investirao;
- (b) izloženost, ili prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća u entitetu u koji je investirao; i
- (c) sposobnost da koristi svoju moć nad entitetom u koji je investirao kako bi uticao na iznos prinosa za investitora.

Imajući u vidu zahteve navedenih standarda, a na osnovu sopstvene procene, Banka je utvrdila da je u toku 2023. godine stekla kontrolu nad privrednim društvom u koji je investirala, ali da nema obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja na dan 31. decembra 2023 godine jer ispunjava sve zahteve MSFI 10.4. i člana 32. Zakona o računovodstvu.

Koristan vek trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalne imovine i nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora.

Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Sredstva sa pravom korišćenja i obaveze po osnovu lizinga

MSFI 16 zahteva određene procene koje se odnose, pre svega, na period trajanja ugovora o zakupu i određivanje inkrementalne stope zaduživanja korišćene za vrednovanje obaveza po osnovu lizinga.

Ponovno vrednovanje obaveze za zakup se vrši po nastanku određenih događaja (promena u trajanju lizinga, promena u budućim plaćanjima zakupa usled promene indeksa ili stope koja se koristi za određivanje tih plaćanja). Zakupac priznaje iznos po osnovu ponovnog vrednovanja obaveze za zakup kao korekciju vrednosti imovine sa pravom korišćenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I FER VREDNOST

Tabele koje slede sadrže analizu finansijskih instrumenata vrednovanih po fer vrednosti na kraju izveštajnog perioda, po nivoima u hijerarhiji fer vrednosti po kojima se kategorizuje vrednovanje fer vrednosti:

				U hiljadama dinara 31. decembar 2023. Ukupna aktiva/pasiva po fer vrednosti
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
Aktiva				
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	114,421	114,421
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	1,925,651	-	-	1,925,651
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	42,441,681	-	42,441,681
Ukupno aktiva	1,925,651	42,441,681	114,421	44,481,753
Pasiva				
Obaveze po osnovu derivata	-	-	21,556	21,556
Ukupno pasiva	-	-	21,556	21,556

				U hiljadama dinara 31. decembar 2022. Ukupna aktiva/pasiva po fer vrednosti
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	
Aktiva				
Potraživanja po osnovu derivata	-	-	16,972	16,972
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz bilans uspeha	3,529,272	-	-	3,529,272
Hartije od vrednosti po fer vrednosti kroz ostali rezultat	-	54,579,367	-	54,579,367
Ukupno aktiva	3,529,272	54,579,367	16,972	58,125,611
Pasiva				
Obaveze po osnovu derivata	-	-	7,900	7,900
Ukupno pasiva	-	-	7,900	7,900

U Nivo 1 raspoređuju se finansijski instrumenti kojima se trguje na berzi, dok Nivo 2 sadrži hartije od vrednosti čija se fer vrednost procenjuje na osnovu interno razvijenih modela koji se baziraju na informacijama sa aukcija na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti. Fer vrednost aktive određena cenom za instrumente sličnih karakteristika se raspoređuje u Nivo 3.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

6. FINANSIJSKA SREDSTVA I OBAVEZE – RAČUNOVODSTVENA KLASIFIKACIJA I
FER VREDNOST (Nastavak)

Pregled knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti finansijske aktive i pasive koja se ne vrednuje po fer vrednosti dat je u sledećim tabelama:

U hiljadama dinara 31. decembar 2023.					
	Knjigovod- stvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finansijska aktiva					
Dati krediti i plasmani klijentima	227,387,789	232,699,694	-	-	232,699,694
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	454,270	452,132	-	-	452,132
Finansijska pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema klijentima	338,631,966	341,839,388	-	-	341,839,388

U hiljadama dinara 31. decembar 2022.					
	Knjigovod- stvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finansijska aktiva					
Dati krediti i plasmani klijentima	231,928,931	241,828,120	-	-	241,828,120
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	635,033	660,156	-	-	660,156
Finansijska pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema klijentima	309,533,937	310,396,541	-	-	310,396,541

Metodologija i pretpostavke koje su korišćene za obračun fer vrednosti za navedena finansijska sredstva i obaveze koja nisu prikazana po fer vrednosti u finansijskim izveštajima su sledeće:

Sredstva čija je fer vrednost približno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti

Kod finansijskih sredstava i obaveza koja su visoko likvidna sa kratkoročnim dospećem (do godinu dana) pretpostavlja se da je knjigovodstvena vrednost približno jednaka fer vrednosti. Ova pretpostavka se takođe koristi i kod depozita po viđenju, štednih depozita bez definisanog roka dospeća i svih finansijskih instrumenata koji imaju promenljivu kamatnu stopu.

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se vode po amortizovanoj vrednosti procenjuje se poređenjem tržišnih kamatnih stopa u momentu inicijalnog priznavanja sa tekućim tržišnim kamatnim stopama za finansijske instrumente sličnih karakteristika.

Procenjena fer vrednost finansijskih instrumenata sa fiksnom kamatnom stopom se zasniva na diskontovanim novčanim tokovima korišćenjem preovlađujuće kamatne stope na tržištu novca za finansijske instrumente koji imaju slične karakteristike kreditnog rizika i ročnosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća, krediti i depoziti uključuju i deo portfolija sa fiksnom kamatnom stopom što dovodi do razlike između knjigovodstvene i fer vrednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

7. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata prikazani su kako sledi:

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2023.	2022.
Prihodi od kamata		
Kredit i plasmani komitentima	17,653,745	7,964,284
Kredit i depoziti dati bankama	799,505	185,170
Depoziti kod Narodne banke Srbije	524,396	85,454
Hartije od vrednosti:		
- repo transakcije	3,258,413	35,583
- dinarske obveznice Republike Srbije	1,658,286	935,122
- dinarski zapisi Vlade Republike Srbije	-	71,092
- dinarske korporativne obveznice	75,615	230,358
- devizne obveznice Republike Srbije	203,600	233,393
Kamata po plasmanima u menice	41,723	43,861
Ukupno	24,215,283	9,784,317
Rashodi od kamata		
Obaveze po kreditima od banaka	(75,540)	-
Obaveze po kreditima od komitenata	(412,391)	(65,628)
Obaveze po depozitima od komitenata	(8,233,276)	(1,975,947)
Obaveze po depozitima od banaka	(470,414)	(55,977)
Po osnovu hartija od vrednosti	(432,807)	(284,434)
Po osnovu lizing obaveza (Napomena 37.1)	(14,650)	(8,388)
Ostali rashodi kamata	(558)	(33,522)
Ukupno	(9,639,636)	(2,423,896)
Neto prihodi od kamata	14,575,647	7,360,421

8. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2023.	2022.
Prihodi od naknada i provizija		
Naknade po platnim karticama	1,492,557	1,007,547
Naknade za usluge platnog prometa	1,644,682	1,033,692
Naknade po garancijama	663,943	302,627
Realizovane kursne razlike	593,508	427,161
Ostale naknade i provizije	314,640	177,099
Ukupno	4,709,330	2,948,126
Rashodi od naknada i provizija		
Naknade po platnim karticama	(987,690)	(695,786)
Naknade za usluge platnog prometa	(213,208)	(166,962)
Realizovane kursne razlike	(71,362)	(124,526)
Ostale naknade i provizije	(27,035)	(100,331)
Ukupno	(1,299,295)	(1,087,605)
Neto prihodi od naknada i provizija	3,410,035	1,860,521

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

9. NETO DOBITAK PO OSNOVU PROMENE FER VREDNOSTI FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2023.	2022.
Promena fer vrednosti HOV namenjenih trgovanju	292,971	65,618
Promena fer vrednosti investicionih jedinica	54,968	32,924
Promena fer vrednosti derivata	105,066	(60,947)
Neto dobitak	453,005	37,595

10. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2023.	2022.
Gubitak po osnovu prodaje HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	(2,791)	(139,619)
Dobitak po osnovu prodaje HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	10,484	161,704
Neto dobitak	7,693	22,085

11. NETO (RASHOD)/PRIHOD OD KURSNIH RAZLIKA I EFEKATA UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2023.	2022.
Prihodi od kursnih razlika		
Prihodi od kursnih razlika	3,706,098	2,733,168
Prihodi od efekata ugovorene valutne klauzule	237,129	421,935
Ukupno prihodi	3,943,227	3,155,103
Rashodi od kursnih razlika		
Rashodi od kursnih razlika	(3,654,152)	(2,565,129)
Rashodi od efekata ugovorene valutne klauzule	(430,602)	(491,878)
Ukupno rashodi	(4,084,754)	(3,057,007)
Neto (rashod)/prihod od kursnih razlika	(141,527)	98,096

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

12. NETO (RASHOD)/PRIHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

(a) Knjiženja (na teret)/u korist bilansa uspeha

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2023.	2022.
Rashodi indirektnih otpisa finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti:		
Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 20)	(38,034)	(30,933)
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Napomena 23)	(6,186)	(17,176)
Kredit i potraživanja od banaka (Napomena 24)	(515,409)	(129,746)
Kredit i potraživanja od komitenata (Napomena 25)	(13,822,818)	(7,443,997)
Ostala sredstva (Napomena 33)	(149,565)	(80,719)
	(14,532,012)	(7,702,571)
Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije (Napomena 36(c))	(450,191)	(345,539)
Rashodi umanjenja vrednosti finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz ostali rezultat (Napomena 38(ii))	(38,163)	(195,901)
Rashodi po osnovu otpisa nenaplativih potraživanja:		
Kredit i potraživanja od komitenata	(1,354)	(13)
Ostala sredstva	(26,878)	-
	(28,232)	(13)
Gubici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	(667,966)	(784)
Ukupno rashodi	(15,716,564)	(8,244,808)
Prihodi indirektnih otpisa bilansnih pozicija:		
Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 20)	57,045	7,668
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti (Napomena 23)	14,271	20,872
Kredit i potraživanja od banaka (Napomena 24)	376,063	131,864
Kredit i potraživanja od komitenata (Napomena 25)	10,646,891	6,779,131
Ostala sredstva (Napomena 33)	110,060	79,837
	11,204,330	7,019,372
Prihodi od ukidanja rezervisanja po vanbilansnim pozicijama (Napomena 36(c))	587,680	340,034
Prihodi od ukidanja umanjenja vrednosti finansijskih sredstava po fer vrednosti kroz ostali rezultat (Napomena 38(ii))	145,388	78,889
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja:		
Kredit i potraživanja od komitenata	1,452,135	1,211,274
Ostala sredstva	16,945	-
	1,469,080	1,211,274
Dobici po osnovu modifikacije finansijskih instrumenata	31,047	510
Ukupno prihodi	13,437,525	8,650,079
Neto (rashod)/ prihod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(2,279,039)	405,271

Banka je u poslednjem kvartalu 2023. godine evidentirala efekat beznačajne modifikacije u ukupnom iznosu od 666,344 hiljade dinara, kao posledicu sprovođenja Odluke Narodne banke Srbije o privremenim merama za banke koje se odnose na stambene kredite fizičkim licima („Službeni glasnik RS“, br. 78/2023).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

12. NETO (RASHOD)/PRIHOD PO OSNOVU OBEZVREĐENJA FINANSIJSKIH SREDSTAVA KOJA SE NE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA (Nastavak)

(b) Kretanje na računima ispravki vrednosti i rezervisanjima za vanbilansne stavke u toku godine

U hiljadama dinara

	Gotovina i sredstva kod centralne banke (Napomena 20)	HOV po amortizo- vanoj vrednosti (Napomena 23.3.)	Plasmani bankama (Napomena 24)	Plasmani komitentima (Napomena 25)	Ostala sredstva (Napomena 33)	Vanbilansna aktiva (Napomena 36(c))	Ukupno
Stanje na dan							
1. januara 2022. godine	4,735	125,319	21,953	3,581,112	122,009	147,366	4,002,494
Efekti pripajanja							
Naše AIK Banke	620	-	195,895	1,410,951	64,057	131,913	1,803,436
Povećanje ispravke vrednosti	30,933	17,176	129,746	7,443,997	80,719	345,539	8,048,110
Smanjenje ispravke vrednosti	(7,668)	(20,872)	(131,864)	(6,779,131)	(79,837)	(340,034)	(7,359,406)
Ispravka vrednosti kamate							
na obezvređene kredite	-	-	-	44,595	-	-	44,595
Otpisi i prestanak priznavanja	-	-	-	(29,825)	-	-	(29,825)
Prenos u vanbilansnu							
evidenciju	-	-	-	(589,009)	(45,888)	-	(634,897)
Kursne razlike, ostalo	190	2	447	-	(4)	(710)	(75)
Stanje na dan							
31. decembra 2022. godine	28,810	121,625	216,177	5,082,690	141,056	284,074	5,874,432
Stanje na dan							
1. januara 2023. godine	28,810	121,625	216,177	5,082,690	141,056	284,074	5,874,432
Povećanje ispravke vrednosti	38,034	6,186	515,409	13,822,818	149,565	450,191	14,982,203
Smanjenje ispravke vrednosti	(57,045)	(14,271)	(376,063)	(10,646,891)	(110,060)	(587,680)	(11,792,010)
Ispravka vrednosti kamate							
na obezvređene kredite	-	-	-	106,613	-	-	106,613
Otpisi i prestanak priznavanja	-	(66,447)	-	(36,103)	(12,773)	-	(115,323)
Prenos u vanbilansnu							
evidenciju	-	-	(6,818)	(666,026)	-	-	(672,844)
Kursne razlike	(9)	-	(7,805)	(2,421)	(387)	(237)	(10,859)
Ostalo	-	173	-	46,903	(46,998)	-	78
Stanje na dan							
31. decembra 2023. godine	9,790	47,266	340,900	7,707,583	120,403	146,348	8,372,290

13. NETO DOBITAK PO OSNOVU PRESTANKA PRIZNAVANJA FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA KOJI SE VREDNUJU PO AMORTIZOVANOJ VREDNOSTI

U hiljadama dinara
Za godinu koja se završava
31. decembra

	2023.	2022.
Neto dobitak po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata - prodaja kredita	121,124	14,250
Neto dobitak/(gubitak) po osnovu prestanka priznavanja finansijskih instrumenata – ostali efekti	2,107	(1,739)
Neto dobitak	123,231	12,511

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

14. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2023.	2022.
Prihodi od zakupa poslovnog prostora	47,988	124,904
Prihodi po osnovu refundiranih troškova	393,946	290,393
Prihodi od dividendi	74,800	82,678
Ostali poslovni prihodi	7,617	23,881
Ukupno	524,351	521,856

Prihodi od zakupa poslovnog prostora u iznosu od 47,988 hiljada dinara u 2023. godini (2022. godina: 124,904 hiljade dinara) se u celini odnose na prihode ostvarene po osnovu izdavanja investicionih nekretnina trećim licima (Napomena 30).

Prihodi po osnovu refundiranih troškova u iznosu od 393,946 hiljada dinara u 2023. godini (2022. godina: 290,393 hiljade dinara) se najvećim delom odnose na refundiranje troškova iz poslovanja u iznosu od 297,779 hiljada dinara (2022. godina: 209,078 hiljada dinara).

U 2023. godini prihodi od dividendi u iznosu od 74,800 hiljada dinara se odnose na ostvarenu dividendu od Nove Ljubljanske Banke d.d., Ljubljana, Slovenija u iznosu od 73,537 hiljada dinara i Intesa Sanpaolo SPA u iznosu od 1,263 hiljade dinara. U 2022. godini prihodi od dividendi su se odnosili na ostvarenu dividendu od Nove Ljubljanske Banke d.d., Ljubljana, Slovenija u iznosu od 74,962 hiljade dinara i Intesa Sanpaolo SPA u iznosu od 7,716 hiljada dinara.

15. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2023.	2022.
Troškovi zarada	1,462,265	941,359
Troškovi naknada zarada	222,421	125,717
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	974,559	609,544
Ostali lični rashodi i naknade za privremene poslove	38,842	39,995
Rashodi rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima (Napomena 36(b))	3,708	119,196
Prihodi od ukidanja rezervisanja za dugoročne naknade zaposlenima (Napomena 36(b))	-	(30,054)
Ukupno	2,701,795	1,805,757

16. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2023.	2022.
Nematerijalna ulaganja (Napomena 27)	333,662	243,741
Građevinski objekti (Napomena 28)	532	2,278
Oprema i ostala sredstva (Napomena 28)	224,769	107,210
Sredstva sa pravom korišćenja (Napomena 29)	421,887	219,879
Ukupno	980,850	573,108

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

17. OSTALI PRIHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2023.	2022.
Prihodi od ukidanja rezervisanja za sudske sporove (Napomena 36(a))	216,556	11,302
Dobici od prodaje osnovnih sredstava i sitnog inventara	54,490	274,627
Prihodi od smanjenja obaveza	124,419	19,991
Prihodi od naplaćenih otkupljenih potraživanja	610,502	86,739
Ostali prihodi	91,915	25,436,152
Prihodi od promene vrednosti nekretnina (Napomena 30 i Napomena 33(b))	131,033	338
Ukupno	1,228,915	25,829,149

Dobici od prodaje osnovnih sredstava i sitnog inventara ostvareni u 2023. godini u ukupnom iznosu od 54,490 hiljada dinara se odnose na dobitke od prodaje investicionih nekretnina u iznosu od 34,297 hiljada dinara (Napomena 30), dobitke od prodaje opreme u iznosu od 13,363 hiljade dinara i građevinskih objekata u iznosu od 3,377 hiljada dinara (Napomena 28), kao i dobitke od prodaje materijalnih vrednosti u iznosu od 3,453 hiljade dinara (Napomena 33(b)).

Dobici od prodaje osnovnih sredstava i sitnog inventara ostvareni u 2022. godini u ukupnom iznosu od 274,627 hiljada dinara najvećim delom su se odnosili na dobitke od prodaje investicionih nekretnina u iznosu od 195,091 hiljadu dinara i dobitke od prodaje građevinskih objekata u iznosu od 75,465 hiljada dinara.

Razlika između knjigovodstvene vrednosti učešća u kapitalu pripojene Naše AIK Banke, odnosno troška sticanja i amortizovane fer vrednosti stečene neto imovine ove banke na dan pripajanja 1. decembra 2022. godine, priznata je kao prihod, odnosno dobitak od povoljne kupovine u 2022. godini.

18. OSTALI RASHODI

	U hiljadama dinara Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2023.	2022.
Troškovi materijala	152,607	131,136
Troškovi zakupnine i ostali troškovi iznajmljenog prostora	191,258	140,102
Troškovi PTT i telekomunikacionih usluga	825,458	415,880
Troškovi ostalih usluga	45,796	21,865
Troškovi održavanja imovine	673,453	331,162
Troškovi reklame i propagande	102,827	99,262
Donacije i sponzorstva	76,696	33,408
Troškovi reprezentacije	52,048	24,908
Troškovi revizije i ekspertize	400,295	141,885
Troškovi premija osiguranja	943,374	622,330
Troškovi članarina	6,114	4,564
Troškovi advokata, procenitelja, veštaka	236,334	135,349
Sudske i druge takse i sudski troškovi	52,906	45,427
Troškovi brokera i centralnog registra	44,364	113,105
Troškovi čuvanja imovine	91,885	84,550
Ostali nematerijalni troškovi	329,074	202,114
Troškovi poreza i doprinosa	105,909	116,888
Troškovi koji se refakturišu	29,684	35,943
Rashodi rezervisanja za sudske sporove (Napomena 36(a))	275,795	25,690
Gubici od prodaje materijalne imovine	333	251,993
Ostali rashodi	321,695	321,343
Rashodi od promene vrednosti nekretnina	256,077	32,277
Ukupno	5,213,982	3,331,181

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

18. OSTALI RASHODI (Nastavak)

Rashodi od promene vrednosti nekretnina u 2023. godini u iznosu od 256,077 hiljada dinara (2022. godina: 32,277 hiljada dinara) se odnose na knjiženje negativnih efekata procena vrednosti investicionih nekretnina u iznosu od 193,209 hiljada dinara (2022. godina: 28,724 hiljade dinara) (Napomena 30) i obezvređenja materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja u iznosu od 62,868 hiljada dinara (2022. godina: 3,553 hiljade dinara) (Napomena 33(b)).

19. POREZ NA DOBITAK

19.1. Komponente poreza na dobitak

	U hiljadama dinara	
	2023.	2022.
Porez na dobitak	639,439	4,168,535
Gubitak po osnovu odloženih poreza (Napomena 32.2)	194,614	135,964
Ukupno poreski rashod	834,053	4,304,499

19.2. Usaglašavanje poreza na dobitak i dobitka pre oporezivanja

	U hiljadama dinara	
	2023.	2022.
Dobitak pre oporezivanja	9,005,684	30,437,459
Porez obračunat po statutarnoj stopi poreza na dobitak (15%)	1,350,853	4,565,619
Poreski efekti usklađivanja prihoda/rashoda	(12,901)	(178,605)
Poreski efekti neto kapitalnih gubitaka/dobitaka	(2,160)	39,347
Poreski efekti prihoda od kamata po dužničkim HOV čiji je izdavalac Republika Srbija	(696,353)	(140,268)
Efekat ostalih privremenih razlika	194,614	18,406
Ukupno poreski rashod iskazan u bilansu uspeha	834,053	4,304,499
Efektivna poreska stopa	9.26%	14.14%

Obračunata obaveza za porez na dobitak po poreskom bilansu za 2023. godinu iznosi 639,439 hiljada dinara i ista je u celosti zatvorena iz uplaćenih akontacija za 2023. godinu. S obzirom da je iznos obračunate obaveze za porez na dobitak manji od iznosa plaćenih akontacija, Banka je na dan 31. decembra 2023. godine iskazala tekuća poreska sredstva u iznosu od 2,220,054 hiljade dinara (Napomena 31).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

20. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

	31. decembar 2023.	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.
U dinarima:		
Žiro račun	37,348,299	39,769,197
Gotovina u blagajni	7,502,646	7,515,639
Ostala novčana sredstva	40	5,108
Aktivna vremenska razgraničenja po osnovu sredstava kod centralne banke	9,044	9,927
	44,860,029	47,299,871
U stranoj valuti:		
Gotovina u blagajni	5,199,111	5,743,420
Devizna obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	24,222,288	22,789,835
	29,421,399	28,533,255
Ukupno	74,281,428	75,833,126
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(9,790)	(28,810)
Stanje na dan	74,271,638	75,804,316
Korekcije gotovine za izveštaj o tokovima gotovine		
Devizni računi kod stranih banaka (Napomena 24)	5,854,935	9,840,943
AVR po osnovu sredstava kod centralne banke	(9,044)	(9,927)
Devizna obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije	(24,222,288)	(22,789,835)
	(18,376,397)	(12,958,819)
Gotovina u izveštaju o tokovima gotovine	55,905,031	62,874,307

Promene na računima ispravke vrednosti u toku godine prikazane su kako sledi:

	2023.	U hiljadama dinara 2022.
Stanje na dan 1. januara	(28,810)	(4,735)
Efektii pripajanja Naše AIK Banke	-	(620)
Ispravke u toku godine (Napomena 12)	(38,034)	(30,933)
Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 12)	57,045	7,668
Kursne razlike	9	(190)
Stanje na dan 31. decembra	(9,790)	(28,810)

Banka u izveštaju o tokovima gotovine iskazuje: gotovinu na žiro računu kod NBS, gotovinu u dinarima i stranoj valuti u blagajnama, sredstva na deviznim računima kod stranih banaka i sredstva na računu kod Centralnog registra hartija od vrednosti.

Dinarsku obaveznu rezervu banke izdvajaju na svoj žiro račun kod Narodne banke Srbije. Obavezna dinarska rezerva predstavlja minimalnu rezervu u dinarima izdvojenu u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije („Službeni glasnik RS“, br. 76/2018 i 77/2023).

Banka je dužna da obračunava i izdvaja dinarsku obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza u toku prethodnog kalendarskog meseca po stopi od 7% na obaveze sa ugovorenim ročnošću do dve godine, odnosno do 730 dana i 2% na obaveze sa ugovorenim ročnošću preko dve godine, odnosno preko 730 dana (2022. godina: 5% i 0%).

Dodatno dinarsku obaveznu rezervu čini i 46%, odnosno 38% dinarske protivvrednosti obračunate devizne obavezne rezerve (2022. godina: 38% i 30%).

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene dinarske obavezne rezerve u visini obračunate dinarske obavezne rezerve.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

20. GOTOVINA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE (Nastavak)

Obračunata dinarska obavezna rezerva čiji nivo se morao održavati na stanju žiro računa u periodu od 18. decembra 2023. godine do 17. januara 2024. godine iznosila je 29,895,756 hiljada dinara (od 18. decembra 2022. godine do 17. januara 2023. godine iznosila je 19,577,738 hiljada dinara) i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

U skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije, Banka obračunava i izdvaja deviznu obaveznu rezervu na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja deviznih obaveza u prethodnom kalendarskom mesecu po stopi od 23% na obaveze sa ugovorenim rokom do dve godine, odnosno do 730 dana, 16% na obaveze sa ugovorenim rokom preko dve godine, odnosno preko 730 dana (2022. godina: 20% i 13%) i po stopi od 100% na iznos prosečnog dnevnog knjigovodstvenog stanja dinarskih obaveza indeksiranih deviznom klauzulom (2022. godina: po stopi od 100%).

Deviznu obaveznu rezervu banke izdvajaju na devizne račune Narodne banke Srbije. Od ukupno obračunate devizne obavezne rezerve 54% (na obaveze do dve godine, odnosno do 730 dana), odnosno 62% (na obaveze preko dve godine, odnosno preko 730 dana) se izdvaja u devizama, a preostalih 46%, odnosno 38% u dinarima na žiro računu.

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene devizne obavezne rezerve u visini obračunate devizne obavezne rezerve. Obračunata devizna obavezna rezerva za period od 18. decembra 2023. godine do 17. januara 2024. godine iznosila je EUR 206,712 hiljada (od 18. decembra 2022. godine do 17. januara 2023. godine: EUR 205,430 hiljada), i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

21. ZALOŽENA FINANSIJSKA SREDSTVA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Vlasnički instrumenti – akcije Eurobank Direktna a.d., Beograd	20,420,056	-
Stanje na dan	20,420,056	-

Zaloga nad akcijama Eurobank Direktne a.d., Beograd uspostavljena je po osnovu Ugovora o zalozi na akcijama koji je Banka zaključila sa Eurobank S.A. Atina, Grčka dana 2. novembra 2023. godine. Zaloga je uspostavljena kao obezbeđenje za obaveze koje Eurobank Direktna a.d., Beograd ima po Ugovoru o kreditu za likvidnost prema Eurobank S.A. Atina, Grčka. Otplata kredita srazmerno smanjuje broj založenih akcija.

22. POTRAŽIVANJA I OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

22.1. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU DERIVATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Potraživanja po osnovu derivata - valutni swap	114,421	16,972
Stanje na dan	114,421	16,972

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

22. POTRAŽIVANJA I OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA (Nastavak)

22.2. OBAVEZE PO OSNOVU DERIVATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Obaveze po osnovu derivata - valutni swap	21,556	7,900
Stanje na dan	21,556	7,900

Finansijska potraživanja i obaveze po osnovu derivata namenjenih trgovanju se u celini odnose na efekat koji je nastao po osnovu fer vrednosti instrumenata čija je nominalna vrednost prikazana u okviru vanbilansnih pozicija (Napomena 39.2).

23. HARTIJE OD VREDNOSTI

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
HOV koje se priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha	1,925,651	3,529,272
HOV koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat	42,441,681	54,579,367
HOV koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	454,270	635,033
Stanje na dan	44,821,602	58,743,672

23.1. Hartije od vrednosti koje se priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
U dinarima:		
HOV namenjene trgovanju - akcije	724,636	727,554
HOV koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti	1,201,015	1,146,048
	1,925,651	1,873,602
U stranoj valuti:		
HOV namenjene trgovanju - akcije	-	1,655,670
	-	1,655,670
Stanje na dan	1,925,651	3,529,272

Ulaganja Banke u hartije od vrednosti namenjene trgovanju u dinarima, koja na dan 31. decembra 2023. godine iznose 724,636 hiljada dinara, u celini se odnose na kupljene akcije privrednog društva Fintel energija a.d., Beograd. Ulaganja Banke u hartije od vrednosti namenjene trgovanju u dinarima u iznosu od 727,554 hiljade dinara na dan 31. decembra 2022. godine odnosila su se na kupljene akcije Fintel energija a.d., Beograd.

Ulaganja Banke u hartije od vrednosti koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti - investicione jedinice u dinarima u iznosu 1,201,015 hiljada dinara na dan 31. decembra 2023. godine (31. decembar 2022. godine: 1,146,048 hiljada dinara) odnose se na investicione jedinice Raiffeisen Cash u iznosu od 442,425 hiljada dinara (31. decembar 2022. godine: 423,790 hiljada dinara), Kombank Novčani Fond u iznosu od 435,976 hiljada dinara (31. decembar 2022. godine: 416,276 hiljada dinara) i Intesa Invest Cash u iznosu od 322,614 hiljada dinara (31. decembar 2023. godine: 305,982 hiljade dinara).

Banka na dan 31. decembra 2023. godine nema ulaganja u hartije od vrednosti namenjene trgovanju u valuti, a koja su se na dan 31. decembra 2022. godine najvećim delom odnosila na kupljene GDR instrumente NLB d.d., Ljubljana u iznosu od 1,513,894 hiljade dinara.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

23. HARTIJE OD VREDNOSTI (Nastavak)

23.2. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
U dinarima:		
Državne obveznice Republike Srbije	35,604,617	43,414,105
Korporativne obveznice	-	4,603,816
	35,604,617	48,017,921
U stranoj valuti:		
Državne obveznice Republike Srbije	6,837,064	6,561,446
	6,837,064	6,561,446
Stanje na dan	42,441,681	54,579,367

Banka je na dan 31. decembra 2023. godine imala plasmane u dinarske državne obveznice Republike Srbije sa fiksnom kamatnom stopom. Državne obveznice sa fiksnom kamatnom stopom su sa rokovima dospeća od 24 do 144 meseci i sa rasponom prinosa na dan sticanja od 2.07% do 6.30% godišnje (31. decembar 2022. godine: sa rokovima dospeća od 24 do 144 meseci i sa rasponom prinosa od 2.07% do 5.64% godišnje).

Plasmani u državne obveznice Republike Srbije u stranoj valuti na dan 31. decembra 2023. godine i 2022. godine su sa rokovima dospeća od 60 meseci do 180 meseci i sa rasponom prinosa od 1.6% do 5.44% godišnje na dan 31. decembra 2023. godine (31. decembar 2022. godine: raspon prinosa od 1.6% do 3.38% godišnje).

Plasirana sredstva Banke u korporativne obveznice na dan 31. decembra 2022. godine u celini su se odnosila na obveznice JP Jugoimport – SDPR, Beograd sa inicijalnim rokom dospeća od 5 godina i varijabilnom kamatnom stopom.

23.3. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Menice drugih preduzeća		
- u dinarima	501,536	753,488
- u valuti	-	3,170
	501,536	756,658
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(47,266)	(121,625)
Stanje na dan	454,270	635,033

Promene na računima ispravke vrednosti HOV u toku godine prikazane su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januara	(121,625)	(125,319)
Ispravke u toku godine (Napomena 12)	(6,186)	(17,176)
Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 12)	14,271	20,872
Prodaja, kursne razlike, ostalo	66,274	(2)
Stanje na dan 31. decembra	(47,266)	(121,625)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

24. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH ORGANIZACIJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Kreditu u dinarima:		
Kreditu po repo transakcijama	50,729,410	10,000,000
Kreditu po transakcionim računima	29,792	27,179
Kreditu za likvidnost i obrtna sredstva	645,873	569,129
Investicioni kreditu	2,245	-
Ostali kreditu	347,948	199,764
Ostali plasmani	4,801	41,318
Potraživanja za kamatu i naknadu	44,998	9,272
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo efektivne kamatne stope	(5,366)	(5,608)
	51,799,701	10,841,054
Kreditu u stranoj valuti:		
Devizni računi kod stranih banaka - nostro	5,854,935	9,840,943
Kreditu po repo transakcijama	1,451,871	1,113,379
Kreditu za plaćanje uvoza roba i usluga	-	459,519
Overnight depoziti	2,226,300	2,229,126
Ostali kreditu u stranoj valuti	5,858,685	5,866,120
Ostali namenski depoziti	254,692	556,164
Ostali plasmani	1,017,372	779,768
Potraživanja za kamatu i naknadu	18,719	6,589
	16,682,574	20,851,608
Bruto kreditu i potraživanja	68,482,275	31,692,662
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	(340,900)	(216,177)
Stanje na dan	68,141,375	31,476,485

Promene na računima ispravke vrednosti kredita i potraživanja u toku godine prikazane su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januara	(216,177)	(21,953)
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	-	(195,895)
Ispravke u toku godine (Napomena 12)	(515,409)	(129,746)
Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 12)	376,063	131,864
Otpis, kursne razlike i ostale promene	7,805	(447)
Prenos u vanbilansnu evidenciju	6,818	-
Stanje na dan 31. decembra	(340,900)	(216,177)

U toku 2023. godine Banka je plasirala sredstva u dinarske repo transakcije sa Narodnom bankom Srbije po kamatnim stopama u rasponu od 4.16% do 5.59% na godišnjem nivou. U repo poslove sa drugim bankama u toku prve polovine 2023. godine Banka je plasirala sredstva sa kamatnom stopom od 5.39% na godišnjem nivou.

Sredstva u repo transakcije sa drugim klijentima i u stranoj valuti u toku 2023. godine plasirana su sa kamatnom stopom od 2.5% i 4.5% na godišnjem nivou.

Banka je tokom 2023. godine plasirala dinarska sredstva sa kamatnim stopama od 4.25% do 5.26% godišnje, EUR sa kamatnim stopama od 1.5% do 3.95% godišnje (2022. godina: RSD sredstva od 0.25% do 6.85% godišnje i EUR od 0.05% do 2.00% godišnje).

Ostali plasmani u stranoj valuti na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 1,017,372 hiljade dinara (31. decembar 2022. godine: 779,768 hiljada dinara) se najvećim delom, u iznosu od 983,495 hiljada dinara (31. decembar 2022. godine: 116,723 hiljade dinara), odnose na stanje obračunskog settlement računa za Mastercard i Visa International.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

25. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Kreditni pravni licima:		
Kreditni po transakcionim računima	1,350,511	1,455,238
Kreditni za obrtna sredstva	45,023,390	60,835,703
Investicioni krediti	106,306,750	86,798,642
Dati depoziti	162	872
Kreditni u stranoj valuti	19,351,045	19,399,952
Plasmani po garancijama i avalima	45,467	5,289
Potraživanja po osnovu faktoringa	6,822,123	5,992,080
Ostali krediti i plasmani	4,798,808	4,539,943
Potraživanja za kamatu i naknadu	1,188,769	1,794,136
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo efektivne kamatne stope	(744,458)	(530,433)
	184,142,567	180,291,422
Kreditni stanovništvu:		
Kreditni po transakcionim računima	515,674	591,299
Potrošački krediti	6,576	9,198
Stambeni krediti	18,398,296	19,816,820
Gotovinski krediti	28,924,943	32,645,410
Ostali krediti i plasmani	2,427,644	3,008,765
Potraživanja za kamatu i naknadu	755,222	739,346
Razgraničeni prihodi od naknada koje su deo efektivne kamatne stope	(75,550)	(90,639)
	50,952,805	56,720,199
Bruto krediti i potraživanja	235,095,372	237,011,621
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	<i>(7,707,583)</i>	<i>(5,082,690)</i>
Stanje na dan	227,387,789	231,928,931

Promene na računima ispravke vrednosti kredita i potraživanja od komitenata u toku godine prikazane su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januara	(5,082,690)	(3,581,112)
Efektii pripajanja Naše AIK Banke	-	(1,410,951)
Ispravke u toku godine (Napomena 12)	(13,822,818)	(7,443,997)
Prihodi od ukidanja ispravki (Napomena 12)	10,646,891	6,779,131
Ispravka vrednosti kamate na obezvređene kredite	(106,613)	(44,595)
Otpis, kursne razlike	38,524	29,825
Prenos u vanbilansnu evidenciju	666,026	589,009
Ostalo	(46,903)	-
Stanje na dan 31. decembra	(7,707,583)	(5,082,690)

Kratkoročni krediti u dinarima odobravani su pravnim licima i preduzetnicima na period do 12 meseci uz pretežnu nominalnu kamatnu stopu u rasponu od 4% do 25% na godišnjem nivou.

Kratkoročni krediti indeksirani u stranoj valuti odobravani su pravnim licima sa kamatnom stopom u rasponu od 4% do 6M Euribor + 8.95% na godišnjem nivou.

Dugoročni krediti odobravani su pravnim licima u dinarima po kamatnoj stopi u rasponu od 4% do 25% na godišnjem nivou.

Dugoročni krediti u dinarima (indeksirani u stranoj valuti) odobravani su pravnim licima i preduzetnicima, po kamatnoj stopi u rasponu od 4% do 25% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

25. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (Nastavak)

Preduzetnicima se odobravaju plasmani po uslovima koji se primenjuju za pravna lica iz segmenta malih i srednjih preduzeća.

Kratkoročni plasmani u dinarima, odobravani su fizičkim licima uz fiksne nominalne kamatne stope od 6.1% godišnje.

Kratkoročni plasmani u dinarima nosiocima registrovanih poljoprivrednih gazdinstava, odobravani su uz nominalnu kamatnu stopu u rasponu od 4.10% do 30% na godišnjem nivou.

Dugoročni plasmani u dinarima odobravani su fizičkim licima uz fiksne nominalne kamatne stope od 6.1% godišnje, odnosno po varijabilnoj kamatnoj stopi od 3M Belibor + 5.28% godišnje. Dugoročni dinarski plasmani indeksirani u stranoj valuti (EUR) odobravani su po varijabilnoj nominalnoj kamatnoj stopi od 6M Euribor + 2.85% na godišnjem nivou, odnosno po fiksnoj nominalnoj kamatnoj stopi od 4.10% godišnje.

Kratkoročni plasmani indeksirani u stranoj valuti registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima čiji su nosioci fizička lica, odobravani su po nominalnoj kamatnoj stopi u rasponu od 4.10% do 30% na godišnjem nivou.

Dugoročni plasmani u dinarima registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima čiji su nosioci fizička lica odobravani su po nominalnoj fiksnoj kamatnoj stopi od 4.1% na godišnjem nivou.

Dugoročni plasmani u dinarima indeksirani u stranoj valuti, odobravani su nosiocima registrovanih poljoprivrednih gazdinstava po nominalnoj fiksnoj kamatnoj stopi u rasponu od 4.1% do 6M Euribor + 6.45% na godišnjem nivou.

Kod plasmana na bazi namenski oročenog depozita, kamatne stope su formirane uz odgovarajuće kamatne marže u odnosu na kamatne stope na namenski oročeni depozit.

26. INVESTICIJE U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE PODUHVA TE I ZAVISNA DRUŠTVA

26.1. Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate

	31. decembar 2023.	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.
Investicije u zajedničke poduhvate	150,064	150,064
Stanje na dan	150,064	150,064

Banka na dan 31. decembra 2023. godine ima investicije u zajedničke poduhvate koje se u celini odnose na udeo u privrednom društvu „Super Kartica“ d.o.o., Beograd.

26.2. Investicije u zavisna društva

	31. decembar 2023.	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.
Učešća u kapitalu:		
- Eurobank Direktna a.d., Beograd	33,053,174	-
<i>Minus: Založene akcije</i>	<i>(20,420,056)</i>	-
Stanje na dan	12,633,118	-

Banka je 2. marta 2023. godine potpisala kupoprodajni sporazum o preuzimanju 100% akcija Eurobank Direktne a.d., Beograd. Dana 2. novembra 2023. godine nakon dobijanja saglasnosti Narodne banke Srbije i drugih nadležnih regulatornih tela, Banka je zvanično postala jedini vlasnik Eurobank Direktne a.d., Beograd u Srbiji. Banka je na deo akcija uspostavila zalogu u korist Eurobank S.A. Atina, Grčka (Napomena 21).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

27. NEMATERIJALNA IMOVINA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Nabavna vrednost		
Patenti, licence i softver	3,011,782	2,854,204
Nematerijalna ulaganja u pripremi	150	-
Ostala nematerijalna prava	163,898	163,898
	3,175,830	3,018,102
 <i>Minus: akumulirana ispravka vrednosti</i>	 (2,758,240)	 (2,450,843)
 Sadašnja vrednost na dan	 417,590	 567,259

Promene na nematerijalnoj imovini u 2022. i 2023. godini prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara			
	Patenti, licence i softver	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ostala nematerijalna prava	Ukupno
NABAVNA VREDNOST				
1. januar 2022. godine	1,221,705	-	163,898	1,385,603
Efekti pripajanja				
Naše AIK Banke	1,437,334	40,653	-	1,477,987
Aktivacija sa pripreme	40,653	(40,653)	-	-
Nabavke u toku godine	154,512	-	-	154,512
Stanje na dan				
31. decembra 2022. godine	2,854,204	-	163,898	3,018,102
 Nabavke u toku godine	157,578	150	-	157,728
Stanje na dan				
31. decembra 2023. godine	3,011,782	150	163,898	3,175,830
 AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI				
1. januar 2022. godine	745,956	-	163,898	909,854
Efekti pripajanja				
Naše AIK Banke	1,297,248	-	-	1,297,248
Amortizacija (Napomena 16)	243,741	-	-	243,741
Stanje na dan				
31. decembra 2022. godine	2,286,945	-	163,898	2,450,843
 Amortizacija (Napomena 16)	333,662	-	-	333,662
Ostalo	(26,265)			(26,265)
Stanje na dan				
31. decembra 2023. godine	2,594,342	-	163,898	2,758,240
 Sadašnja vrednost na dan:				
- 31. decembra 2023. godine	417,440	150	-	417,590
 - 31. decembra 2022. godine	567,259	-	-	567,259

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

28. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Nabavna vrednost		
Građevinski objekti	121,150	126,028
Oprema	2,797,813	2,795,926
Osnovna sredstva u pripremi	2,300,164	1,115,675
Ulaganja u tuđe objekte	632,831	601,074
Sredstva sa pravom korišćenja (Napomena 29)	1,582,333	1,667,382
	7,434,291	6,306,085
 <i>Minus: akumulirana ispravka vrednosti</i>	 (3,522,549)	 (3,481,774)
 Sadašnja vrednost na dan	 3,911,742	 2,824,311

Promene na nekretninama i opremi u 2022. i 2023. godini prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara					
	Građevinski objekti	Oprema i ostala sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Ulaganja u tuđe objekte	Sredstva sa pravom korišćenja	Ukupno
NABAVNA VREDNOST						
1. januar 2022. godine	412,380	1,933,861	113,490	150,365	859,959	3,470,055
Efekti pripajanja Naše AIK						
Banke	-	900,849	4,615	495,544	856,339	2,257,347
Nabavke u toku godine	7,677	148,953	1,001,299	11,157	150,733	1,319,819
Otuđenja i rashodovanja	(294,029)	(187,737)	(3,729)	(55,992)	(199,649)	(741,136)
Stanje na dan						
31. decembra 2022. godine	126,028	2,795,926	1,115,675	601,074	1,667,382	6,306,085
Nabavke u toku godine	8,735	249,311	1,184,489	34,342	598,011	2,074,888
Otuđenja i rashodovanja	(13,613)	(247,424)	-	(2,585)	(683,060)	(946,682)
Stanje na dan						
31. decembra 2023. godine	121,150	2,797,813	2,300,164	632,831	1,582,333	7,434,291
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI						
1. januar 2022. godine	93,755	1,624,803	-	118,665	384,397	2,221,620
Efekti pripajanja Naše AIK						
Banke	-	633,713	-	420,835	299,494	1,354,042
Amortizacija (Napomena 16)	2,278	86,479	-	20,731	219,879	329,367
Otuđenja i rashodovanja	(83,027)	(183,350)	-	(54,793)	(102,085)	(423,255)
Stanje na dan						
31. decembra 2022. godine	13,006	2,161,645	-	505,438	801,685	3,481,774
Amortizacija (Napomena 16)	532	176,392	-	48,377	421,887	647,188
Otuđenja i rashodovanja	(2,923)	(244,482)	-	(1,575)	(356,827)	(605,807)
Ostalo	-	(143)	-	-	(463)	(606)
Stanje na dan						
31. decembra 2023. godine	10,615	2,093,412	-	552,240	866,282	3,522,549
Sadašnja vrednost na dan:						
- 31. decembra 2023. godine	110,535	704,401	2,300,164	80,591	716,051	3,911,742
- 31. decembra 2022. godine	113,022	634,281	1,115,675	95,636	865,697	2,824,311

Banka nema građevinske objekte pod hipotekom radi obezbeđenja otplate kredita.

Saglasno zahtevima MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“, na dan 31. decembra 2023. godine izvršena je procena građevinskih objekata od strane ovlašćenog procenitelja, po osnovu koje Banka nije imala obezvređenje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

28. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

U toku 2023. godine Banka je prodala jedan građevinski objekat, i to poslovni prostor u Boru, Đorđa Vajferta br. 21, sadašnje vrednosti od 10,690 hiljada dinara. Na osnovu prodaje građevinskih objekata tokom 2023. godine Banka je ostvarila dobitak u iznosu od 3,377 hiljada dinara (Napomena 17).

Na dan 31. decembra 2023. godine Banka za dve nepokretnosti klasifikovane kao građevinski objekti, sadašnje vrednosti od 7,958 hiljada dinara, nema izvođe iz listova nepokretnosti. Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

29. SREDSTVA SA PRAVOM KORIŠĆENJA

29.1. Struktura sredstava sa pravom korišćenja

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Poslovni prostor	612,028	706,231
Parking mesta i automobili	-	5,589
Poslovni prostor bankomati	104,023	153,877
Sadašnja vrednost na dan	716,051	865,697

29.2. Promene na sredstvima sa pravom korišćenja u 2022. i 2023. godini

	U hiljadama dinara			
	Poslovni prostor	Parking mesta i automobili	Poslovni prostor bankomati	Ukupno
BRUTO KNJIGOVODSTVENA VREDNOST				
1. januar 2022. godine	817,602	8,502	33,855	859,959
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	667,530	29,884	158,925	856,339
Nova sredstva u toku godine	147,811	78	2,844	150,733
Ugovori koji više nisu aktivni	(196,058)	-	(3,591)	(199,649)
Stanje na dan				
31. decembra 2022. godine	1,436,885	38,464	192,033	1,667,382
Nova sredstva u toku godine	511,121	-	86,890	598,011
Ugovori koji više nisu aktivni	(550,935)	(38,464)	(93,661)	(683,060)
Stanje na dan				
31. decembar 2023. godine	1,397,071	-	185,262	1,582,333
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI				
1. januar 2022. godine	363,673	3,837	16,887	384,397
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	255,108	27,049	17,337	299,494
Amortizacija (Napomena 16)	211,498	1,989	6,392	219,879
Ugovori koji više nisu aktivni	(99,625)	-	(2,460)	(102,085)
Stanje na dan				
31. decembra 2022. godine	730,654	32,875	38,156	801,685
Amortizacija (Napomena 16)	326,066	-	95,821	421,887
Ugovori koji više nisu aktivni	(271,214)	(32,875)	(52,738)	(356,827)
Ostalo	(463)	-	-	(463)
Stanje na dan				
31. decembar 2023. godine	785,043	-	81,239	866,282
Sadašnja vrednost na dan:				
- 31. decembra 2023. godine	612,028	-	104,023	716,051
- 31. decembra 2022. godine	706,231	5,589	153,877	865,697

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

30. INVESTICIONE NEKRETNINE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Investicione nekretnine	1,733,280	2,179,371
Stanje na dan	1,733,280	2,179,371

Promene na investicionim nekretninama u 2022. i 2023. godini prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara
Stanje na dan	
1. januara 2022. godine	5,603,528
Prodaja u toku godine	(3,395,771)
Promena vrednosti imovine	(28,386)
Stanje na dan	
31. decembra 2022. godine	2,179,371
Prodaja u toku godine	(378,013)
Promena vrednosti imovine	(68,078)
Stanje na dan	
31. decembra 2023. godine	1,733,280

U toku 2023. godine Banka je prodala šest objekata klasifikovanih kao investicione nekretnine, ukupne sadašnje vrednosti u iznosu od 378,013 hiljada dinara i po tom osnovu ostvarila ukupan dobitak od prodaje u iznosu od 34,297 hiljada dinara (Napomena 17) i ukupan gubitak od prodaje u iznosu od 2 hiljade dinara.

Ukupna sadašnja vrednost prodatih investicionih nekretnina u iznosu od 378,013 hiljada dinara najvećim delom se odnosi na sledeće investicione nekretnine:

- četvorobrodna hala u Novom Sadu, sadašnje vrednosti od 135,161 hiljadu dinara;
- robna kuća „Merkator“ u Čupriji, Cara Lazara 3, sadašnje vrednosti od 133,753 hiljade dinara;
- poslovno-magacinski prostor u Nišu, Bulevar Nikole Tesle, sadašnje vrednosti od 47,150 hiljada dinara; i
- poslovni prostor u Beogradu, Sarajevska 15, sadašnje vrednosti od 50,333 hiljade dinara.

Prihodi koje je Banka ostvarila po osnovu izdavanja investicionih nekretnina u zakup u toku 2023. godine iznose 47,988 hiljada dinara (Napomena 14).

U skladu sa MSFI 13, Banka utvrđuje fer vrednost investicionih nekretnina angažovanjem eksternih, ovlašćenih procenitelja. Procene fer vrednosti od strane eksternih, ovlašćenih procenitelja se rade jednom godišnje za svaku investicionu nekretninu posebno. Za utvrđivanje fer vrednosti nezavisni procenitelji razmatraju sve 3 metode dopuštene standardom: metod uporedivih tržišnih transakcija, metod kapitalizacije prinosa ili metod zamene troškova, a konačno korišćena metoda zavisi od toga koja najviše odgovara proceni svake nekretnine ponaosob. Dodatno, procenjena fer vrednost bi se uvećala/(smanjila) ako bi cene nekretnina na lokalnom tržištu porasle/(pale). Imajući u vidu da utvrđene fer vrednosti investicionih nekretnina za 2023. godinu predstavljaju kombinaciju navedenih metoda, sa aspekta hijerarhije fer vrednosti one se svrstavaju u Nivo 2.

Na osnovu procena vrednosti ovlašćenog procenitelja, Banka je u 2023. godini izvršila obezvređenje investicionih nekretnina u ukupnom neto iznosu od 68,078 hiljada dinara. Od toga, pozitivni efekti procena iznose 125,131 hiljadu dinara (Napomena 17), a negativni efekti procena iznose 193,209 hiljada dinara (Napomena 18).

Na dan 31. decembra 2023. godine, Banka za četiri objekta koji su klasifikovani kao investicione nekretnine sadašnje vrednosti od 19,568 hiljada dinara nema izvode iz listova nepokretnosti. Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

31. TEKUĆA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

31.1. Tekuća poreska sredstva

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Tekuća poreska sredstva	2,220,054	2,280,879
Stanje na dan	2,220,054	2,280,879

31.2. Tekuće poreske obaveze

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Tekuće poreske obaveze	-	4,168,535
Stanje na dan	-	4,168,535

Obračunata obaveza za porez na dobitak po poreskom bilansu za 2023. godinu iznosi 639,439 hiljada dinara i ista je u celosti zatvorena iz uplaćenih akontacija za 2023. godinu (Napomena 19.2).

32. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA, NETO

32.1. Stanja na računima odloženih poreskih sredstava i obaveza

	U hiljadama dinara		
	2023.		
	Poreska sredstva	Poreske obaveze	Neto poreski efekat – odložena sredstva
Građevinski objekti i oprema	-	(69,848)	(69,848)
Obezvređenje imovine	472,254	-	472,254
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	156,287	-	156,287
Aktuarski gubici	811	-	811
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	629,352	(69,848)	559,504

	2022.		
	Neto poreski efekat – odložena sredstva		
	Poreska sredstva	Poreske obaveze	Neto poreski efekat – odložena sredstva
Građevinski objekti i oprema	126,333	-	126,333
Obezvređenje imovine	470,687	-	470,687
HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	438,588	-	438,588
Aktuarski gubici	-	(46)	(46)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	1,035,608	(46)	1,035,562

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

32. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA, NETO (Nastavak)

32.2. Promene na računima neto odloženih poreskih sredstava u 2023. i u 2022. godini

	Stanje na dan 1. januara	Efekti pripajanja Naše AIK Banke	Iskazano u okviru bilansa uspeha	U hiljadama dinara	
				Iskazano u okviru kapitala	Ukupno
2023. godina					
Građevinski objekti i oprema	126,333	-	(196,181)	-	(69,848)
Obezvređenje imovine	470,687	-	1,567	-	472,254
Nerealizovani dobici/(gubici) po osnovu HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	438,588	-	-	(282,301)	156,287
Aktuarski gubici (Napomena 38(iii))	(46)	-	-	857	811
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	1,035,562	-	(194,614)	(281,444)	559,504
2022. godina					
Građevinski objekti i oprema	48,422	-	77,911	-	126,333
Obezvređenje imovine	396,649	-	74,038	-	470,687
Nerealizovani dobici/(gubici) po osnovu HOV po fer vrednosti kroz ostali rezultat	(117,496)	201,830	(201,830)	556,084	438,588
Rezervisanja za otpremnine	-	3,943	(3,943)	-	-
Sredstva stečena naplatom potraživanja	-	602	(602)	-	-
Poreski krediti	-	81,538	(81,538)	-	-
Aktuarski gubici (Napomena 38(iii))	(100)	-	-	54	(46)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	327,475	287,913	(135,964)	556,138	1,035,562

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

33. OSTALA SREDSTVA

	31. decembar 2023.	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.
Ostala potraživanja u dinarima:		
Potraživanja za naknadu po osnovu ostalih sredstava	73,294	44,514
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	124,037	218,342
Potraživanja po osnovu avansa datih za trajna ulaganja	533,734	12,007
Ostala potraživanja iz poslovanja	201,777	3,023,318
Potraživanja u obračunu	151,901	68,795
	1,084,743	3,366,976
Ostala potraživanja u stranoj valuti:		
Potraživanja za naknadu po osnovu ostalih sredstava	7,188	5,000
Potraživanja po osnovu avansa datih za obrtna sredstva	26,922	296,235
Ostala potraživanja iz poslovanja u stranoj valuti	56,925	858,277
	91,035	1,159,512
Ostale investicije:		
Učešća u kapitalu (a)	35,399	37,664
	35,399	37,664
Aktivna vremenska razgraničenja:		
Razgraničeni rashodi kamata	12,880	13,539
Razgraničeni ostali troškovi	77,279	126,417
	90,159	139,956
Zalihe:		
Ostale zalihe	980	83
Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja (b)	727,549	780,780
	728,529	780,863
Bruto ostala potraživanja	2,029,865	5,484,971
Minus: Ispravka vrednosti		
Ostala potraživanja u dinarima	(83,524)	(107,650)
Ostala potraživanja u stranoj valuti	(12,043)	(9,131)
Učešća u kapitalu	(24,243)	(24,243)
Aktivna vremenska razgraničenja	(593)	(32)
	(120,403)	(141,056)
Stanje na dan	1,909,462	5,343,915

Promene na računima ispravke vrednosti ostalih sredstava u toku godine prikazane su kako sledi:

	2023.	U hiljadama dinara 2022.
Stanje na dan 1. januara	(141,056)	(122,009)
Efekte pripajanja Naše AIK Banke	-	(64,057)
Ispravka vrednosti u toku godine (Napomena 12)	(149,565)	(80,719)
Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti (Napomena 12)	110,060	79,837
Otpis, kursne razlike i prenos na vanbilansnu evidenciju	13,160	45,888
Ostalo	46,998	4
Stanje na dan 31. decembra	(120,403)	(141,056)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

33. OSTALA SREDSTVA (Nastavak)

(a) Na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine, Banka ima učešća u kapitalu sledećih pravnih lica:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
<i>Učešća u kapitalu do 10%:</i>		
Univerzal Banka a.d., Beograd – u stečaju	14,381	14,381
PB Agrobanka a.d., Beograd – u stečaju	9,825	9,825
Ikarbus a.d., Beograd	3,819	3,819
Yu trade Železnik d.o.o., Beograd	3,171	3,171
Beogradska berza a.d., Beograd	-	2,114
AMS Osiguranje a.d.o., Beograd	1,610	1,400
Politika a.d., Beograd	965	1,327
Ostala učešća	1,628	1,627
Bruto vrednost učešća	35,399	37,664
<i>Minus: Ispravka vrednosti učešća</i>	<i>(24,243)</i>	<i>(24,243)</i>
Stanje na dan	11,156	13,421

Tokom 2023. godine Banka je prodala učešća u kapitalu Beogradske berze a.d., Beograd.

(b) Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja čine:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Građevinski objekti	720,132	760,678
Oprema	7,417	20,102
Stanje na dan	727,549	780,780

Promene na materijalnim vrednostima stečenim naplatom potraživanja prikazane su kako sledi:

	U hiljadama dinara	
	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januara	780,780	748,188
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	-	147,447
Stečena imovina u toku godine	12,414	-
Prodaja	(8,679)	(111,302)
Obezvredenje (Napomena 18)	(56,966)	(3,553)
Stanje na dan 31. decembra	727,549	780,780

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****33. OSTALA SREDSTVA (Nastavak)****(b) Materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja (Nastavak)**

Na osnovu izveštaja nezavisnog procenitelja u 2023. godini, materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja obezvređene su na teret bilansa uspeha tekućeg izveštajnog perioda u neto iznosu od 56,966 hiljada dinara. Od toga, pozitivni efekti procena iznose 5,902 hiljade dinara, a negativni efekti procena iznose 62,868 hiljada dinara.

U toku 2023. godine Banka je prodala osam materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja ukupne sadašnje vrednosti u iznosu od 8,679 hiljada dinara, od kojih se najveći deo odnosi na:

- zgradu prehrambene industrije i proizvodnje pića, ulica Tanaska Rajića broj 11 u Varvarinu, sadašnje vrednosti od 5,632 hiljade dinara;
- porodičnu stambenu zgradu, ulica Radanska broj 39 u Lebanu, sadašnje vrednosti od 1,575 hiljada dinara; i
- porodičnu stambenu zgradu u Kovačevcu, sadašnje vrednosti od 845 hiljada dinara.

Prodajom materijalnih vrednosti Banka je u 2023. godini ostvarila dobitak u iznosu od 3,453 hiljade dinara (Napomena 17), dok gubitaka nije bilo.

Rukovodstvo Banke preduzima sve neophodne mere radi prodaje stečenih sredstava.

Na dan 31. decembra 2023. godine, Banka za dva objekata koji su klasifikovani kao materijalne vrednosti stečene naplatom potraživanja neotpisane vrednosti u iznosu od 18,702 hiljade dinara nema izvode iz listova nepokretnosti. Rukovodstvo Banke preduzima neophodne mere radi pribavljanja vlasničkih listova.

34. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA BANKAMA, DRUGIM FINANSIJSKIM ORGANIZACIJAMA I CENTRALNOJ BANSI

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Transakcioni depoziti	3,023,127	4,551,808
Opozivi depoziti	247,315	219,160
Depoziti po osnovu datih kredita	-	117,322
Namenski depoziti	76,270	86,653
Ostali depoziti	9,226,881	6,838,142
Primljeni krediti	5,858,685	4,692,896
Ostale finansijske obaveze	308,156	219,160
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	165,081	63,890
Stanje na dan	18,905,515	16,789,031

U toku 2023. godine Banka je plaćala kamatu na primljena sredstava od banaka koja dospevaju u roku od jednog dana, u domaćoj valuti, u rasponu od 3.9% do 5.25% na godišnjem nivou (2022. godina: u rasponu od 0.50% do 3.60% na godišnjem nivou).

Banka je tokom 2023. godine na pozajmljena dinarska sredstva na rokove duže od jednog dana plaćala kamatu od 5.5% na godišnjem nivou (2022. godina: na pozajmljena dinarska sredstva u rasponu od 0.94% do 3.40% godišnje). Na pozajmljena sredstva u EUR je ugovorena kamatna stopa u rasponu od 1.90% do 3.75% godišnje.

Banka na dan 31. decembra 2023. godine ima primljeni kredit od International Finance Corporation (IFC) u ukupnom iznosu od 5,858,685 hiljada dinara koji dospeva do 2028. godine.

Tokom 2023. godine na primljena dinarska sredstva finansijskih institucija Banka je plaćala kamatu od 5.95% do 7.30% godišnje za ročnosti do 1 godine, a tokom 2022. godine od 0.75% do 5.95% godišnje za ročnosti do godinu dana. Na sredstva finansijskih institucija u stranoj valuti (EUR), tokom 2023. godine Banka je plaćala kamatu od 2.50% do 4.75% godišnje za ročnost do 1 godine (2022. godina: 0.95% do 3.20% godišnje).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

35. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA

	31. decembar 2023.	U hiljadama dinara 31. decembar 2022.
Pravna lica		
Transakcioni depoziti	69,077,111	53,092,312
Opozivi depoziti	3,507,285	7,125,467
Depoziti po osnovu datih kredita	15,160,905	14,100,455
Namenski depoziti	1,663,851	2,751,123
Ostali depoziti	73,100,986	59,861,831
Depoziti i krediti koji dospevaju u roku od jednog dana (<i>overnight</i>)	3,526,594	7,198,067
Primljeni krediti	1,438,275	1,799,046
Ostale finansijske obaveze	172,945	310,361
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	963,898	387,959
	168,611,850	146,626,621
Stanovništvo		
Transakcioni depoziti	40,553,999	41,178,606
Štedni depoziti	124,783,541	117,135,508
Depoziti po osnovu datih kredita	2,132,902	2,424,117
Namenski depoziti	145,146	374,148
Ostali depoziti	719,509	977,972
Ostale finansijske obaveze	86,393	95,290
Obaveze po osnovu kamata, razgraničenih kamata i naknada	1,598,626	721,675
	170,020,116	162,907,316
Stanje na dan	338,631,966	309,533,937

Na transakcione dinarske depozite privrede i javnog sektora Banka je plaćala kamatnu stopu koja je iznosila između REF - 0.05% i REF - 3.5% na godišnjem nivou. Na transakcione devizne depozite privrede i javnog sektora Banka je plaćala kamatnu stopu na EUR od 0% do 1% godišnje, a na USD od 0% do 0.7% na godišnjem nivou.

Dinarski depoziti privrede i javnog sektora oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od REF - 1.7% do REF + 0.90%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana.

Devizni depoziti privrede i javnog sektora u valuti EUR oročavani su po kamatnoj stopi koja se kretala na godišnjem nivou od 2.5% do 4.75%. Rok na koji su depoziti oročavani bio je od 1 dana do preko godinu dana.

Banka je na dan 31. decembra 2023. godine imala primljena sredstava od Evropske investicione banke (EIB) i Fonda revolving kredita u iznosu od 1.438 miliona dinara. Primljeni krediti od EIB-a preko Vlade Republike Srbije odnose se na APEX kredite zaključene sa Narodnom bankom Srbije, koji dospevaju 2031. godine, dok krediti od strane Fonda revolving kredita dospevaju do 2026. godine.

Transakcioni depoziti stanovništva u dinarima i stranoj valuti su nekamatonosni.

Nominalna kamatna stopa na štednju po viđenju stanovništva iznosila je 0.01% godišnje.

Nominalna kamatna stopa na standardnu oročenu štednju u valuti EUR do godinu dana kretala se u rasponu od 0.01% do 4% godišnje, u rasponu od 0.05% do 0.10% godišnje za CHF valutu i u rasponu od 0.55% do 1.20% godišnje za USD valutu. Nominalna kamatna stopa na standardnu oročenu štednju u valuti EUR preko godinu dana (na rokove preko 12 meseci, a do 36 meseci) kretala se u rasponu od 0.50% do 3.50% godišnje, dok se na standardnu oročenu štednju u valuti USD preko godinu dana (na rokove preko 12 meseci, a do 36 meseci) kretala u rasponu od 0.95% do 1.30% godišnje.

Nominalna kamatna stopa na standardnu oročenu štednju u dinarima do godinu dana kretala se u rasponu od 0.01% do 1.70% na godišnjem nivou. Nominalna kamatna stopa na standardnu oročenu štednju u dinarima preko godinu dana (na rokove preko 12 meseci, a do 36 meseci) iznosila je od 1.80% do 2.00% na godišnjem nivou.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

35. DEPOZITI I OSTALE OBAVEZE PREMA DRUGIM KOMITENTIMA (Nastavak)

Promene u obavezama po osnovu *aktivnosti finansiranja*, odnosno u primljenim kreditima od banaka i drugih finansijskih organizacija (Napomena 34) i drugih komitenata u izveštaju o tokovima gotovine, prikazane su u narednoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januara	6,491,942	2,090,453
Prilivi po osnovu uzetih kredita	5,868,880	4,746,431
Izmirenje obaveza po osnovu kredita	(5,051,017)	(375,019)
Neto efekat kursnih razlika	(12,845)	(1)
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	-	30,078
Stanje na dan 31. decembra	7,296,960	6,491,942

36. REZERVISANJA

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Rezervisanja za sudske sporove (a)	604,246	852,303
Rezervisanja za primanja zaposlenih (b)	82,959	173,826
Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (c)	146,348	284,074
Stanje na dan	833,553	1,310,203

(a) Promene na rezervisanjima za sudske sporove u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januara	852,303	327,245
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	-	644,492
Nova rezervisanja (Napomena 18)	275,795	25,690
Ukidanje rezervisanja (Napomena 17)	(216,556)	(11,302)
Iskorišćena rezervisanja	(307,296)	(133,822)
Stanje na dan 31. decembra	604,246	852,303

(b) Promene na rezervisanjima za primanja zaposlenih (otpremnine, jubilarne nagrade i ostale naknade) u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januara	173,826	71,708
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	-	62,196
Nova rezervisanja (Napomena 15)	3,708	119,196
Aktuarski gubici (Napomena 38(iii))	5,718	354
Ukidanje rezervisanja (Napomena 15)	-	(30,054)
Iskorišćena rezervisanja	(100,293)	(49,574)
Stanje na dan 31. decembra	82,959	173,826

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

36. REZERVISANJA (Nastavak)

(b) Rezervisanja za primanja zaposlenih (Nastavak)

Glavne aktuarske pretpostavke upotrebljene u obračunu rezervisanja za otpremnine:

	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Diskontna stopa	7.0%	6%
Stopa rasta zarade	7.5%	7.5%
Fluktuacija zaposlenih	11%	11%

(c) Promene na rezervisanjima za gubitke po vanbilansnoj aktivni u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januara	284,074	147,366
Efekti pripajanja Naše AIK Banke	-	131,913
Nova rezervisanja (Napomena 12)	450,191	345,539
Ukidanje rezervisanja (Napomena 12)	(587,680)	(340,034)
Kursne razlike	(237)	(710)
Stanje na dan 31. decembra	146,348	284,074

37. OSTALE OBAVEZE

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Ostale obaveze:		
Obaveze prema dobavljačima	176,829	86,191
Obaveze po osnovu primljenih avansa	21,411	63,315
Obaveze po osnovu lizinga (Napomena 37.1)	725,182	830,164
Obaveze po osnovu aktiviranih garancija i avala	244	96
Obaveze iz dobitka	122,237	130,870
Obaveze po primljenim sredstvima po poslovima u ime i za račun komitenata	13,938	12,965
Ostale obaveze iz poslovnih odnosa	1,218,734	807,530
Obaveze u obračunu	835,378	261,868
Prolazni i privremeni računi	7,224	7,356
Obaveze prema zaposlenima	62	1,252
Ostale obaveze u stranoj valuti	567,533	565,445
	3,688,772	2,767,052
Obaveze za poreze:		
Obaveze za porez na dodatu vrednost	51,138	7,620
Obaveze za druge poreze i doprinose	12,443	11,856
	63,581	19,476
Pasivna vremenska razgraničenja:		
Razgraničene obaveze za ostale obračunate rashode	383,828	266,092
Unapred naplaćeni prihodi	178,308	43,004
Razgraničeni ostali prihodi	157,191	177,795
	719,327	486,891
Stanje na dan	4,471,680	3,273,419

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

37. OSTALE OBAVEZE (Nastavak)

37.1. Obaveze po osnovu lizinga

Ročna struktura obaveza po osnovu lizinga prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Dospeće:		
- do 1 godine	255,062	234,300
- do 2 godine	169,981	298,994
- do 3 godine	118,616	133,998
- do 4 godine	73,549	87,474
- do 5 godine	56,014	42,769
- preko 5 godina	51,960	32,629
Ukupno	725,182	830,164

Ročna struktura *nediskontovanih* – očekivanih novčanih odliva po osnovu obaveza po osnovu lizinga (uključujući odlive po osnovu kamata) prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Dospeće:		
- do 1 godine	344,739	261,417
- do 2 godine	195,039	335,736
- do 3 godine	141,090	150,554
- do 4 godine	68,344	96,881
- do 5 godine	39,198	46,921
- preko 5 godina	19,558	36,264
Ukupno	807,968	927,773

Struktura ukupnih plaćanja, odnosno odliva po osnovu lizinga koji je prikazan u tokovima gotovine u 2023. i 2022. godini prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2023.	2022.
Fiksna plaćanja	388,191	363,549
Varijabilna plaćanja	21,886	11,094
Ukupno	410,077	374,643

Varijabilna plaćanja koja se uključuju u vrednost lizing obaveze su plaćanja koja zavise od indeksa. Od ukupnih odliva u iznosu od 410,077 hiljada dinara u 2023. godini (2022. godina: 374,643 hiljade dinara), na plaćanja glavnice se odnosi 395,427 hiljada dinara (2022. godina: 363,549 hiljada dinara), što je prikazano u okviru tokova gotovine iz aktivnosti finansiranja, dok se na plaćanje kamate odnosi 14,650 hiljada dinara (2022. godina: 11,094 hiljade dinara), što je prikazano u okviru tokova gotovine iz poslovnih aktivnosti u izveštaju o tokovima gotovine.

Struktura rashoda po osnovu zakupa u 2023. i 2022. godini prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	2023.	2022.
Rashodi kamata po osnovu lizing obaveza (Napomena 7)	(14,650)	(8,388)
Troškovi amortizacije sredstava sa pravom korišćenja (Napomena 16)	(421,887)	(219,879)
Troškovi zakupnina (Napomena 18)	(191,258)	(140,102)
Ukupno	(627,795)	(368,369)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

38. KAPITAL

Struktura kapitala

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Akcijski kapital:		
Obične akcije	19,349,169	17,320,083
Prioritetne akcije	2,442,512	2,442,512
	21,791,681	19,762,595
Emisiona premija	14,196,293	7,433,135
	35,987,974	27,195,730
Rezerve:		
Rezerve iz dobitka i ostale rezerve	13,953,877	13,953,877
Gubici po osnovu promene vrednosti vlasničkih instrumenata	(4,797)	(4,669)
Gubici po osnovu promene vrednosti dužničkih instrumenata	(880,829)	(2,480,658)
Aktuarski (gubici)/dobici po osnovu planova definisanih primanja	(4,598)	263
	13,063,653	11,468,813
Dobitak	46,781,335	38,609,706
Stanje na dan	95,832,962	77,274,249

(i) *Akcijski kapital*

Struktura akcionara

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine sa učešćem preko 1% prikazana je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara			
	31. decembar 2023.		31. decembar 2022.	
	Ukupan akcijski kapital	% Učešća	Upravljački kapital	% Učešća
M&V Investments a.d., Beograd	21,313,092	97.80	19,349,169	100.00
BDD M&V Investments – 80200ZMVI0008	252,968	1.16	-	-
BDD M&V Investments - 80200ZMVI0011	225,621	1.04	-	-
Ukupno	21,791,681	100.00	19,349,169	100.00
	31. decembar 2022.		31. decembar 2022.	
	Ukupan akcijski kapital	% Učešća	Upravljački kapital	% Učešća
M&V Investments a.d., Beograd	19,284,006	97.58	17,320,083	100.00
BDD M&V Investments – 80200ZMVI0008	252,968	1.28	-	-
BDD M&V Investments - 80200Z	225,621	1.14	-	-
Ukupno	19,762,595	100.00	17,320,083	100.00

Ukupan broj upisanih i uplaćenih akcija Banke na dan 31. decembra 2023. godine iznosi 10,424,447 akcija, od čega: 9,256,027 običnih akcija i 1,168,420 prioritetnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 2,090.44 dinara (31. decembar 2022. godine: 8,285,377 običnih akcija i 1,168,420 prioritetnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 2,090.44 dinara).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

38. KAPITAL (Nastavak)

(i) Akcijski kapital (Nastavak)

Na osnovu Odluke Skupštine Banke broj 05-LXIII/2023, od 28. aprila 2023. godine, o raspoređivanju ostvarene dobiti Banke po finansijskom izveštaju za 2022. godinu u ukupnom iznosu od 26,132,960 hiljada dinara, iznos od 5,866,650 hiljada dinara, saglasno Odluci Skupštine Banke broj 07-LXII/2023 od 1. marta 2023. godine, je raspoređen u neraspoređenu dobit ranijih godina koja se uključuje u osnovni akcijski kapital, dok se preostali iznos od 20,266,310 hiljada dinara raspoređuje kao neraspoređena dobit koja se ne uključuje u osnovni akcijski kapital Banke.

Na osnovu Odluke Skupštine Banke broj 03/LXV/2023, od 28. juna 2023. godine, o raspoređivanju neraspoređene dobiti Banke, preostali iznos dobiti ostvaren po finansijskom izveštaju za 2022. godinu u iznosu od 20,266,310 hiljada dinara, raspoređen je u neraspoređenu dobit ranijih godina koja se uključuje u osnovni akcijski kapital Banke.

Na osnovu Odluke Skupštine Banke broj 04-LXVII/2023, od 29. septembra 2023. godine, o izdavanju XXV emisije običnih akcija bez obaveze objavljivanja prospekta radi povećanja osnovnog (akcijskog) kapitala, Banka je izdala 970,650 komada običnih akcija pojedinačne nominalne vrednosti jedne akcije od 2,090.44 dinara. Ukupna nominalna vrednost emisije iznosi 2,029,085,586 dinara. Akcije su prodate po emisionoj ceni od 9,058.10 dinara. Ukupna emisiona vrednost običnih akcija ove emisije iznosi 8,792,244,765 dinara. Razlika između emisije i nominalne vrednosti akcija u iznosu od 6,763,159,179 dinara predstavlja emisionu premiju. Kupac ovih akcija je većinski akcionar i vlasnik 100% običnih akcija Banke M&V Investments a.d., Beograd.

(ii) Revalorizacija rezerve - nerealizovani (gubici)/dobici po osnovu hartija od vrednosti

Revalorizacija rezerve po osnovu vlasničkih i dužničkih instrumenata, odnosno hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine predstavljaju zbir sledećih komponenti:

	U hiljadama dinara	
	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januara	(2,485,327)	665,815
Neto pozitivni/(negativni) efekti promene fer vrednosti:		
- po osnovu vrednovanja	1,774,777	(2,758,887)
- po osnovu umanjenja obezvređenja/(obezvređenja)		
(Napomena 12(a))	107,225	(117,012)
Efekat prodaje vlasničkih instrumenata	-	(831,327)
Efekat kreiranja odloženih poreskih sredstava koji se odnosi na ostali rezultat perioda (Napomena 32.2)	(282,301)	556,084
Stanje na dan 31. decembra	(885,626)	(2,485,327)

(iii) Aktuarski (gubici)/dobici

Aktuarski (gubici)/dobici na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine u celosti se odnose na aktuarske (gubitke)/dobitke po osnovu rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju.

	U hiljadama dinara	
	2023.	2022.
Stanje na dan 1. januara	263	563
Aktuarski gubici (Napomena 36(b))	(5,718)	(354)
Efekat odloženih poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda (Napomena 32.2)	857	54
Stanje na dan 31. decembra	(4,598)	263

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**31. decembar 2023. godine****39. POTENCIJALNE OBAVEZE I VANBILANSNE POZICIJE****39.1. Sudski sporovi**

Protiv Banke se na dan 31. decembra 2023. godine vodi 8,016 (31. decembar 2022. godine: 11,102) sudskih postupaka sa novčanim potraživanjem tužioca prema Banci. Ukupna vrednost ovih sporova, a koji za slučaj da Banka izgubi spor mogu imati novčani odliv (na ime naknade štete, duga i sl.) iznosi 4,058,568 hiljada dinara (31. decembar 2022. godine: 6,144,688 hiljada dinara).

Od navedenog iznosa tužbi sa novčanim potraživanjem tužioca prema Banci na dan 31. decembra 2023. godine, tužbe sa pozitivnim procenjenim ishodom od strane advokata čine 89.26%.

Za sudske postupke sa novčanim potraživanjem tužioca prema Banci koji imaju negativno procenjen ishod od stane advokata, na dan 31. decembra 2023. godine Banka je saglasno zahtevima MRS 37 i internoj metodologiji izvršila rezervisanje u iznosu od 604,246 hiljada dinara (31. decembar 2022. godine: 852,303 hiljade dinara) (Napomena 36(a)).

Sadašnji nivo rezervisanja je procenjen kao adekvatan od strane rukovodstva Banke, ali će Banka svakako sa dužnom pažnjom pratiti situaciju na tržištu i ishode sudskih sporova i shodno najboljoj proceni formirati adekvatna rezervisanja i u budućim izveštajnim periodima, a kako bi se izbegao neočekivan efekat na rezultat Banke.

Banka vodi veći broj sudskih sporova protiv trećih lica, uglavnom radi naplate svojih potraživanja.

39.2. Vanbilansne pozicije

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica (a)	1,653,306	1,230,191
Date garancije i druga jemstva (b)	77,418,387	71,546,434
Imovina za obezbeđenje obaveza (c)	20,420,056	-
Derivati namenjeni trgovanju po ugovorenoj vrednosti (d)	18,995,809	25,066,913
Hartije od vrednosti primljene u zalog (e)	164,621,848	69,113,707
Druge vanbilansne pozicije (f)	1,157,097,952	672,081,989
Stanje na dan	1,440,207,358	839,039,234

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

39. POTENCIJALNE OBAVEZE I VANBILANSNE POZICIJE (Nastavak)

39.2. Vanbilansne pozicije (Nastavak)

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
(a) Poslovi u ime i za račun trećih lica		
Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica u dinarima:		
- kratkoročni	5,524	4,812
- dugoročni	1,647,782	1,225,379
	1,653,306	1,230,191
(b) Preuzete potencijalne obaveze		
Plative garancije:		
- u dinarima	8,434,386	8,230,092
- u stranoj valuti	1,088,620	1,368,789
Činidbene garancije:		
- u dinarima	49,570,111	38,709,777
- u stranoj valuti	3,497,822	3,491,810
	62,590,939	51,800,468
Nepovučeni akreditivi	124,230	19,649
Nepovučene kreditne linije	4,308,790	9,205,695
	4,433,020	9,225,344
Preuzete neopozive obaveze po sopstvenim garancijama i spotu:		
- u dinarima	4,805,366	4,405,517
- u stranoj valuti	5,589,062	6,115,105
	10,394,428	10,520,622
<i>Ukupno date garancije i druga jemstva</i>	77,418,387	71,546,434
(c) Imovina za obezbeđenje obaveza		
Finansijska imovina za obezbeđenje obaveza	20,420,056	-
	20,420,056	-
(d) Derivati		
Valutni Swap i Forward (Napomena 22)	18,995,809	25,066,913
	18,995,809	25,066,913
(e) Primitljena jemstva za obaveze		
Primitljene HOV za obezbeđenje plasmana	164,621,848	69,113,707
	164,621,848	69,113,707
(f) Druge vanbilansne pozicije		
Primitljena materijalna sredstva, garancije i druga jemstva za obezbeđenje plasmana	1,051,380,506	548,690,596
Neiskorišćene opozive kreditne linije	54,481,300	56,966,720
Depo poslovi	373	519
Loro garancije	11,930,736	16,041,234
Evidencionna kamata	3,340	2,692
Potraživanja prenetu u vanbilansnu evidenciju	25,692,683	43,546,918
Ostalo	13,609,014	6,833,310
	1,157,097,952	672,081,989
Stanje na dan	1,440,207,358	839,039,234

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

39. POTENCIJALNE OBAVEZE I VANBILANSNE POZICIJE (Nastavak)

39.2. Vanbilansne pozicije (Nastavak)

Pregled kreditno rizičnih vanbilansnih stavki Banke koje se klasifikuju na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine dat je u sledećoj tabeli:

	U hiljadama dinara	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
Garancije	62,590,939	51,800,468
Preuzete neopozive obaveze	4,433,020	9,225,344
Preuzete neopozive obaveze po sopstvenim garancijama i spotu	3,163,715	3,166,942
Preuzete opozive obaveze	54,481,300	56,599,231
Stanje na dan	124,668,974	120,791,985

40. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA

(a) Poslovni odnosi sa članovima Uprave

Poslovni odnosi sa članovima Uprave Banke bazirani su na uobičajenim tržišnim uslovima.

	U hiljadama dinara	
<u>Naknade članovima Uprave</u>	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Članovi Izvršnog odbora	(90,798)	(86,850)
Članovi Upravnog odbora	(33,412)	(33,783)
Ukupno naknade članovima Uprave	(124,210)	(120,633)

	U hiljadama dinara			
	Stanje na dan 31. decembra 2023.	Stanje na dan 31. decembra 2022.	Prihodi/ (rashodi) 2023.	Prihodi/ (rashodi) 2022.
<u>Ostali odnosi sa članovima Uprave</u>				
Kartice, gotovinski i potrošački kredit	113,082	66,012	7,794	1,912
Depoziti	(136,454)	(77,239)	(1,792)	(236)
Ostale obaveze	118	55	(1,058)	(346)
Ukupni ostali odnosi sa članovima Uprave	(23,254)	(11,172)	4,944	1,330

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

40. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(b) Poslovni odnosi sa licima povezanim sa Bankom

U svom svakodnevnom poslovanju, Banka ostvaruje poslovne transakcije sa akcionarima i drugim licima povezanim sa Bankom, pod uobičajenim tržišnim uslovima.

Sledeća tabela prikazuje poslovne odnose (stanja potraživanja i obaveza, prihode i rashode) sa povezanim licima zaključno sa datumom bilansiranja:

	U hiljadama dinara			
	Bilansna bruto izloženost	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Obaveze
Zaposleni	125,327	14,734	140,061	262,061
Ostala fizička lica	48,067	21,998	70,065	380,879
Pravna lica *	41,260,326	314,096	41,574,422	7,964,162
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	41,433,720	350,828	41,784,548	8,607,102
Zaposleni	32,170	22,241	54,411	346,310
Ostala fizička lica	61,168	13,075	74,243	159,268
Pravna lica *	9,457,185	107,747	9,564,932	14,263,994
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	9,550,523	143,063	9,693,586	14,769,572

* U narednim tabelama dat je prikaz transakcija sa povezanim pravnim licima.

Naziv pravnog lica	U hiljadama dinara 31. decembar 2023. godine					
	Bilansna izloženost	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Obaveze	Prihodi	Rashodi
Eurobank Direktna a.d., Beograd	33,053,174	-	33,053,174	-	6,705	(18,807)
Gorenjska banka d.d., Kranj	6,390,679	57	6,390,736	-	448,223	(100,418)
Čista voda projekt d.o.o. za usluge, Savudrija	1,318,035	-	1,318,035	(5,721)	241,839	(37,208)
Preston holding d.o.o., Novi Sad	464,129	116,588	580,717	(14,563)	25,230	(3,532)
Agri Europe Cyprus Limited, Kipar	25,775	-	25,775	(511,946)	313,416	(158,042)
MK Group d.o.o., Beograd	-	50,000	50,000	(130,453)	1,664	(1,548)
Sunoko d.o.o., Novi Sad	-	-	-	(205,713)	10,051	(133,160)
M&V Investments a.d., Beograd	-	-	-	(680,643)	589	(53,880)
Pik-Bečej a.d., Bečej	35	416	451	(500,711)	1,132	(19,073)
MK Holding d.o.o., Beograd	166	834	1,000	(4,179,258)	308	(38,673)
Carnex d.o.o., Vrbas	-	-	-	(559,012)	2,816	(19,265)
MK Mountain Resort d.o.o., Kopaonik	-	-	-	(231,170)	2,353	(18,803)
Agrounija Indija d.o.o.	-	60,593	60,593	(176,559)	14,509	(16,391)
Ostalo	8,333	85,608	93,941	(768,413)	25,716	(206,937)
Ukupno	41,260,326	314,096	41,574,422	(7,964,162)	1,094,551	(825,737)

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
31. decembar 2023. godine

40. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

(b) Poslovni odnosi sa licima povezanim sa Bankom (Nastavak)

U hiljadama dinara 31. decembar 2022. godine						
Naziv pravnog lica	Bilansna izloženost	Vanbilansna izloženost	Ukupno	Obaveze	Prihodi	Rashodi
Gorenjska banka d.d., Kranj	6,097,679	57	6,097,736	(4,692,896)	6,964,494	(86,365)
Čista voda projekt d.o.o. za usluge, Savudrija	3,138,393	-	3,138,393	-	203,663	(46,881)
Agri Europe Cyprus Limited, Kipar	208,958	-	208,958	(994,193)	223,091	(7,304)
MK Group d.o.o., Beograd	543	5,506	6,049	(2,968,022)	4,344	(59,288)
Sunoko d.o.o., Novi Sad	-	-	-	(2,280,556)	6,539	(14,562)
M&V Investments a.d., Beograd	-	-	-	(834,486)	1,921	(96,331)
Pik-Bečej a.d., Bečej	83	367	450	(645,341)	2,039	(5,131)
MK Holding d.o.o., Beograd	-	-	-	(505,718)	9,699	(34,972)
Carnex d.o.o., Vrbas	3	-	3	(428,060)	1,690	(4,009)
MK Mountain Resort d.o.o., Kopaonik	361	-	361	(123,343)	4,228	(16,811)
MK Agriculture d.o.o., Novi Sad	52	1,748	1,800	(12,512)	92	(157)
Ostalo	11,113	100,069	111,182	(778,867)	11,906	(28,518)
Ukupno	9,457,185	107,747	9,564,932	(14,263,994)	7,433,706	(400,329)

41. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Odredbama člana 18. Zakona o računovodstvu propisana je obaveza usaglašavanja međusobnih potraživanja i obaveza sa komitentima. Usaglašavanje se vrši najmanje jednom godišnje, pre sastavljanja finansijskih izveštaja.

U skladu sa internom regulativom Banke, 1. decembar tekuće godine određen je kao datum za usaglašavanja potraživanja i obaveza sa komitentima.

Od ukupnog iznosa potraživanja za usaglašavanje, neusaglašena potraživanja ukupno iznose 14,196 hiljada dinara, odnosno 0.0036%. Od ukupnog iznosa obaveza za usaglašavanje, neusaglašene obaveze iznose 2,739 hiljada dinara, odnosno 0.0095%.

42. UTICAJ GLOBALNE MAKROEKONOMSKE NESTABILNOSTI NA POSLOVANJE BANKE

Početkom marta 2022. godine došlo je do povećane nestabilnosti na svetskim finansijskim i robnim tržištima usled eskalacije konflikta u Ukrajini, koji i dalje traje i koji je praćen uvođenjem sankcija određenim ruskim kompanijama i pojedincima. Pored toga, u oktobru 2023. godine, počeo je sukob na Bliskom istoku između Izraela i Palestine. Ovi događaji doveli su do višestrukih problema koji utiču na stabilnost globalne ekonomije, rastuće stope inflacije, energetske nestabilnost i nesigurnost u globalnom bankarskom sektoru, koji mogu imati značajne finansijske efekte na mnoge entitete. To uključuje entitete sa fizičkim operacijama u pogođenim područjima i sektorima, kao i indirektno interesne strane (npr. dobavljači i kupci, investitori i zajmodavci).

Banka ima nematerijalnu direktnu izloženost prema Rusiji i Ukrajini i po tom osnovu nije bilo negativnih efekata u 2023. i 2022. godini i u narednom periodu ne očekuje značajni uticaj po osnovu direktne izloženosti prema ovim zemljama. Uprkos ograničenoj direktnoj izloženosti, usled nastavka sukoba i dalje makroekonomske nestabilnosti, može se očekivati dodatni negativan uticaj na globalnu ekonomiju, posebno na cene energenata, promene deviznih kurseva, kamatne stope, berzanske aktivnosti, poremećaje lanaca snabdevanja i pojačane inflatorne pritiske, koji mogu indirektno uticati na poslovanje Banke.

Rukovodstvo Banke pažljivo prati i procenjuje potencijalni uticaj globalne makroekonomske nestabilnosti i preduzima sve neophodne mere kako bi se obezbedila stabilnost poslovanja Banke, međutim, buduće efekte nije moguće predvideti sa razumnom sigurnošću.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

31. decembar 2023. godine

43. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Dana 1. januara 2024. godine Banka je imenovala Petra Jovanovića za novog Predsednika Izvršnog odbora, nakon prethodno dobijene saglasnosti Narodne banke Srbije.

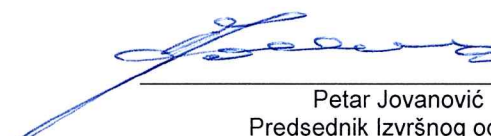
U skladu sa strategijom daljeg rasta i razvoja Banka je uspešnim zaključenjem kupoprodajne transakcije dana 29. februara 2024. godine postala jedini vlasnik NDM Leasing d.o.o., Beograd, koji je promenio ime u AIK Leasing d.o.o., Beograd. Ova akvizicija je prilika za proširenje ponude proizvoda i usluga za postojeće klijente AIK Banke i Eurobank Direktne, kroz istovremeno jačanje pozicije na tržištu finansijskih usluga. AIK Leasing će biti važan kanal za privlačenje novih klijenata, kako pravnih tako i fizičkih lica.

Osim prethodno navedenih, nije bilo drugih značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Banke za 2023. godinu.

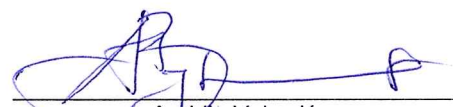
44. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom deviznom tržištu, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine u funkcionalnu valutu, za pojedine glavne strane valute su:

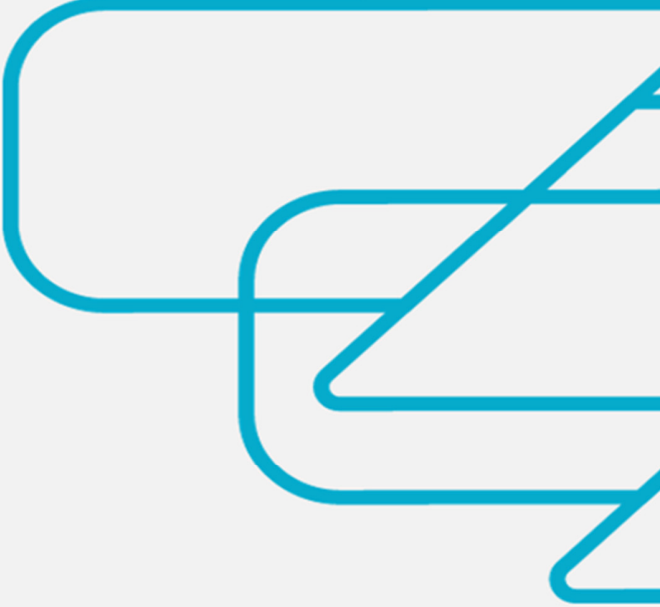
	U RSD	
	31. decembar 2023.	31. decembar 2022.
EUR	117.1737	117.3224
USD	105.8671	110.1515
CHF	125.5343	119.2543

Petar Jovanović
Predsednik Izvršnog odbora

Andrija Vuković
Član Izvršnog odbora

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU 2023.

AIK Banka a.d. Beograd

Sadržaj

- 1.1 Uvodna reč predsednice Izvršnog odbora
- 1.2 O AIK Banci
- 1.3 Makroekonomsko okruženje i bankarski sektor
- 1.4 Finansijski pokazatelji AIK Banke
- 1.5 Poslovanje sa stanovništvom, mikro pravnim licima i rad mreže filijala
- 1.6 Poslovanje sa privredom
- 1.7 Upravljanje rizicima
- 1.8 Upravljanje Bankom i organizaciona struktura
- 1.9 Značajni događaji po završetku poslovne godine
- 1.10 Pristup održivosti, doprinos zajednici, uticaj na životnu sredinu
- 1.11 Planovi za budućnost

Uvodna reč predsednice Izvršnog odbora

Poštovani,

Iza nas je još jedna uspešna poslovna godina, koju je, pored dobrih poslovnih rezultata, obeležila i snažna otpornost banke na ekonomske izazove koji su nastali kao posledica geopolitička previranja. Dobra predviđanja, kao i sposobnost brzog i adekvatnog prilagođavanja novim okolnostima ostali su sinonim stabilnosti i jačine domaćeg bankarskog sektora.

Protekla godina će iz ugla AIK Banke ostati upamćena i kao godina daljeg širenja i jačanja uticaja naše bankarske grupacije i to ne samo na tržištu Srbije, već i u čitavom regionu. Naša banka je krajem 2023. godine zvanično preuzela Eurobank Direktnu banku, a kao rezultat ovog preuzimanja, AIK Banka će postati jedna od tri najveće banke u Srbiji.

Prateći svoju strategiju i orijentaciju, AIK Banka je nastavila da unapređuje i inovira svoje usluge i poslovanje. Nastavili smo sa svojom digitalnom agendom, kao i daljim investicijama u digitalizaciju i modernizaciju svog poslovanja. Unapredili smo korisničko iskustvo i uveli nove servise koji će našim klijentima omogućiti da brojne usluge Banke koriste na jednostavniji, brži i komforniji način.

Kao jedna od najvećih i najstabilnijih banka u Srbiji ostali smo dosledni i fokusirani na realizaciju svoje strategije, stavljajući potrebe klijenata na prvo mesto i pružajući im kontinuiranu finansijsku i savetodavnu podršku. Ovakav pristup je doprineo daljem građenju i jačanju naših partnerstava, rezultirajući povećanjem broja klijenata u svim segmentima, a posebno u oblasti poslovanja sa fizickim licima i SME sektorom.

Naša poslovna strategija jasno prepoznaje i važnost ESG principa kao ključnog faktora u stvaranju vrednosti za naše akcionare, klijente i zajednicu u celini. Usvajanjem najviših standarda u oblasti zaštite životne sredine, društvene odgovornosti i korporativnog upravljanja, ne samo da odgovaramo na aktuelne zahteve tržišta, već gradimo temelje za održivo i uspešno poslovanje u budućnosti.

Tome u prilog govori i činjenica da je malim i srednjim preduzećima u Srbiji, posebno onim koja ulažu u zelene projekte, olakšan pristup finansijskim sredstvima zahvaljujući partnerstvu AIK Banke sa Međunarodnom finansijskom korporacijom (IFC) i Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD). Cilj saradnje je da se poveća dostupnost kredita SME sektoru, ali i da se razviju nove opcije za finansiranje „zelenih“ projekata koji će

kompanijama u Srbiji na različite načine omogućiti odgovornije i ekološki održivije poslovanje.

Odgovornost, kao jednu od osnovnih vrednosti koje negujemo u poslovanju sa klijentima, jednako vrednujemo i u odnosu prema zajednici. Nastavili smo da pružamo podršku najmlađim članovima našeg društva kroz projekat „Podrška porodici“, koji AIK Banka godinama unazad uspešno sprovodi u saradnji sa MK Grupom. U tekućoj godini, podržali smo renoviranje i opremanje osam vrtića u Srbiji, i preko dvadeset u celom Adria regionu. Nastavili smo i našu saradnju sa SOS dečijim selima, kroz direktnu finansijsku podršku, ali i omogućavanje donacija na našim bankomatima, čime smo pokrenuli još jedan kanal podrške i ujedno, pružili priliku našim klijentima da uzmu aktivno učešće u unapređenju kvaliteta života dece i mladih kojima pomaže ova organizacija.

U periodu koji je pred nama, nastavljamo sa inoviranjem i pružanjem sveobuhvatne podrške svim našim klijentima, omogućavajući im održiva i pristupačna rešenja. Sa ubeđenjem da posvećenost i doslednost ovakvom pristupu gradi dugoročna partnerstva AIK Banka ostaje stabilan oslonac privredi, pouzdan partner stanovništvu, i snažna podrška zajednici.

S poštovanjem,

Jelena Galić

Predsednica Izvršnog odbora

O AIK Banci

AIK Banka je osnovana 1976. godine, da bi potom dve decenije radila kao interna banka Agroindustrijskog kombinata Niš. Izlaskom na otvoreno tržište 1993. godine, zahvaljujući svojoj likvidnosti, solventnosti, rentabilnosti, kao i kapacitetu sopstvenog kapitala, pozicionirala se kao jedna od najvažnijih na domaćem tržištu.

Kroz svoj dugogodišnji istorijat, AIK Banka je stekla ugled pouzdane, stabilne i efikasne finansijske institucije, posvećene pružanju bankarskih usluga visokog kvaliteta u skladu sa trendovima savremenog bankarstva i fokusiranošću na potrebe klijenata, čije zadovoljstvo predstavlja merilo uspeha. Banka je izuzetno aktivna na polju razvoja digitalnih servisa, posebno u pogledu pružanja usluga kako stanovništvu, tako i malim i srednjim preduzećima. Elektronsko i mobilno bankarstvo omogućavaju našim klijentima dostupnost usluga i servisa 24/7. Banka se pritom nije odrekla ni direktnog rada sa klijentima u filijalama, kao i tradicionalnih bankarskih proizvoda i usluga. Široka mreža filijala i preko 1.000 zaposlenih koji su u svakom trenutku spremni da odgovore na potrebe i zahteve klijenata samo su dodatno osnažene izvrsnom digitalnom ponudom koja je klijentima omogućila komfor i konstantnu dostupnost. Pored toga, Banka nastavlja da bude okrenuta privredi kojoj je neophodna finansijska podrška za dalji rast i razvoj.

Potvrda uspešnosti poslovanja je i činjenica da je AIK Banka bila dobitnik prestižnog priznanja renomiranog svetskog časopisa International Banker za najbolju komercijalnu banku u Srbiji nekoliko godina zaredom. AIK Banka je priznanje dobila i za 2023. godinu zahvaljujući odličnim poslovnim rezultatima i stalnom unapređenju kvaliteta svojih usluga.

AIK Banka predstavlja snažan oslonac razvoju lokalne zajednice koji se ogleda u kontinuiranim ulaganjima i inovacijama, poštovanju najviših stepena profesionalnosti i poslovne etičnosti, pokazujući svest i angažovanost u različitim društveno odgovornim aktivnostima u oblasti sporta, kulture i obrazovanja.

AIK Banka, kao jedan od svojih osnovnih strateških ciljeva, ima jačanje pozicije kako na domaćem, tako i na regionalnom tržištu. Pored akvizicije 100% udela u Jubanci (prethodno Alpha banci) 2017. godine, preuzimanjem 100% vlasništva Gorenjske banke, AIK Banka je postala prva banka iz Srbije koja je iskoračila na tržište Evropske unije.

U decembru 2022. godine usledila je akvizicija Sberbank Srbija a.d. Beograd, a u novembru 2023. godine AIK Banka postala je vlasnik i Eurobank Direktne a.d., Beograd, Srbija. AIK Banka i Eurobank Direktna a.d., Beograd će u periodu do integracije nastaviti da posluju kao dve zasebne banke, bez ikakvih promena koje bi uticale na klijente i usluge koje im ove dve banke danas pružaju.

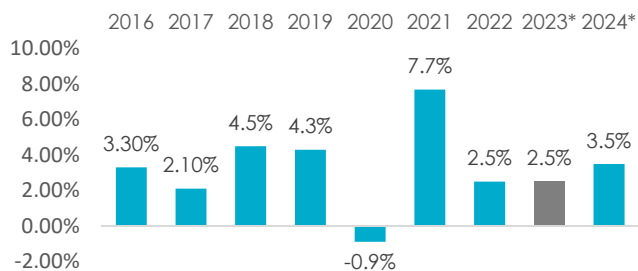
Duboka posvećenost klijentima ostaje nepromenjena – njihovo korisničko iskustvo je i dalje na prvom mestu, a cilj je da u narednom periodu osećaju realne benefite, kao rezultat razmene iskustava, znanja i ideja svih zaposlenih. Obe banke imaju izuzetnu spremnost i entuzijazam za postizanje sinergije, što čini osnovu za uspešnu integraciju i građenje još snažnije banke koja će nastaviti da pruža podršku zaposlenima, klijentima i zajednici.

Makroekonomsko okruženje i bankarski sektor

Oporavak globalne ekonomije od negativnih posledica pandemije koronavirusa i konflikta u Ukrajini odvijao se usporeno tokom 2023. godine usled prisutnih inflatornih pritisaka, izraženih geopolitičkih tenzija i zaoštrenih globalnih finansijskih uslova. Inflacija je dostigla višedecenijske maksimume, što je uticalo da centralne banke širom sveta pooštre monetarnu politiku dovodeći do usporavanja privrednog rasta. Opreznost i koordinacija u vođenju ekonomske politike bili su glavni izazov za kreatore javnih politika. Kako je privredna aktivnost u Srbiji pod velikim uticajem dešavanja u međunarodnom okruženju, tačnije u proteklih godinu i po dana zemlja je bila pogođena visokim cenama hrane i energenata, slabijim rastom najznačajnijih trgovinskih partnera i pooštavanjem uslova finansiranja. Ipak, i u takvim okolnostima privreda je pokazala dovoljnu otpornost, imajući u vidu probleme i neizvesnosti sa kojima je suočena.

Realni rast BDP-a u prvom kvartalu 2023. godine u odnosu na isti period prethodne godine iznosio je 0.9%. U drugom kvartalu 2023. godine u odnosu na isti period prethodne godine, realni rast BDP iznosio je 1.6%, dok je realni rast BDP-a u trećem kvartalu 2023. godine u odnosu na treći kvartal 2022. godine iznosio 3.6%. Projekcija rasta BDP-a za 2023. godinu od strane RZS-a utvrđena je na nivou od 2.50%. Za 2024. godinu projektovan je rast BDP-a u rasponu od 3% do 4%.

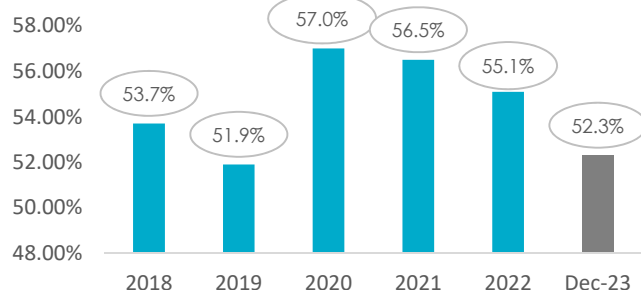
Realni rast BDP-a

Izvor podataka: NBS, RZS

Fiskalna kretanja u jedanaest meseci 2023. godine bolja su od očekivanih, uz ostvaren deficit od RSD 52,7mlrd. Učešće javnog duga sektora države je u novembru 2023. godine iznosilo 51.9% od BDP-a (51.5% BDP-a javni dug centralne države). Očekivanja su da javni dug nastavi silaznu putanju u narednim godinama, uz dalje smanje valutnog rizika.

Javni dug (centralni nivo države) %BDP-a

U periodu januar – novembar 2023. godine robni izvoz je povećan za 4.5% na međugodišnjem nivou, vođen višim izvozom preradaivačke industrije i struje, dok je izvoz usluga zabeležio rast od 19.6% m.g. vođen rastom IKT, transportnih i poslovnih usluga.

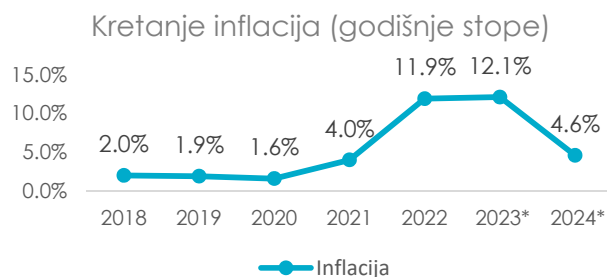
Robni uvoz je smanjenje za 5.2% (na međugodišnjem nivou) tokom jedanaest meseci 2023. godine, pri čemu je najveći doprinos smanjenju potekao od manjeg uvoza sredstava za reprodukciju u koje spadaju i energenti, dok je uvoz usluga povećan za oko 15% u istom posmatranom periodu.

Izvoz Srbije pokazao je otpornost tokom prvih šest meseci 2023. godine, uprkos smanjenju tražnje iz EU i regiona, na koju se najviše i oslanja. Po zemljama, najveće učešće izvoza je u Nemačku (14.8%), Bosnu i Hercegovinu (6.7%), Italiju (6.4%), Mađarsku (5.5%), Rumuniju (5.2%) i Rusiju (4.2%).

Najveći deo uvoza u istom posmatranom periodu potiče iz zemalja evroazijske unije i CEFT. Obim uvoza iz Nemačke je pretekao obim uvoz iz Kine, čime je Nemačka ponovo postala zemlja iz koje se najviše uvozi sa učešćem od 12.8%.

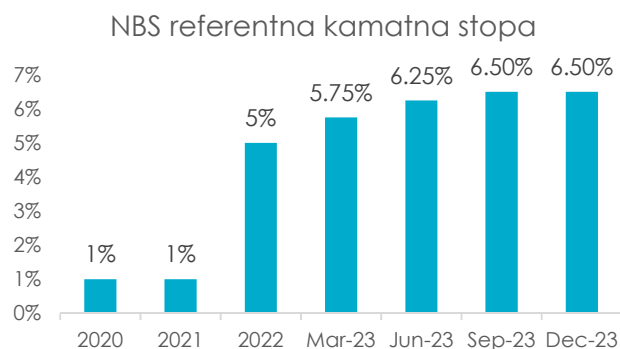
U jedanaest meseci 2023. godine ukupan priliv SDI je iznosio neto 3,9 mlrd evra, dok je ukupan iznos SDI u 2022. godini iznosio 4,3 mlrd evra. SDI su geografski diversifikovane, s rastućim učešćem zemalja iz azijskog regiona pored EU.

Prema anketi Republičkog zavoda za statistiku, u Republici Srbiji nezaposlenost je u III kvartalu 2023. godine iznosila 9.0%, dok je stopa zaposlenosti iznosila 50.7%. Prosečna zarada (bruto) obračunata za oktobar 2023. godine iznosila je RSD 119,791, dok je prosečna zarada bez poreza i doprinosa (neto) iznosila RSD 86,738. U periodu januar-oktobar 2023. godine u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je nominalni rast prosečnih neto zarada od 15%. U istom periodu neto zarade su realno porasle za 2.0%.

U odnosu na kraj 2022. godine, inflacija je gotovo prepolovljena i iznosi 7.6% u decembru. Prosečna godišnja inflacija u 2023. godini je iznosila 12.1%. Inflacija je od aprila 2023. godine u padu što je u najvećoj meri rezultat dosadašnjeg zaoštavanja monetarne politike, smanjenja uvozne inflacije, pada inflacionih očekivanja, kao i ublažavanja troškovnih pritiska. Troškovni pritisci slabe usled pada cena primarnih proizvoda i pojedinih industrijskih sirovina, kao i otklanjanja zastoja u globalnim lancima snabdevanja. Rizici projekcije pre svega potiču iz međunarodnog okruženja, a odnose se na geopolitičke prilike i izgled globalnog privrednog rasta, kao i njihov efekat na cene energenata i primarnih proizvoda na svetskom tržištu. Rizici projekcije domaćeg okruženja odnose se na brzinu oporavka domaće tražnje i karakter poljoprivredne sezone u narednoj godini.

Narodna banka Srbije u 2023. godini je šest puta povećavala referentnu kamatnu stopu, počevši od januara 2023. godine, a sve u skladu sa kretanjem inflacije. Referentna kamatna stopa Narodne banke Srbije kretala se u rasponu od 5.25% do 6.50% u 2023. godini.

Narodna banka Srbije je u septembru povećala obaveznu rezervu:

- o stope na deviznu osnovicu povećane su za po 3 p.p. na 23% i 16% zavisno od ročnosti obaveza; i
- o stope na dinarsku osnovicu povećane su za po 2 p.p. na 7% i 2% zavisno od ročnosti obaveza.

Efekat ostvaren po donošenju mera očitovao se u povlačenju viškova likvidnosti u iznosu od RSD 114 mlrd (20%).

Narodna banka Srbije takođe je intervenisala i u delu kamatnih stopa na plasmane klijentima banaka, uvodeći privremeno ograničenje na kamatne stope stambenih kredita fizičkim licima – korisnicima prvog stambenog kredita s promenljivom kamatnom stopom, a čiji ugovoreni iznos ne prelazi 200 hiljada evra. Tim dužnicima kamatna stopa se ograničava na 15 meseci, počev od oktobarske rate. Kamatna stopa ne može biti veća od 4.08%. Narodna banka Srbije je ovu meru uvela sa ciljem povećanja raspoloživog dohodka stanovništva, ali u obimu koji ne narušava opadajuću putanju inflacije, jer čini oko 0.3 odsto ukupne potrošnje domaćinstva u Srbiji u jednoj godini.

Agencije Fitch (u avgustu 2023.) i S&P (u oktobru 2023.) potvrdile su kreditni rejting Srbije na nivou BB+, uz zadržane stabilne izgledе. Kao faktore koji opredeljuju zadržavanje kreditnog rejtinga ističu: povoljne izgledе za privredni rast u srednjem roku, priliv SDI, kredibilnu monetarnu politiku, izgrađenu otpornost ekonomije na rizike iz međunarodnog okruženja, uređene javne finansije.

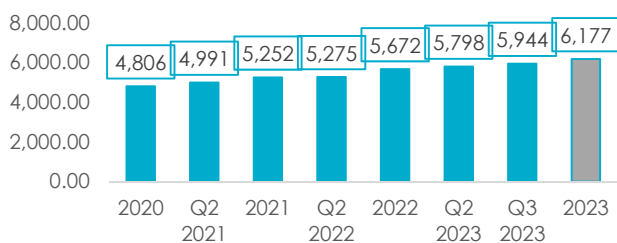
Izvor podataka: NBS, RZS

Bankarski sektor

U novembru mesecu 2023. godine u bankarskom sektoru Srbije poslovalo je 20 banaka, među kojima banke u stranom vlasništvu ostvaruju udeo od 76.1%. Deset najvećih banaka čine 91.9% bilansne aktive bankarskog sektora, što govori u prilog visokog stepena zasićenosti ove industrije. U budućnosti se može očekivati da ovaj procenat bude još veći s obzirom da je proces konsolidacije u bankarskom sektoru još uvek u toku.

Ukupna bilansa aktiva bankarskog sektora porasla je za 8.9% na međugodišnjem nivou i iznosila je krajem 2023. godine RSD 6,177 mlrd.

Ukupna aktiva banaka (mlrd RSD)

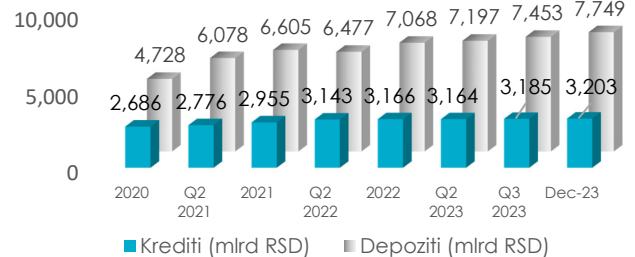

Poslovanje bankarskog sektora tokom 2023. godine obeležio je visok nivo profitabilnosti. U odnosu na prvih devet meseci 2022. godine u istom periodu 2023. godine ostvaren je veći profit pre oporezivanja za 97.2% iznoseći RSD 108,5 mlrd. Prosečan ROE u septembru 2023. godine iznosio je 19.2%, ostvarujući značajan rast u odnosu na prethodnu godinu kada je ROE iznosio 13.8%.

Najznačajnije učešće u povećanju neto rezultata imali su neto prihodi od kamata koji su porasli za 59.4% u posmatranom periodu (septembar 2022 / septembar 2023). Neto prihodi od naknada u istom periodu porasli su za 12.3%, dok su s druge strane operativni troškovi zabeležili rast od 15.4%.

U bankarskom sektoru Srbije prisutna je stabilnost depozita stanovništva i privrede u strukturi finansiranja, sa učešćem od 44% i 32% u ukupnim obavezama na kraju septembra 2023. godine, respektivno.

Kredit i depoziti nemonetarnog sektora

Ukupni domaći krediti su u novembru zabeležili međugodišnji pad od 0.4%, pri čemu je usporavanje kreditne aktivnosti posledica visoke baze iz prethodne godine, dospeća kredita odobrenih u okviru garantne šeme, pooštavanja monetarne politike Narodne banke Srbije i Evropske centralne banke (ECB) i pooštrenih kreditnih standarda banaka.

Rast kredita stanovništva na međugodišnjem nivou u novembru iznosio je 1%. Krediti privredi zabeležili su pad od 0.3% u istom posmatranom periodu (Investicioni krediti +2.2%, krediti za likvidnost i obrtna sredstva -3.7%). U ukupnim kreditima klijentima najznačajnije učešće su ostvarili: krediti za likvidnost i obrtna sredstva 23%, investicioni krediti 21%, gotovinski krediti 20% i stambeni krediti 18%.

Odnos kredita i depozita klijenata, koji je na kraju novembra 2023. godine iznosio 76.6%, govori o stabilnoj strukturi finansiranja i uopšte likvidnosti bankarskog sektora. Likvidna sredstva činila su 43.9% ukupne aktive bankarskog sektora na kraju novembra 2023. godine.

I pored visoke evroizacije kreditnog portfolija, prisutna je valutna usklađenost imovine i obaveza s neto otvorenim pozicijom od 1.9% regulatornog kapitala na kraju novembra 2023. godine.

Banke poseduju značajne rezerve kapitala, što im omogućava da se uspešno nose s kreditnim rizikom, čak i u slučaju pretpostavljenog najpesimističnijeg scenarija u stres testovima. U novembru mesecu prosečna adekvatnost kapitala bankarskog sektora iznosila je 22.2%, dok je NPL iznosio 3.2%.

Izvor podataka: NBS

Finansijski pokazatelji poslovanja AIK Banke

Na dan 30. septembra 2023. godine Banka zauzima sedmo mesto prema visini neto aktive. Sa bilansnom sumom od RSD 455.1 mlrd AIK Banka ostvaruje tržišno učešće od 8.0%.

Posmatrano zajedno sa Eurobank Direktna a.d., Beograd (ERBD), AIK Banka po bilansnoj aktivni zauzima treće mesto, odnosno 13.6% tržišnog učešća.

Ukupna bilansna suma na kraju 2023. godine iznosi RSD 459 mlrd, što predstavlja rast od RSD 46 mlrd (11.2%) u poređenju sa krajem 2022. godine.

Najznačajnije pojedinačno povećanje ostvareno je na poziciji učešća u zavisnim i pridruženim društvima, kao rezultat kupovine akcija ERBD.

U milionima RSD

Opis pozicije aktive	31.12.2023.	31.12.2022.	Promena u tekućoj godini apsolutno i %	
Gotovina i sredstva kod centralne banke	74,272	75,804	-1,532	-2.0%
Finansijska sredstva	44,936	58,761	-13,825	-23.5%
Kredit i potraživanja od banaka i finansijskih institucija	68,141	31,476	36,665	116.5%
Kredit i potraživanja od klijenata	227,388	231,929	-4,541	-1.9%
Učešća u zavisnim i pridruženim društvima	33,203	150	33,053	22035.5%
Nematerijalna imovina	418	567	-149	-26.3%
Nekretnine, postrojenja i oprema	3,912	2,824	1,088	38.5%
Investicione nekretnine	1,733	2,179	-446	-20.5%
Ostala aktiva	4,694	8,667	-3,973	-45.8%
Ukupna aktiva	458,697	412,357	46,340	11.2%

Stanje finansijskih sredstava beleži smanjenje od RSD 13,9 mlrd (23.5%) kao posledica smanjenja likvidnih sredstava nakon kupovine akcija ERBD. Od ukupnog iznosa finansijskih sredstava, na dinarske i obveznice u evrima izdate od strane Ministarstva finansija Republike Srbije odnosi se RSD 42,4 mlrd. U svom portfoliju AIK Banka na dan 31. decembra 2023. godine nema ulaganja u korporativne obveznice.

Povećanje od RSD 37 mlrd u apsolutnom iznosu, odnosno 116.5%, zabeleženo je na poziciji kredita i potraživanja od banaka i finansijskih institucija. Najveći doprinos povećanju ove pozicije imali su krediti po repo transakcijama koji su u odnosu na kraj prošle godine porasli RSD 40,7mlrd.

Smanjenje investicionih nekretnina za 20.5% je rezultat uspešno realizovanih prodaja šest nekretnina u vlasništvu Banke, ukupne sadašnje vrednosti od RSD 378 mln. Preostali iznos smanjenja investicionih nekretnina odnosi se na promenu vrednosti imovine.

Pozicija nekretnine, postrojenja i oprema uvećana je za RSD 1,1 mlrd, odnosno 38.5%. Ovo povećanje u najvećoj meri se odnosi na ulaganja u novu zgradu B23 gde u novom, modernom i inovativnom prostoru nastavlja da radi veći broj zaposlenih AIK Banke.

Nivo bruto plasmana komitenata je sa 31. decembrom 2023. godine dostigao nivo od RSD 235 mlrd, odnosno RSD 227 mlrd neto kredita uključujući RSD 7,7 mlrd ispravki vrednosti. Time je ostvaren nešto niži iznos neto kreditnog portfolija u odnosu na kraj 2022. godine.

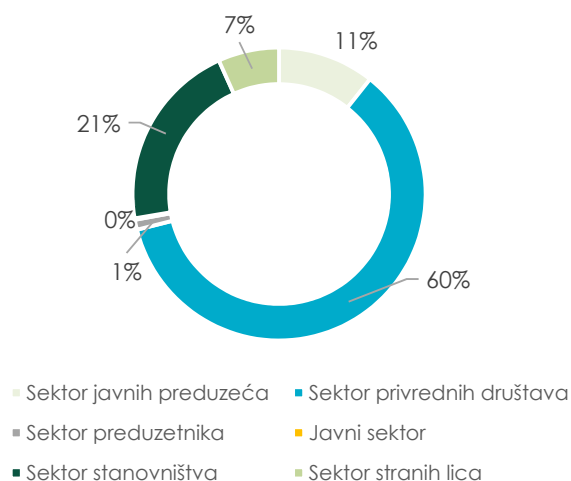
Prema visini neto plasmana na kraju trećeg kvartala 2023. godine, Banka realizuje tržišno učešće od 6.8%.

U segmentnoj strukturi, tokom 2023. godine rast neto kredita beleži segment privrednih društava koji su ostvarili rast od RSD 8 mlrd, dok su ostali segmenti zabeležili pad u odnosu na kraj prethodne godine.

Od ukupnih bruto kredita komitenata, 81% čine krediti Nivoa 1, 14% Nivoa 2 i 4% Nivoa 3.

NPL pokazatelj na 31. decembra 2023. godine iznosi 3,6%.

Kredit i potraživanja po sektorima, neto

Pasiva

U strukturi pasive, najveće povećanje od RSD 29 mlrd u apsolutnom iznosu (odnosno 9,4%), zabeleženo je na poziciji depoziti i obaveze prema komitentima.

Depoziti komitenata na dan 30. septembra 2023. godine iznose RSD 341.8 mlrd, po kom osnovu Banka zauzima 7. tržišnu poziciju sa učešćem na srpskom bankarskom tržištu od 8.2%.

U milionima RSD

Opis pozicije pasive	31.12.2023.	31.12.2022.	Promena u tekućoj godini apsolutno i u %	
Depoziti i obaveze prema bankama i drugim finansijskim organizacijama	18,927	16,797	2,130	12.7%
Depoziti i obaveze prema komitentima	338,632	309,534	29,098	9.4%
Rezervisanja	833	1,310	-477	-36.4%
Ostale obaveze	4,472	7,442	-2,970	-39.9%
Kapital	95,833	77,274	18,559	24.0%
Ukupna pasiva	458,697	412,357	46,340	11.2%

Prateći kretanja sektorske strukture depozita, najznačajnija povećanja u odnosu na kraj prethodne godine prisutna su kod javnih preduzeća sa RSD 14,1 mlrd. Rast depozita ostvaren je i u sektoru privrednih društava 12% i stanovništva 5%.

Tokom 2023. godine, kapital je bio pod značajnim uticajem dobiti iz ranijeg perioda, kao i izvršene

dokapitalizacije Banke, a kao deo pripremnih mera za transakciju akvizicije Eurobank Direktna a.d., Beograd. Regulatorni kapital Banke je pored navedenog pozitivnog efekta, bio pod uticajem i uključivanja odbitne stavke u kapital po osnovu učešća u kapitalu navedenog akviziranog zavisnog entiteta. Kao posledica navedenog, regulatorni kapital je u 2023. godini porastao za RSD 5.6 mlrd.

Učešće Banke po osnovu volumena kapitala na srpskom bankarskom tržištu i na kraju trećeg kvartala 2023. godine ostaje visoko. Prema ukupnom nivou regulatornog kapitala, na kraju trećeg tromesečja 2023. godine, Banka je dostigla tržišno učešće od 11.1% i zauzima petu poziciju.

Opis pozicije	31.12.2023.	31.12.2022.
OSNOVNI KAPITAL	60,008,680	54,753,766
Osnovni akcijski kapital	60,008,680	54,753,766
Dodatni osnovni kapital	-	-
DOPUNSKI KAPITAL	2,619,570	2,228,827
KAPITAL (000 RSD)	62,628,250	56,982,593

Odluka Narodne banke Srbije o adekvatnosti kapitala propisuje obavezu Banke da svoje poslovanje obavlja tako da njena aktiva ponderisana rizikom bude pokrivena kapitalom u iznosu od najmanje 8%, odnosno uvećanim nivoom od strane Narodne banke Srbije po osnovu supervizorske procene.

Cilj upravljanja kapitalom Banke je da u svakom trenutku raspolaže takvim nivoom i takvom strukturom raspoloživog internog kapitala koji obezbeđuje ispunjenje zakonskih obaveza Banke, održanje poverenja akcionara i deponenata Banke u sigurnost i stabilnost njenog poslovanja, ostvarenje poslovnih i finansijskih planova koji mogu da podrže očekivani rast plasmana Banke, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, kao i ostvarenje politike dividendi.

Opis pozicije	31.12.2023.	31.12.2022.
Nominalna vrednost akcija	21,791,681	19,762,595
Emisiona premija	14,196,294	7,433,135
Rezerve	13,063,653	11,468,813
Dobitak tekuće godine	8,171,631	26,132,960
Dobitak ranijeg perioda	38,609,704	12,476,746
UKUPAN KAPITAL (000 RSD)	95,832,963	77,274,249

Strateški cilj Banke je održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala na ciljanom nivou koji predstavlja sveobuhvatni zahtev za kapitalom u skladu sa Rešenjem Narodne banke Srbije o sprovedenom procesu supervizijske procene uvećan za 1 p.p.

Minimalan nivo pokazatelja adekvatnosti kapitala iznosi 16.64%, odnosno 10.92% uvećan za kombinovani zaštitni sloj kapitala u skladu sa Rešenjem Narodne banke Srbije o sprovedenom procesu supervizijske procene. Banka je na dan 31. decembra 2023. godine izračunala pokazatelj adekvatnosti kapitala u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

Shodno navedenoj Odluci, Banka izračunava kapitalne zahteve za sledeće vrste rizika

- o kreditni rizik – primenom standardizovanog pristupa;
- o rizik prilagođavanja kreditne izloženosti (CVA rizik) – primenom standardizovanog pristupa; i
- o operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora (BIA).

Sa stanjem na dan 31. decembra 2023. godine, Banka nije imala obavezu za izdvajanje kapitalnog zahteva za tržišne rizike, imajući u vidu visinu otvorene devizne pozicije i vrednost knjige trgovanja.

U 2023. godini nije bilo otkupa sopstvenih akcija.

Pokazatelji poslovanja Banke tokom čitave godine bili su u okviru regulatorno propisanih:

Opšti regulatorni pokazatelji	Propisano	31.12.2023.	31.12.2022.
Adekvatnost kapitala	min 8%	21.17%	19.81%
Izloženost prema jednom ili grupi povezanih lica	max 25%	17.85%	18.06%
Zbir velikih izloženosti banke	max 400%	138.14%	171.14%
Ulaganja banke (u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru, osnovna sredstva i investicione nekretnine)	max 60%	9.27%	10.03%
Ulaganje u jedno lice koje nije lice u finansijskom sektoru	max 10%	0.24%	0.66%
Pokazatelj likvidnosti	min 1	3.13	3.42
Pokazatelj pokrivenosti likvidnom aktivom	min 100%	165%	163%
Pokazatelj deviznog rizika	max 20%	0.43%	1.13%

Bilans uspeha

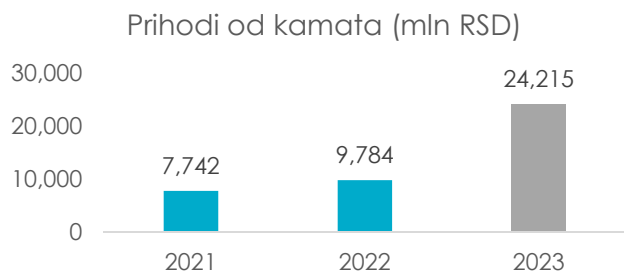
U 2023. godini Banka je ostvarila visok nivo profitabilnosti sa RSD 9 mlrd dobitka pre poreza.

U milionima RSD

Opis pozicije bilansa uspeha	2023.	2022.	Promena u tekućoj godini apsolutno i u %	
Prihodi od kamata	24,215	9,784	14,431	147.5%
Rashodi od kamata	-9,640	-2,424	-7216	297.7%
Neto prihodi od kamata	14,575	7,360	7,215	98.0%
Prihodi od naknada	4,709	2,948	1761	59.7%
Rashodi od naknada	-1,299	-1,087	-212	19.5%
Neto prihodi od naknada	3,410	1,861	1,549	83.2%
Neto poslovni prihodi	967	692	275	39.7%
Ukupni operativni prihodi	18,952	9,913	9,039	91.2%
Operativni rashodi	-8,897	-5,710	-3,187	55.8%
Ostali prihodi	1,229	25,829	-24,600	-95.2%
Operativni rezultat	11,284	30,032	-18,748	-62.4%
Neto prihod po osnovu umanjenja obezvređenja i rezervisanja	-2,279	405	-2,684	-662.7%
Rezultat – dobitak pre poreza	9,005	30,437	-21,432	-70.4%
Rezultat pre poreza korigovan (za iznos dobitka od povoljne kupovine)	9,005	6,400	2,605	40.7%

Neto prihodi od kamata u 2023. godini dostigli su ukupan iznos od RSD 14.6 mlrd, što je za RSD 7.2 mlrd više od prethodne godine.

Ukupan iznos prihoda od kamata je na nivou od RSD 24.2 mlrd, što je za RSD 14.4 mlrd iznad prihoda prethodne godine.

U strukturi prihoda od kamata najveće učešće imaju prihodi od kamata po osnovu kredita i plasmana datih komitentima od 69.5%. Zatim slede prihodi od kamata ostvareni po osnovu repo transakcija 13.5% i prihodi od kamata po osnovu kredita i depozita datih bankama 6.8%.

U strukturi rashoda od kamata najveće učešće imaju rashodi od kamata depozita komitenata od 85.4%, dok rashodi kamata po osnovu depozita banaka i rashodi kamata po osnovu hartija od vrednosti učestvuju sa 4.9% i 4.5%, respektivno.

Rast prihoda i rashoda od kamata rezultat je rasta tržišnih (referentnih) kamatnih stopa, kao i rasta nivoa depozitnog portfolija Banke.

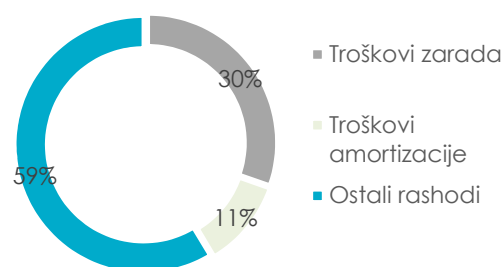
Neto prihodi od naknada su u 2023. godini zabeležili rast od RSD 1.5 mlrd u odnosu na prethodnu godinu i dostigli iznos od RSD 3.4 mlrd. Dominantno u prihodima od naknada učestvuju prihodi od naknada platnog prometa koji učestvuju sa 34.9% u ukupnim prihodima od naknada, a zatim slede prihodi od naknade platnih kartica sa 31.7%.

Najveći apsolutan rast prihoda od naknada ostvaren je od platnog prometa - RSD 611 mln, dok naknade od garancija beleže porast od RSD 166 mln (sa 14.1% učešća).

Ukupni operativni troškovi u 2023. godini iznose RSD 8.9 mlrd, što predstavlja povećanje od RSD 3.2 mlrd u odnosu na prethodnu godinu.

Troškovi beleže porast u odnosu na prethodnu godinu usled nastavka procesa digitalizacije i sveobuhvatnog širenja poslovanja, kao i rezultat rasta poslovne mreže nakon spajanja sa Naša AIK Bankom i usklađivanja cena dobavljača sa stopom inflacije.

Struktura operativnih troškova

Neto efekat rezervisanja sa nivoom od RSD 2.3 mlrd beleži negativan efekat na bilans uspeha u 2023. godini, obuhvatajući kako efekte dodatne ispravke vrednosti, tako i pozitivne efekte naplate potraživanja.

Poslovanje sa stanovništvom, mikro pravnim licima i rad mreže filijala

AIK Banka je jedna od vodećih banaka u Srbiji, sa kompletnom ponudom finansijskih rešenja za privredu i stanovništvo, naprednim digitalnim proizvodima i širokom mrežom filijala sa preko 60 poslovnica (raspoređenih u 4 regiona: Beograd, Vojvodina, istok i zapad) u više od 35 gradova.

Jasna strategija daljeg razvoja i usmerenost ka pružanju usluga visokog kvaliteta klijentima sa kojima sarađuje potvrđena je kroz bazu od više od 600.000 zadovoljnih korisnika.

AIK Banka je 2023. godinu otpočela spajanjem portfolija Naše AIK Banke sa sopstvenim portfoliom u već operativno spojenoj mreži filijala. Banka je zatim izvršila zatim stabilizaciju procesa i servisnog modela u filijalama u prvoj polovini godine i paralelno pokrenula projekat (Apollo 2023) sastavljen od niza aktivnosti usmerenih ka unapređenju korisničkog iskustva klijenata u mreži filijala Banke.

Tokom 2023. godine izvršena su sledeća unapređenja:

- Sprovedena je centralizacija obrade gotovine i obrade naloga platnog prometa čime je značajno skraćeno vreme čekanja klijenata na blagajni u filijalama. Eliminacijom redova, blagajnici mogu da se posvete edukaciji klijenata za korišćenje samouslužnih mašina i aplikacije mobilnog bankarstva.
- Kreiran je novi, moderan dizajn, organizacija i izgled filijala koji u fokus stavlja brzi servis i savetničku ulogu klijentima. Realizovano je izvođenje na pilot lokaciji (kroz relokaciju filijale u ulici Kralja Milana u Beogradu).
- Izvršena je optimizacija procesa otvaranja računa za fizička lica, kroz uvođenje novog modula za pakete računa, i skraćeno je vreme trajanja

procesa, ali i obim potrebne dokumentacije i broj potpisa klijenta.

- Optimizovan je proces otvaranja računa za pravna lica sa jednostavnom vlasničkom strukturom u filijali i sveden na otvaranje u istom danu, za manje od sat vremena razgovora u cilju uspostavljanja poslovnog odnosa.
- Implementiran je novi proizvod „Kompas paket“, namenjen novoosnovanim i drugim malim privrednim subjektima i preduzetnicima u saradnji sa strateškim partnerima Banke: Telekom Srbija i Pošte Srbije.
- Sprovedena je dalja optimizacija klijentskog puta kroz aplikaciju mobilnog bankarstva
- Implementiran je proces predodobrenih kredita za fizička lica i to za postojeće klijente u filijalama. Ovim unapređenjem obezbeđen je brzi proces za sve one klijente koji ne koriste naše E2E On-line procese na elektronskom i mobilnom bankarstvu, kao i za one koji imaju potrebu za većim iznosima gotovinskih kredita.

Banka kontinuirano prati tržišne trendove i s tim u vezi usavršava i prilagođava ponudu fizičkim licima, odnosno malim preduzećima i preduzetnicima. U poslovanju sa malim privrednim subjektima, fokus je na daljoj diverzifikaciji portfolija i njegovom kvalitetu. Kao primarne stubove strategije u poslovanju sa stanovništvom i malim privrednim subjektima izdvajamo organski rast, kvalitet pružene usluge u poslovnoj mreži, kvalitet portfolija, usklađenost poslovanja sa zakonom, odlukama regulatora i internim aktima Banke.

U procesu transformacije filijala, Banka nastoji da odgovori na potrebe i očekivanja svojih klijenata, poboljša efikasnost, zadrži personalizovani model usluživanja klijenata i optimizuje operativne troškove poslovanja.

U cilju postizanja optimalne geografske pozicioniranosti i povećanja profitabilnosti mreže, Banka kontinuirano vrši analizu opravdanosti poslovanja na postojećim lokacijama, potrebu za realokacijom određenih filijala, kao i spajanja pojedinih organizacionih delova.

Pri utvrđivanju stepena opremljenosti organizacionih jedinica, uvažavaju se sigurnosni standardi Banke, kao i standardi u smislu tehničko-tehnološke opremljenosti, uključujući uslugu 24/7 putem savremenih servisa.

Banka pruža svoje usluge i kroz dva Digital spota, koji su istureni deo filijale u Tržnom centru, opremljeni samouslužnim mašinama za gotovinske transakcije i uz obezbeđeno prisustvo Savetnika za bezgotovinske proizvode i servis klijenata. Prodajna mesta nalaze se u DS TC Galerija, kao i DC TC West.

1.6

Poslovanje sa privredom

Sektor za poslove sa privredom i javnim sektorom uspeo je da zabeleži još jednu uspešnu poslovnu godinu, ostvarujući rast kredita i depozita doprinoseći dobrom konačnom poslovnom rezultatu. Tržišno učešće kredita privrede na dan 31. decembra 2023. godine iznosilo je 9.35%, dok je tržišno učešće depozita iznosilo 8.19%. Nešto veće tržišno učešće u depozitima ostvarili su depoziti javnog sektora sa 10.6%, dok je u ukupnim kreditima bankarskog sektora ovaj segment učestvovao sa 9.1%.

Vodeći računa o uspešnom poslovanju naših klijenata, Banka je kreirala ponudu kreditnih proizvoda koji su prilagođeni poslovnim potrebama finansiranja kompanija. U svojoj ponudi imamo široku paletu kratkoročnih i dugoročnih modela finansiranja.

Investicioni krediti, kojima pružamo podršku razvoju poslovanja naših klijenata, zabeležili su značajan rast tokom 2023. godine ostvarujući tržišno učešće od 15.45% na kraju poslovne godine.

Posebno značajan partnerski odnos sa klijentima ostvarujemo kroz plasiranje kredita za projektno finansiranje. Svakom projektu se pristupa individualno i predlažu najbolja rešenja. Krediti se odobravaju za finansiranje projekata za izgradnju rezidencijalnih, poslovnih objekata ili objekata komercijalne ili neke druge namene projekata obnovljivih izvora energije.

AIK Banka poseduje jednu od najvećih prihvatnih mreža POS terminala u Srbiji, sa mogućnošću prihvatanja Mastercard, DinaCard, VISA platnih kartica, ali i opcijom realizacije NBS IPS Instant plaćanja na POS terminalima.

Prenos novčanih sredstava garantovan je u roku od jednog radnog dana, na platni račun trgovca nakon realizovane transakcije.

AIK Banka u okviru svojih usluga nudi i eCommerce servis, rešenje za naše klijente koji svojim kupcima koji na jednostavan način žele da omoguće plaćanje robe i usluga platnim karticama Mastercard i Visa svojim kupcima.

Za sve klijente koji se bave uvozom, izvozom, projektovanjem, izgradnjom, prodajom, a potrebna im je podrška kojom se garantuje da će klijent svoje obaveze izvršiti, Banka izdaje sve vrste plativih i činidbenih garancija u zemlji i inostranstvu, otvara nostro i prima loro akreditivne i obavlja inkaso poslove.

Pored sopstvenih izvora finansiranja Banka je klijentima stavila na raspolaganje kreditne linije podržane od strane međunarodnih finansijskih institucija kao što je IFC, a od 2024. godine i EBRD.

Malim i srednjim preduzećima u Srbiji, posebno onim koja ulažu u zelene projekte, omogućen je povećan pristup finansijskim sredstvima zahvaljujući liniji od 50 miliona evra koju je Međunarodna finansijska korporacija (IFC) odobrila AIK Banci.

Cilj saradnje je da se poveća dostupnost kredita malim i srednjim preduzećima i razviju nove opcije za finansiranje projekata u oblasti klimatskih promena u Srbiji.

Približno tri četvrtine malih i srednjih preduzeća spremno je da ulaže u zelene projekte u cilju unapređenja poslovanja i ublažavanja efekata uticaja klimatskih promena, dok su najveći izazovi sa kojima se suočavaju nedostatak kapitala, ali i nedovoljna informisanost o zelenim tehnologijama i opcijama finansiranja dostupnim na tržištu.

Zahvaljujući investiciji IFC-a, Banka proširila je svoju kreditnu ponudu za mala i srednja preduzeća koja će poći da zadovolji rastuću potražnju za zelenim finansiranjem.

Upravljanje rizicima

Sistem upravljanja rizicima

Proces upravljanja rizicima podrazumeva kontinuirano identifikovanje, merenje, odnosno procenjivanje, preduzimanje mera za ublažavanje rizika, praćenje i kontrolu rizika, kao i uspostavljanje sistema limita izloženosti rizicima i interno i eksterno izveštavanje o rizicima u skladu sa internim aktima Banke i propisima i odlukama regulatora. Adekvatan sistem upravljanja rizicima predstavlja jedan od ključnih elemenata u obezbeđivanju stabilnosti poslovanja Banke.

Praćenje i kontrola rizika su prvenstveno zasnovani na uspostavljanju procedura i sistema limita, koji odražavaju poslovnu strategiju i tržišno okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka permanentno prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika.

Banka kontinuirano prati sve izmene u zakonskoj i podzakonskoj regulativi i međunarodnim standardima i preduzima mere za blagovremeno usklađivanje svog poslovanja sa novim propisima.

Sistem upravljanja rizicima definisan je sledećim aktima Banke:

- Strategijom upravljanja rizicima;
- Strategijom i planom upravljanja kapitalom;
- Apetitom za rizike;
- Politikom upravljanja rizicima;
- Procedurama za upravljanje pojedinačnim rizicima;
- Metodologijama kojima Banka detaljnije definiše metode i pristupe koji se koriste u sistemu upravljanja pojedinačnim rizicima; i
- Ostalim aktima Banke.

Strategija za upravljanje rizicima definiše principe upravljanja rizicima u cilju obezbeđenja adekvatne procene svih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju i odgovarajućeg

kapitala potrebnog da podrži realizaciju strateških ciljeva Banke, u skladu sa Poslovnom politikom i strategijom Banke.

Strategijom upravljanja rizicima definisani su:

- Svi rizici kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju;
- Dugoročni ciljevi u upravljanju rizicima, utvrđeni Poslovnom politikom i strategijom Banke, kao i sklonost i toleranciju ka rizicima određenu u skladu sa tim ciljevima;
- Osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
- Osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala;
- Obaveza redovnog izveštavanja organa Banke i Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima; i
- Kriterijumi za utvrđivanje loše aktive Banke, osnovna načela upravljanja tom aktivom, kao i najviši prihvatljivi nivo loše aktive Banke.

Apetitom za rizike definiše se sveobuhvatni okvir upravljanja rizicima kao i maksimalni nivo izloženosti rizicima koji je prihvatljiv za Banku. Appetit za rizike definiše set interno definisanih limita i targeta za sve materijalno značajne rizike.

Politikom za upravljanje rizicima Banka utvrđuje: osnovne principe upravljanja rizicima, a naročito definiše organizaciju upravljanja rizicima, osnove za procenu rizičnog profila Banke, odnosno za identifikovanje, merenje, ublažavanje i praćenje pojedinačnih rizika, sistem unutrašnjih kontrola, uspostavljanje sistema limita za pojedine rizike, kao i postupanje u slučaju prekoračenja definisanih limita, način i metodologiju za sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala, okvir i učestalosti sprovođenja stres testova, postupanje u slučajevima nepovoljnih rezultata stres testova, kao i obavezu redovnog internog i eksternog izveštavanja o upravljanju rizicima.

Procedurama za upravljanje rizicima Banka detaljnije definiše proces identifikovanja, merenja, odnosno procene rizika, kao i postupak ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena, kao i nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova Banke u sistemu upravljanja rizicima.

Dodatno, Banka posebnom procedurom definiše aktivnosti, pravila postupanja zaposlenih, ovlašćenja i odgovornosti u vezi sa:

- upravljanjem plasmanima u kašnjenju iz segmenta privrede, javnog i finansijskog sektora, segmenta stanovništva i segmenta malih klijenata; i
- problematičnim plasmanima koje Banka ima prema klijentima pravnim licima u domenu restrukturiranja njihovih plasmana, odnosno prema svim problematičnim klijentima (pravnim i fizičkim licima) u domenu prinudne naplate.

Pojedinačnim metodologijama Banka je detaljnije propisala metode i pristupe koji se koriste za merenje izloženosti pojedinačnim rizicima.

U cilju adekvatnog upravljanja rizicima, Banka je uspostavila odgovarajuću organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i uspostavila je odvojenost funkcija preuzimanja rizika (*front office*) od funkcija upravljanja rizicima (*middle office*) i aktivnosti podrške (*back office*) u cilju sprečavanja sukoba interesa. Ovakva organizaciona struktura omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja rizicima u praksi.

Banka je uspostavila sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti Banke i koji obezbeđuje da rizični profil Banke bude u skladu sa definisanom sklonošću Banke ka rizicima.

U procesu upravljanja rizicima učestvuju:

Skupština Banke - usvaja Poslovnu politiku i Strategiju Banke kojima se definišu poslovni ciljevi Banke za period od tri godine, usvaja finansijske izveštaje Banke i odlučuje o upotrebi i raspoređivanju ostvarene dobiti, odnosno pokriću gubitaka.

Dodatno, Skupština odlučuje o povećanju kapitala, odnosno o ulaganjima kapitala u druga lica u finansijskom sektoru ili druga pravna lica, kao i o visini ulaganja u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

Upravni odbor je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom i Metodologije za procenu internih kapitalnih zahteva, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, usvajanje Kriznog plana likvidnosti i Plana oporavka Banke. Dodatno, Upravni odbor vrši nadzor nad radom Izvršnog odbora.

Odbor za praćenje poslovanja Banke je nadležan i odgovoran za usvajanje predloga Strategije i Politike Banke u vezi sa upravljanjem rizicima i sprovođenjem sistema internih kontrola koje se Upravnom odboru podnose na razmatranje i usvajanje. Takođe, Odbor za praćenje poslovanja je nadležan za analizu i nadzor primene i adekvatno sprovođenje usvojenih Strategija i Politike za upravljanje rizicima i Politike sistema unutrašnjih kontrola. Najmanje jednom mesečno izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Izvršni odbor je nadležan i odgovoran za sprovođenje Poslovne politike i Strategije Banke sa strateškim planom za trogodišnji period, Strategije i Politike za upravljanje rizicima, Strategije i plana upravljanja kapitalom, Politike sistema unutrašnjih kontrola, za usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje pojedinačnim rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikovanja, merenja (procene), ublažavanja, praćenja i kontrole rizika, kao i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena. Izvršni odbor Banke redovno izveštava Upravni odbor o efikasnosti primene usvojene Politike i procedura za upravljanje rizicima.

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje tržišnim rizicima, kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti.

Komiteš za rizike je odgovoran za praćenje izloženosti Banke kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, tržišnim rizicima, operativnom riziku, riziku zemlje, riziku ulaganja i ostalim rizicima i Izvršnom odboru Banke predlaže mere za upravljanje tim rizicima.

Komiteš za praćenje klijenata je odgovoran za praćenje kvaliteta plasmana na nivou pojedinačnih klijenata i uočavanje povećanog kreditnog rizika, odnosno za praćenje potraživanja od klijenata u docnji i klijenata kod kojih je moguće uvećanje kreditnog rizika. Komiteš za praćenje klijenata se sastaje najmanje jednom mesečno, po potrebi i češće.

Kreditni odbori Banke odlučuju o kreditnim zahtevima/plasmanima u okvirima utvrđenim aktima Banke, analiziraju izloženost Banke kreditnom (uključujući kreditno-devizni rizik, rizik koncentracije i rizik zemlje), kamatnom i tržišnom riziku. Upravni odbor Banke donosi Odluku o formiranju kreditnih odbora Banke i imenovanju članova sledećih kreditnih odbora:

- Kreditni odbor za privredu i javni sektor; i
- Kreditni odbor za stanovništvo i MSP.

Službe upravljanja kreditnim rizikom (Služba upravljanja kreditnim rizikom u privredi, javnom i finansijskom sektoru i Služba upravljanja kreditnim rizikom – stanovništvo i SBB) vrše identifikovanje, merenje, tj. procenu i upravljanje kreditnim rizikom neproblematičnih klijenata koji pripadaju segmentu privrede, javnog i finansijskog sektora, odnosno segmentu stanovništva i malih i srednjih preduzeća. Zadatak službi je da pripreme predlog i daju stručno mišljenje i svoj „glas“ na konkretan kreditni predlog.

Služba monitoringa vrši tekuću kontrolu i monitoring potraživanja od neproblematičnih klijenata u segmentu privrede, javnog sektora, finansijskih institucija, stanovništva i malih klijenata, kao i kontrolu i monitoring: kolaterala i uslova posle isplate kredita, važnosti polisa osiguranja, važnosti procena vrednosti hipotekovanih nekretnina, valjanosti podataka vezanih za sredstva obezbeđenja potraživanja Banke unetih u informacioni sistem i drugo.

Sektor kontrole rizika predlaže za usvajanje Strategiju, Politiku, procedure i metodologije za upravljanje rizicima. Sektor je odgovoran za implementaciju i održavanje metodologija i procedura vezanih za rizike, sa aspekta obezbeđenja nezavisnog procesa kontrole rizika.

Ovaj Sektor, takođe, obezbeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu merenja i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor kontrole rizika se sastoji iz dve službe: Služba kontrole kreditnog rizika i Služba kontrole rizika likvidnosti, tržišnih i operativnih rizika.

Sektor naplate problematičnih plasmana - u cilju implementacije strategije za rešavanje problema loše aktive Banke, koja je sastavni deo strategije za upravljanje rizicima, Banka je u okviru svoje organizacione strukture uspostavila ovaj Sektor kao posebnu organizacionu jedinicu za upravljanje lošom aktivom i isti je funkcionalno i organizaciono odvojen od organizacionih jedinica u čijem je delokrugu preuzimanje rizika.

Osnovna funkcija ovog Sektora je upravljanje naplatom problematičnih plasmana klijenata – pravnih i fizičkih lica, preduzetnika i registrovanih poljoprivrednih gazdinstava i upravljanje ranom naplatom plasmana u kašnjenju klijenata fizičkih lica.

Sektor finansija za osnovnu funkciju ima vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja i izveštavanje Narodne banke Srbije i drugih eksternih korisnika. Takođe, pruža odgovarajuću podršku svim učesnicima u procesu planiranja, odnosno u pripremi Finansijskog plana Banke, a koji predstavlja osnovu za planiranje raspoloživog internog kapitala.

Sektor sredstava i upravljanja bilansom je odgovoran za upravljanje sredstvima i likvidnošću, kao i za upravljanje aktivom i pasivom Banke. Takođe, učestvuje u upravljanju rizikom likvidnosti, kamatnom pozicijom i deviznom pozicijom Banke. Poslovanje ovog Sektora je organizovano kroz dve službe: Služba trgovanja, prodaje i odnosa sa finansijskim institucijama i Služba upravljanja bilansom i likvidnošću.

Sektor za operacije koji kroz svoje operativno poslovanje vrši funkciju podrške, kroz upravljanje operativnim poslovima Banke u oblastima poslovne podrške, platnog prometa, kreditne i depozitne administracije.

Služba unutrašnje revizije je odgovorna za kontinuiran nadzor sprovođenja politika i procedura za upravljanje rizicima kao i za redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola i funkcije kontrole usklađenosti poslovanja Banke. Služba unutrašnje revizije izveštava Upravni odbor Banke i Odbor za praćenje poslovanja Banke o svojim nalazima i predlozima.

Sektor kontrole usklađenosti poslovanja odgovoran je za identifikaciju i praćenje rizika usklađenosti poslovanja Banke, kao i za upravljanje tim rizikom koji posebno obuhvata rizik od pranja novca i finansiranja terorizma, rizik od sankcija regulatornog tela i finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik.

Osnovna funkcija Sektora kontrole usklađenosti poslovanja je sprovođenje kontinuirane, odgovarajuće i efikasne kontrole usklađenosti poslovanja Banke na način kojim se omogućava ukazivanje na postojeće i potencijalne rizike usklađenosti i na upravljanje tim rizicima radi ostvarivanja najviših standarda u poslovanju Banke.

Rizik likvidnosti

U svom poslovanju Banka posebnu pažnju posvećuje održavanju likvidnosti, smatrajući da je odgovarajuća likvidnost jedan od osnovnih preduslova finansijske stabilnosti i razvoja. Iskustvo bankarskog sektora u Republici Srbiji, a i u okruženju, pokazuje da u uslovima ugrožene likvidnosti dolazi do pada poverenja klijenata, povećanja reputacionog rizika, povlačenja depozita, a time i do ugrožavanja profitabilnosti.

Rizik likvidnosti predstavlja mogućnost nastanka negativnih uticaja na finansijski rezultat i kapital Banke, usled nemogućnosti Banke da izmiruje dospele obaveze, a u slučaju nedovoljnih rezervi

likvidnosti i nemogućnosti pokrića neočekivanih odliva i ostalih obaveza.

Banka u svom poslovanju poštuje osnovne principe upravljanja likvidnošću, ostvarujući dovoljan nivo sredstava za pokriće obaveza nastalih u kratkom roku, odnosno poštuje princip solventnosti, formiranje optimalne strukture sopstvenih i pozajmljenih izvora sredstava i formiranjem dovoljnog nivoa rezervi likvidnosti.

Banka održava stabilnu likvidnu poziciju i dovoljan i adekvatan nivo rezervi likvidnosti. Rezerve likvidnosti su najvećim delom u obliku gotovine i visoko likvidnih dužničkih državnih hartija od vrednosti, koje se mogu u relativno kratkom roku unovčiti.

Banka svojom imovinom i obavezama upravlja tako da obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze, kao i da klijenti Banke raspolazu svojim sredstvima u skladu sa ugovorenim rokovima. Banka adekvatno upravlja rizikom likvidnosti izvora finansiranja, s obzirom na diversifikaciju depozitne baze. Istovremeno, Banka raspolaže dovoljnim nivoom likvidnih sredstava, gde je tržišni rizik likvidnosti u očekivanim okvirima.

Banka kontinuirano prati nivo rizika likvidnosti na dnevnom nivou na bazi dnevnog pokazatelja likvidnosti, užeg pokazatelja likvidnosti, pokazatelja pokrića likvidnom aktivnom i internih indikatora likvidnosti. Dodatno, Banka u procesu merenja rizika likvidnosti i sagledavanja ročne neusklađenosti koristi GAP analizu koja podrazumeva grupisanje bilansnih i vanbilansnih pozicija po vremenskim segmentima prema ugovorenom datumu dospeća, odnosno očekivanom vremenu za generisanje novčanog toka.

Banka definiše i interne limite koji se odnose na kumulativne GAP-ove po vremenskim korpama u redovnim uslovima i uslovima stresa. Na mesečnom nivou se sprovode stres testovi i kontroliše usklađenost sa definisanim internim limitima za GAP likvidnosti u uslovima stresa.

Banka usklađuje svoje poslovanje sa regulatorno propisanim pokazateljem likvidnosti, užim pokazateljem likvidnosti, kao i pokazateljem pokrića likvidnom aktivom.

Opseg	Pokazatelj likvidnosti	Uži pokazatelj likvidnosti	Pokazatelj pokriva likvidnom aktivom
Na dan 31.12.2023.	3.13	2.05	165%
Prosek godine	3.35	2.01	202%
Maksimum	4.00	2.89	236%
Minimum	2.70	1.43	165%

Tabela 25 - Kretanje pokazatelja likvidnosti u 2023. godini

Tokom 2023. godine, Banka je održavala regulatorne pokazatelje likvidnosti na višem nivou iznad regulatorno i internog definisanih minimuma. Početkom 2023. godine, završeno je i integracija operativnih procesa sa ranije akviziranom Naša AIK Bankom. Takođe, druga polovina 2023. godine je bila pod uticajem pripremnih aktivnosti koje su obuhvatale značajno povećan nivo likvidnosti, a u cilju akvizicije Eurobank Direktne a.d., Beograd, kao i realizacije same transakcije.

Tržišni rizici

Banka vrši identifikaciju izloženosti deviznom riziku pomoću otvorenih pozicija u pojedinoj valuti i ukupno za sve valute u kojima posluje. Procenu izloženosti deviznom riziku Banka vrši primenom regulatornih (pokazatelj deviznog rizika) i interno definisanih metoda.

Pokazatelj deviznog rizika je u toku cele godine bio ispod regulatornog maksimuma od 20% kapitala i na dan 31. decembra 2023. godine iznosio je 0.43%.

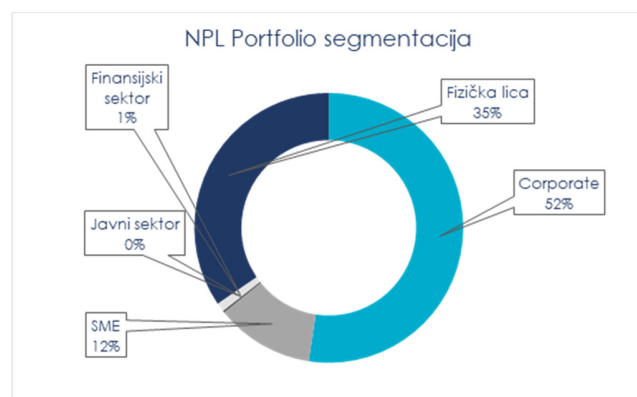
Cenovnom riziku Banka je izložena od aprila 2018. godine po osnovu pozicija u knjizi trgovanja kada su kupljene prve vlasničke hartije od vrednosti. Na dan 31. decembra 2023. godine Banka je u Knjizi trgovanja imala samo akcije jednog privrednog društava u ukupnoj tržišnoj vrednosti od RSD 0.7 milijardi. Osnovna načela upravljanja cenovnim rizikom podrazumevaju održavanje nivoa rizika u skladu sa interno definisanim limitima na nivou Knjige trgovanja, dnevno praćenje promena na tržištu koje mogu uticati na povećanje izloženosti rizicima Knjige trgovanja i utvrđivanje mera za ublažavanje ovog rizika.

Cilj aktivnog upravljanja je smanjenje cenovnog rizika do prihvatljivog nivoa koji je moguće kontrolisati i koji Banci obezbeđuje maksimizaciju dobiti uz minimiziranje rizika.

Problematicni krediti

U cilju blagovremenog identifikovanja mogućih problema Banka je i tokom 2023. godine nastavila sa intenzivnim praćenjem problematičnih plasmana (NPL). Praćenje NPL-a je od velike važnosti za praćenje kreditnog rizika, budući da isti predstavlja jedan od osnovnih indikatora pogoršanja kvaliteta kreditnog portfolija Banke.

Najveći udeo u ukupnom iznosu NPL-a ima sektor pravnih lica (52%). Sektor stanovništva u ukupnom NPL Banke učestvuje sa 35%.

Tokom 2023. godine Banka je nastavila sa monitoringom potraživanja i unapređenjem procesa naplate kako od pojedinačnih klijenta, tako i na nivou celokupnog portfolija, što je rezultiralo održavanjem problematičnih kredita na stabilnom nivou u apsolutnom iznosu, ali uz primetne pritiske makroekonomskog okruženja na segment fizičkih lica.

Pokazatelj problematičnih kredita (NPL pokazatelj) je na kraju 2023. godine u okviru interno definisanog limita od 5%.

Poređenje iznosa izdvojenih ispravki i rezervi za potraživanja u statusu NPL (prema metodologiji Narodne banke Srbije) ukazuje da je stopa pokrića

bruto NPL-a Banke ispravkama vrednosti ukupnih kredita (u skladu sa MSFI) 89%.

Tokom 2023. godine intenzivno se radilo na unapređenju procesa identifikovanja, procene, praćenja i kontrole rizika, što je rezultovalo održavanjem nivoa NPL pokazatelja Banke u okviru interno definisanih limita.

Principi preuzimanja rizika – oprezno upravljanje kapitalom i rizicima

Prihvaćamo rizike kojima možemo da upravljamo. Koristimo prošla iskustva i naučene lekcije da bismo u budućnosti dalje unapredili upravljanje rizicima.

Uspostavljamo jasna pravila za upravljanje pojedinačnim vrstama rizika, sa pratećim procedurama za upravljanje svakom pojedinačnom vrstom rizika sa jasno definisanim ciljevima.

Poslovne odluke donosimo na osnovu kvalitativne i/ili kvantitativne analize parametara rizika, kako bismo blagovremeno uočili promene u profilu rizika.

Prikupljamo potpune, blagovremene i tačne podatke važne za upravljanje rizicima i obezbeđivanje adekvatne tehničke infrastrukture za skladištenje i obradu podataka. Koristimo niz metoda za identifikaciju i merenje rizika.

Rukovodimo se principom opreza u preuzimanju rizika, uz kontinuirano praćenje i kontrolu izloženosti određenim vrstama rizika i poštovanje utvrđenog sistema limita.

Upravljanje Bankom i organizaciona struktura

U korporativnom upravljanju Banka se pridržava i poštuje zakone i relevantne podzakonske propise, kao i AEC Grupnu politiku o internom upravljanju. Banka usvaja Politiku korporativnog upravljanja sa ciljem da uspostavi i potvrdi visoke standarde na svim područjima rada, kao i sredstva unapređenja i efikasnost sistema korporativnog upravljanja koji omogućava održivi razvoj Banke baziran na društveno odgovornom poslovanju i uvećanju vrednosti za akcionare, zaposlene, klijente i okruženje u skladu sa dobrim poslovnim običajima.

Principi korporativnog upravljanja koje Banka primenjuje u svom poslovanju su transparentnost poslovanja, čuvanje ugleda Banke, odgovornost, profesionalizam, sigurnost, efikasnost i dostupnost informacija u skladu sa zakonom.

U skladu sa Zakonom o bankama organi upravljanja Banke su: Skupština, Upravni odbor i Izvršni odbor.

Skupštinu Banke čine akcionari Banke. Akcionari Banke mogu neposredno učestvovati u radu Skupštine Banke ili preko punomoćnika. Sednice Skupštine mogu biti redovne i vanredne. Redovne sednice Skupštine akcionara se održavaju najmanje jednom godišnje, a najkasnije u roku od četiri meseca od završetka poslovne godine. Nadležnosti Skupštine propisane su Zakonom i Statutom, a način rada i odlučivanja regulisani su Poslovníkom o radu Skupštine.

Upravni odbor Banke čini sedam članova uključujući i predsednika, dok **Izvršni odbor** čini pet članova. Za članove Upravnog odbora Banke moraju biti birana lica koja imaju dobru poslovnu reputaciju i odgovarajuće kvalifikacije koje propisuje Narodna banka Srbije. Najmanje tri člana Upravnog odbora Banke moraju imati odgovarajuće iskustvo iz oblasti finansija. Najmanje jedan član Upravnog odbora Banke mora aktivno znati srpski jezik i imati prebivalište na teritoriji Republike Srbije. Predsednika i ostale članove Upravnog odbora Banke imenuje

Skupština Banke na period od četiri godine, s tim da isti obavljaju dužnost predsednika i članova Upravnog odbora do stupanja na dužnost novoizabranog člana/članova Upravnog odbora, po prethodno pribavljenoj saglasnosti Narodne banke Srbije, i posle isteka četvorogodišnjeg mandata, a najduže tri meseca.

Upravni odbor utvrđuje unutrašnju organizaciju, odnosno organizacionu strukturu Banke koja obezbeđuje podelu ovlašćenja, dužnosti i odgovornosti zaposlenih, članova organa upravljanja i drugih lica na rukovodećem položaju u Banci, na način kojim se sprečava sukob interesa i obezbeđuje transparentan i dokumentovan proces donošenja i sprovođenja odluka.

Članovi Izvršnog odbora odgovorni su da poslovanje bude u skladu sa Zakonom o bankama, propisima i aktima Narodne banke Srbije, kao i aktima Banke, u skladu sa dužnostima i odgovornostima Izvršnog odbora utvrđenim Zakonom o bankama, propisima donetim na osnovu Zakona o bankama, Statutom i aktima Banke.

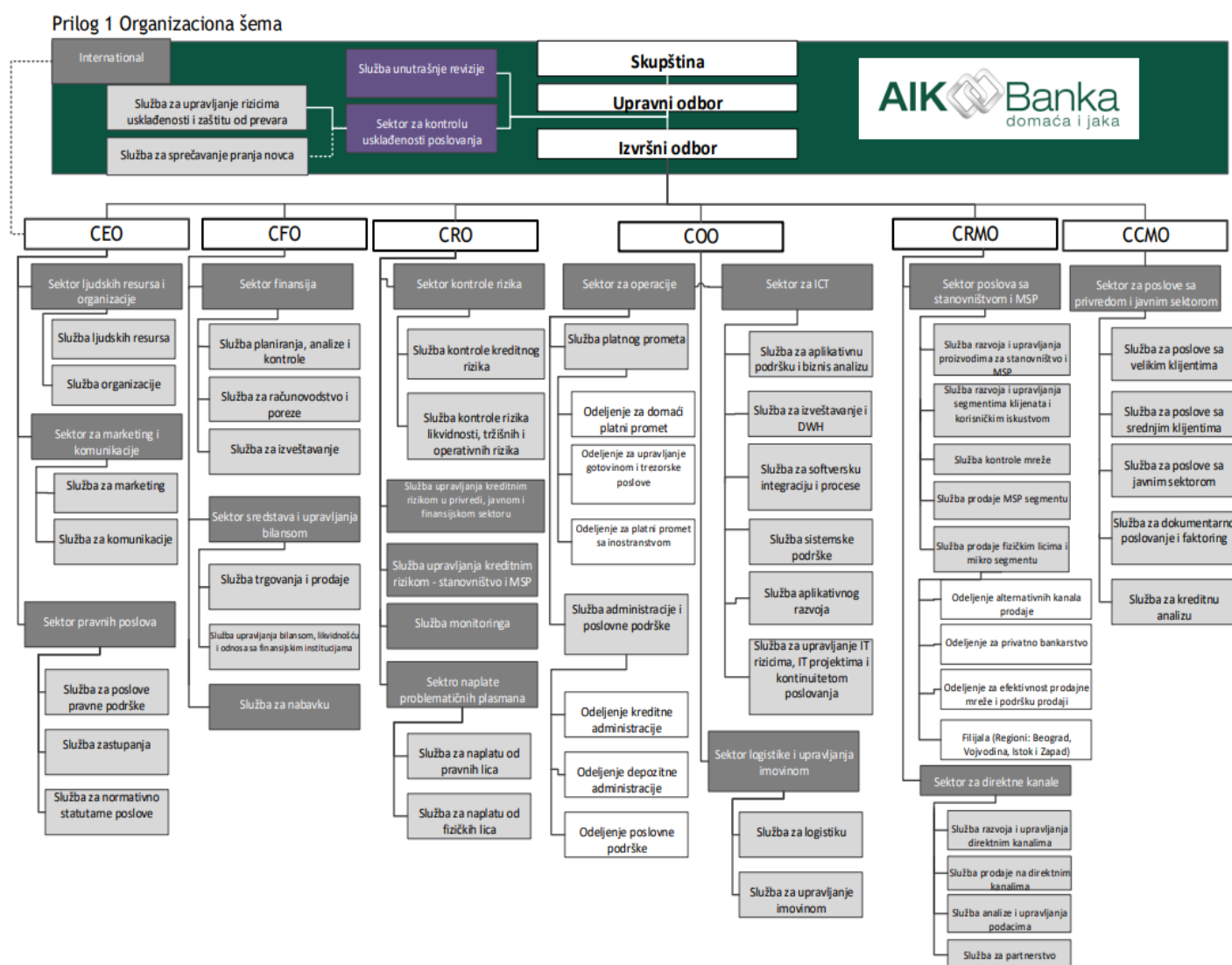
U Banci postoje procedure za imenovanje, odnosno reimenovanje članova Upravnog i Izvršnog odbora koje su usklađene sa Zakonom o bankama i Odlukom i Uputstvom Narodne banke Srbije koji regulišu ovu materiju.

Odbor za praćenje poslovanja Banke čine najmanje tri člana, od kojih je jedan predsednik Odbora za praćenje poslovanja, a ostali su članovi Odbora za praćenje poslovanja. Najmanje dva člana Odbora za praćenje poslovanja čine članovi Upravnog odbora Banke koji imaju odgovarajuće iskustvo iz oblasti finansija, a najmanje jedan član mora biti lice nezavisno od Banke. Odbor za praćenje poslovanja Banke pomaže Upravnom odboru Banke u nadzoru nad radom Izvršnog odbora Banke i zaposlenih u Banci.

Detalji o članovima Upravnog i Izvršnog odbora Banke, kao i o članovima Odbora za praćenje poslovanja Banke javno su dostupni na sajtu Banke:
AIK Banka | O nama

Organizacija Banke i zaposleni

Organizacioni model Banke omogućava efikasno upravljanje i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola, u skladu sa zahtevima dinamičnog i modernog poslovanja, prema standardima bankarskog sektora.

Slika 1 – Organizaciona šema Banke na dan 31. decembra 2023. godine

Zaposleni

Najvažniji resurs AIK Banke svakako su njeni zaposleni. Politika upravljanja ljudskim resursima u prethodnom periodu, podržana efikasnijim poslovnim modelom, vodila je do racionalnog rasporeda zaposlenih.

Fokus je bio na razvoju potencijala postojećih zaposlenih i zapošljavanje novih kandidata, koji sa sobom donose nova znanja i ideje i time doprinose da Banka napreduje u svakom pogledu.

Razvoj poslovnih aktivnosti, kao i akvizicija Sberbank Srbija (Naša AIK Banka) uticao je na porast broja zaposlenih u 2022. i 2023. godini.

Udeo zaposlenih sa visokim obrazovanjem povećan je u odnosu na prethodni period.

Zaposleni sa VII stepenom stručne spreme činili su 57.7% ukupnog broja zaposlenih na kraju 2023. godine, zaposleni sa VI stepenom činili su 22.1%, a sa IV stepenom 19.8%.

Što se starosne strukture zaposlenih tiče najveće učešće imaju zaposleni u starosnoj dobi od 41-50 godina (41%), zatim slede zaposleni u dobi između 31-40 godina sa učešćem od 31%, dok zaposleni ispod 30 godina čine 13% od ukupnog broja zaposlenih.

AIK Banka i MK Group izdvojile su RSD 11 miliona za zaposlene u Srbiji, Sloveniji i Hrvatskoj koji su se tokom 2023. godine ostvarili u ulozi roditelja. Sa ciljem da pruže podršku zaposlenima koji u tekućoj godini dobiju dete, novčane subvencije za 163 novorođene bebe svečano su uručene na tradicionalnom događaju u okviru regionalnog programa „Podrška porodici“.

Značajni događaji po završetku poslovne godine

Dana 1. januara 2024. godine Banka je imenovala Petra Jovanovića za novog Predsednika Izvršnog odbora, nakon prethodno dobijene saglasnosti Narodne banke Srbije.

U skladu sa strategijom daljeg rasta i razvoja Banka je uspešnim zaključenjem kupoprodajne transakcije dana 29. februara 2024. godine postala jedini vlasnik NDM Leasing d.o.o., Beograd, koji je promenio ime u AIK Leasing d.o.o., Beograd. Ova akvizicija je prilika za proširenje ponude proizvoda i usluga za postojeće klijente AIK Banke i Eurobank Direktne, kroz istovremeno jačanje pozicije na tržištu finansijskih usluga. AIK Leasing će biti važan kanal za privlačenje novih klijenata, kako pravnih tako i fizičkih lica.

Osim prethodno navedenih, nije bilo drugih značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz finansijske izveštaje i Godišnjem izveštaju o poslovanju Banke za 2023. godinu.

Pristup održivosti, doprinos zajednici, uticaj na životnu sredinu

AIK Banka već više od četrdeset godina, u svojoj poslovnoj praksi, ima ugrađenu obavezu da izveštava javnost o svojim aktivnostima iz segmenta nefinansijskog i društveno odgovornog poslovanja putem javnih saopštenja i Godišnjih izveštaja i pored zakonske obaveze o obaveznom **nefinansijskom izveštavanju** koju definiše Direktiva 2014/95/EU i Zakon o računovodstvu.

AIK Banka postavlja celokupnu filozofiju svog poslovanja na pet stubova: posvećenost klijentima – **Naš način**; inovacije u ponudi proizvoda i usluga – **Naša inspiracija**; izvrsnost i fleksibilnosti u poslovanju – **Naša mera**; svest i društvena odgovornost – **Naše sutra** i poverenje na osnovama partnerstva, timskog rada i takmičarskog duha – **Naša snaga**.

Na ključnu postavku poslovanja i odnosa prema zaposlenima, klijentima i rezultatima rada, naslonjeni su misija (GRADIMO PARTNERSTVO PODRŽAVAJUĆI LJUDE U KREIRANJU NJIHOVE BUDUĆNOSTI) i vizija (NASTOJIMO DA NAPRAVIMO RAZLIKU I POSTANEMO VAŠ PRVI IZBOR BILO KAD I BILO GDE) Banke, kao i društvena odgovornost, izvrsnost i posvećenost u poslovanju svim interesnim grupama.

Na ovaj način Banka postavlja temelje svog održivog poslovanja, jer u svakom proizvodu/usluzi, poslu i u svakoj aktivnosti polazi od primese 'javnog interesa i društvene odgovornosti' u smislu da nijedan proizvod/usluga i posao nije validan i vredan ako nije u opštem interesu, gde su sve strane u ugovoru zadovoljne, a šira zajednica ima koristi od toga. Ovo smatramo za najveći doprinos pojedincu i društvu kao celini.

Nefinansijskim izveštavanjem i društveno odgovornim poslovanjem AIK Banka podržava i podstiče razvoj različitih segmenata društva i to kroz širok spektar aktivnosti čiji je primarni zadatak da se zaštiti priroda i okruženje, bilo da su usmerene prema dobrobiti svojih vlasnika, zaposlenih i klijenata, ili šire gledano, prema društvenoj zajednici u kojoj živi i radi, putem podrške brojnim humanitarnim i obrazovnim, ali i kulturnim, zdravstvenim i sportskim institucijama širom regiona u kojem posluje - ubrajajući mnoge zemlje u okruženju. Banka pritom uvek uzima u obzir specifične regionalne karakteristike i lokalne potrebe u društvu.

Stavljanjem održivosti u red bitnih i visokopostavljenih prioriteta AIK Banka je ušla u proces strateške inicijative, koja počinje podizanjem svesti, inicijative i implementacije elemenata održivosti u svom novom poslovnom modelu.

Cilj ovih strateških smernica je razviti svest i kulturu na nivou cele organizacije koji treba da u budućnosti održe prirodne, društvene, poslovne i finansijske performanse Banke uzimajući u obzir spoljne i unutrašnje SGE rizike i mogućnosti daljeg nesmetanog poslovanja, te aktivno doprinesu smanjenju bilo kojeg sistemskog rizika na nivou finansijske stabilnosti zemlje (regiona) u kojoj Banka posluje.

U implementaciji elemenata održivosti, Banka je posebno fokusirana na lokalne zajednice i realni sektor. Banka je svesna uticaja svog poslovanja na društvenu zajednicu i odgovara na društvene potrebe i očekivanja na uravnotežen, relevantan i transparentan način.

Četiri stuba na kojima AIK Banka projektuje održivost svog poslovnog sistema imaju svoje polazište u prirodnoj, društvenoj, poslovnoj i finansijskoj učinkovitosti Banke:

- ✓ Održivost prirode (I)
- ✓ Održivost društva (II)
- ✓ Održivost poslovanja (III)
- ✓ Održivost finansija (IV)

(I) Kroz proizvode koje nudimo, preko klijenata koje uslužujemo, pa sve do zaposlenih i akcionara, gledamo da svako podnese deo svog tereta – sa ciljem da voda, vazduh, zemlja, šume i klima u Banci imaju partnera koji razmišlja o njima.

Drugim rečima, svoje poslovanje i ciljeve podređujemo sveukupnoj dobrobiti čovekovog okruženja misleći na buduće generacije. Doprinos održivosti prirode je nemerljiv. Zato se Banka okreće sve više zelenom finansiranju – odobravanju kredita svim relevantnim korisnicima koji su na liniji misije očuvanja prirode i smanjenja emisije štetnih gasova.

Kompanije bi trebalo aktivno da razmišljaju o implementiranju „net zero“ koncepta poslovanja na način koji je u saglasnosti sa zahtevima kupaca, interesima vlasnika kompanija, zaposlenih i ostalih

AIK Banka se pridružila velikoj regionalnoj inicijativi Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) posvećenog promociji zaštite životne sredine, društvene odgovornosti i savesnog korporativnog upravljanja. Ovaj pristup je iz godine u godinu sve važniji i to kako u poslovanju malih i srednjih preduzeća, tako i u svim poslovnim i kreditnim aktivnostima domaćih banaka.

Mala i srednja preduzeća koja svoje poslovanje usklađuju sa ESG kriterijumima, banke i potencijalni investitori vide kao „preduzeća budućnosti“. To su preduzeća koja svoju strategiju zasnivaju na smanjenju količine ugrađenog materijala u proizvode, minimizaciji potrošnje energije i sirovina u proizvodnji, projektovanju proizvoda sa dužim vekom trajanja i pogodnim za popravku ili reciklažu.

stejkholdera. Takođe, u modernom poslovanju imperativ postaje pametno korišćenje resursa i upravljanje otpadom i otpadnim vodama. Potrebno je da se sve ove promene shvate, ne kao trošak, nego kao prilika da se inovira u sopstvenu proizvodnju čiji će „carbon footprint“ biti mnogo manji.

Klimatske promene je nemoguće izbeći, ali je ponašanje i prilagođavanje moguće kontrolisati. Izmene u poslovanju, kao i blagovremeno razmišljanje o potencijalnoj šteti kroz osiguranje imovine, mogu da ublaže posledice prirodnih promena

(II) AIK Banka kao jedan od svojih stubova održivosti prepoznaje korporativnu društvenu odgovornost (CSR) kao deo svojih etičkih odgovornosti u delu podrške deci i porodici, mladima, školstvu, obrazovanju i nauci, zdravlju i brizi za ljude, zaštiti kulturnog nasleđa, sportu i podizanju fizičke kulture. Kompanija MK Group i Banka su ove godine donirale 350.000 evra vrtićima širom Srbije.

Sredstva za renoviranje i opremanje dobile su predškolske ustanove u Vrbasu, Bečeju, Pećincima, Kovačici, Novom Sadu, Nišu, Raškoj i Golubcu.

Zahvaljujući donacijama za unapređenje uslova u ovim ustanovama, deca sada borave u lepšem i kreativnijem okruženju.

Bankomati AIK Banke su prvi bankomati u Srbiji na kojima svi klijenti Banke, uz već uobičajene uplate i isplate novca, uvid u stanje i druge servise, sada mogu da uz samo par klikova uplate svoju donaciju humanitarnoj organizaciji SOS Dečija sela Srbija.

SOS Dečija sela Srbija su jedna od najvećih humanitarnih organizacija u našoj zemlji, čija je misija da svako dete odrasta u domu punom ljubavi. Donacije prikupljene kroz ovu inicijativu će se koristiti za podršku programima i uslugama ove organizacije i unapređenje života dece, mladih i porodica u riziku.

(III) Naš cilj je da podižemo granice održivog poslovanja pridržavajući se relevantnih propisa EU i Finansijske inicijative Programa UN za životnu sredinu, nastojeći da što više načela uključimo u sopstvene poslovne ciljeve. Nastojimo da naše poslovanje bude javno i da u svakoj transakciji i obligaciji naši klijenti budu transparentno upoznati uz pravo zaštite korisnika finansijskih usluga.

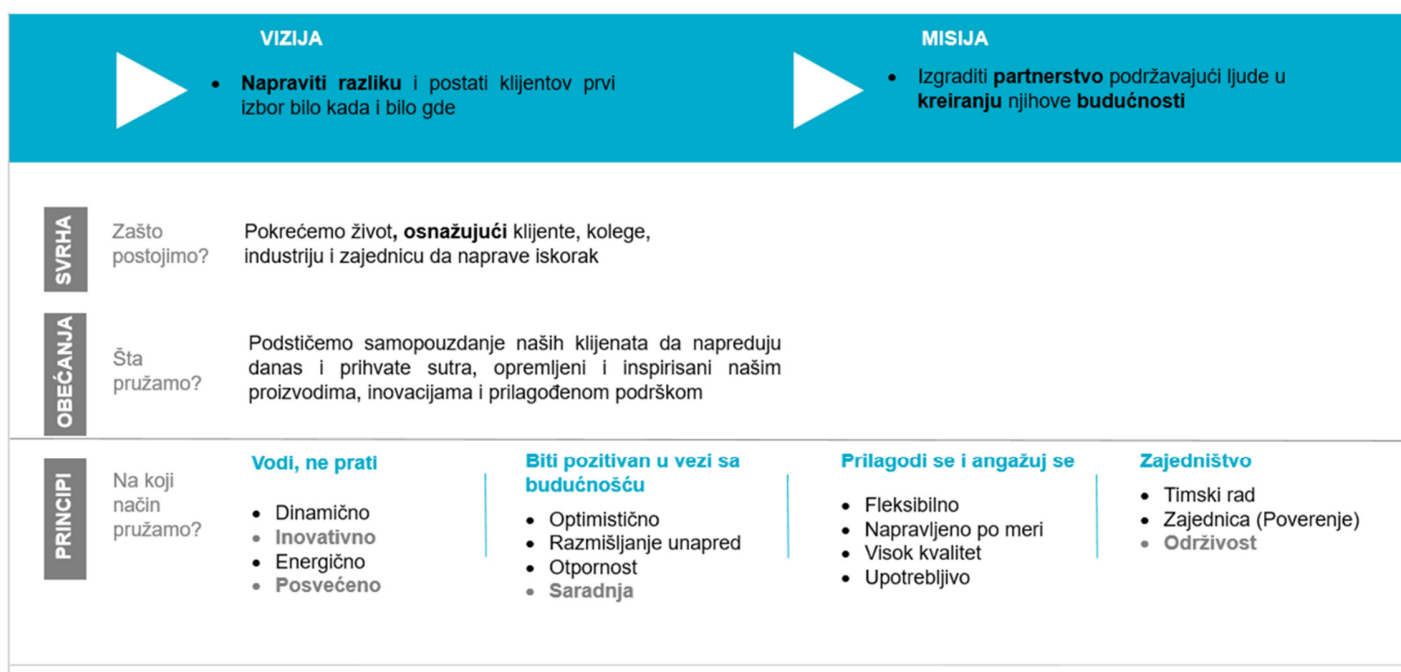
Cilj nam je da se odgovorno ponašamo prema državi i zakonskim obavezama – plaćajući svoje obaveze na vreme. Cilj nam je i da naši klijenti i potrošači jačanjem finansijske kulture i informisanosti ne ulaze u nedozvoljene radnje pranja novca i finansiranja terorizma.

(IV) Održivost finansija podrazumeva i aktivno upravljanje svim vrstama rizika (na mikro i makro nivou) sa ciljem odgovornog ponašanja u odnosu na regulatore i supervizore, s jedne strane, i klijente i društvenu zajednicu, sa druge strane, nastojeći da u vreme krize i stresa Banka deluje prociklično – omogućavajući realnom sektoru da na održiv način dođe do finansijskih sredstava.

Planovi za budućnost

AIK Banka definisala je tri ključna cilja:

- Rast
- Diversifikacija
- Senzacija

NAŠ STRATEŠKI FOKUS

✓ Personalizacija i zadovoljstvo klijenta

Banka postoji zbog klijenata. Klijenti su osnovna definicija našeg poslovanja. Nastojimo da kroz personalizaciju i efikasno upravljanje podacima budemo maksimalno posvećeni i odgovorni prema klijentu, kako bismo u svakom trenutku mogli da mu ponudimo personalizovana rešenja i odgovorimo na najbolji mogući način na njegove specifične zahteve i potrebe. Na ovaj način gradimo dugoročan partnerski odnos i to na obostrano zadovoljstvo.

✓ Obučenost i zadovoljstvo zaposlenih

Bez zadovoljstva zaposlenih nijedna organizacija ne može da postoji. Zadovoljni zaposleni su preduslov da bi Banka mogla da ima zadovoljne klijente.

Naši zaposleni su najveći kapital koji Banka ima. Podizanje znanja i veština zaposlenih je kontinuirani proces i to na svim upravljačkim nivoima.

✓ **Zadovoljstvo vlasnika kapitala**

Veliki broj zadovoljnih klijenata koje podržavaju obučeni i motivisani zaposleni u Banci garancija su stabilnosti i održivosti razvoja i poslovanja svake banke.

Svaki vlasnik kapitala je svestan ovih preduslova – koji vode ka zahtevanom finansijskom rezultatu uz ostvarivanje prirodnih, društvenih i poslovnih performansi.

Samo banke koje imaju nizak CIR, i visok ROE mogu da idu dalje, s obzirom na novi digitalni eko sistem, M&A, nove poslovne modele i potrebna ulaganja.

✓ **Digitalizacija i inovacije**

Banka je dinamički poslovni sistem koji uvek mora da ima odgovor na šira kretanja u društvu i realnoj ekonomiji.

Digitalizacija i inovacije predstavljaju jednu vrstu poslovnog zaveta da bi se podneo pritisak konkurencije i da bi se odgovorilo na zahteve novih generacija koje prate tehnološki razvoj četvrte industrijske revolucije.

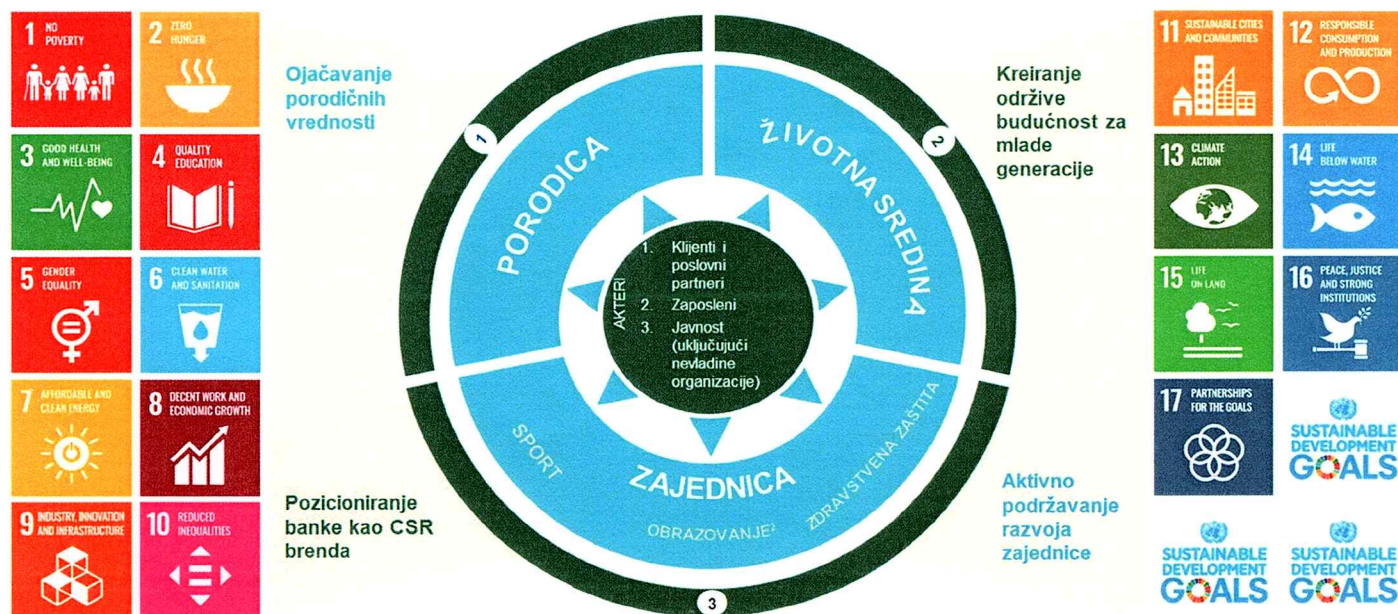
Menjajući sebe menjamo i svet u kojem živimo. Svesno prihvatamo sve nove izazove i ulazimo u novi eko sistem. Gledamo da na ovom polju budemo lideri, a ne samo pratioci.

✓ **Regionalno prisustvo**

AIK Banka je prepoznata kao regionalna bankarska grupacija. Cilj Banke je da dalje ojača svoje prisustvo u regionu i potvrdi status sistemski važne banke.

Naše prisustvo treba da znači pre svega potvrdu izvrsnosti i poslovne efikasnosti sa jedne strane, a sa druge strane pomeranje kulturoloških i socijalnih granica – povezujući na najbolji mogući način milione ljudi i kompanija koje posluju u regionu – za sveopšti ekonomski napredak društvene zajednice i jačanje životnog standarda svakog čoveka.

Naš „CSR“ okvir će biti usredsređen na tri glavna stuba:
1) Porodica, 2) Životna sredina i 3) Zajednica

Beograd, 11. mart 2024. godine

Petar Jovanović
Predsednik Izvršnog odbora

Andrija Vuković
Član Izvršnog odbora